

Rapport: Gokreclame in de play-offs voetbal en het effect op gokactiviteit

Kansspelcommissie, 2019

Coördinator: Jasmien Claeys

Controleteam: Norbert Boyen, Jasmien Claeys, Frédéric Dulière, Luc Evrard, Luc Hendrickx, Peter Naessens & Luc Wilmet

Persoverzicht: Marjolein De Paepe

Lay-out en back office: Karlien De Veirman & Eline Guerbaoui

Nazicht franstalige versie: Guillaume François

Inhoud

Inleiding	5
1. De context	6
Koninklijk besluit	6
Engagementsverklaring tussen de Kansspelcommissie en de Pro League	7
2. Opzet onderzoek	7
3. Gokreclame	8
1) Voor wie wordt gokreclame gemaakt? Een overzicht van de goksponsors actief in de voetbalwereld.....	8
Play-off 1.....	8
Play-off 2, groep A	9
Play-off 2, groep B	10
2) Gokreclame op de website van de voetbalclubs.....	11
3) Gokreclame via de sociale media-accounts van de voetbalclubs (Facebook, Instagram, Twitter).....	25
Overzicht van de voetbalploegen en hun sociale media-accounts.....	25
A. Facebook	28
B. Twitter	46
C. Instagram.....	58
4) Gokreclame op het toegangsbewijs voor de play-off wedstrijd	66
Abonnementen.....	69
Losse tickets voor individuele play-off wedstrijden	71
5) Gokreclame in de mails na registratie op de website van de voetbalclub.....	76
6) Gokreclame op de spelersoutfit	80
1. Royal Antwerp	81
2. Club Brugge KV	82
3. KAA Gent	84
4. Standard de Liège	84
5. KV Oostende	85
6. Sporting Charleroi.....	85
7. STVV.....	86
8. Cercle Brugge.....	86
9. KV Kortrijk.....	87
10. Royal Excel Mouscron.....	87
11. Waasland-Beveren	88
7) Gokreclame in en rondom het voetbalstadion	88

Andere sponsoring in het stadion	128
8) Reclame in de live matchuitzendingen op televisie	137
A. Reclame voor en na de wedstrijd en tijdens de rust	137
B. Reclame gedurende de match zelf	139
9) Gokreclame in de matchanalyseprogramma's op de televisie	153
Matchanalyseprogramma's op niet-betalende kanalen	153
Matchanalyseprogramma's op betalende kanalen	156
10) Gokreclame op de voetbalnieuwssites	157
11) Gokreclame in de buitenlandse voetbalcompetities	161
Spaanse competitie (La Liga)	161
Italiaanse competitie (Serie A)	162
Nederlandse competitie (Eredivisie)	163
Duitse competitie (Bundesliga)	164
Engelse (Premier League) & Schotse competitie (Scottish Premiership)	165
Conclusie	167
12) Gokreclame in andere sporten	168
13) Conclusie: gokreclame tijdens de play-offs van de Jupiler Pro League	181
14) Gokreclame en het samenwerkingsakkoord tussen de Pro League en de Kansspelcommissie	184
4. Effect van de play-offs op de gokactiviteit	186
1) Speeldagen, speeldata en aantal wedstrijden van de play-offs	187
2) Nieuwe registraties op een goksite tijdens de Play-offs van de Jupiler Pro League	187
3) Aantal aanmeldingen van spelers tijdens de Play-offs voetbal	190
A. LEEFTIJD	193
B. GESLACHT	196
C. REGIO ¹	198
4) Totaal inzet en winst bij de offline weddenschappen	201
5) Totaal inzet en winst bij de online weddenschappen	204
Inzet en winst voor alle online weddenschappen	204
Vergelijking online weddenschappen voor play-offs en tijdens play-offs	211
Inzet en winst voor online weddenschappen op de play-offs	211
6) Uitgesloten spelers	218
7) Samenvatting van het effect van de play-offs op de gokactiviteit	223
5. Aanbevelingen	225
Bijlage 1: overzicht geanalyseerde wedstrijden	227
Speeldag 1	227

Play-off 1.....	227
Play-off 2.....	227
Speeldag 2	227
Play-off 1.....	227
Play-off 2.....	227
Speeldag 3	227
Play-off 1.....	227
Play-off 2.....	227
Speeldag 4	228
Play-off 1.....	228
Play-off 2.....	228
Speeldag 5	228
Play-off 1.....	228
Play-off 2.....	228
Speeldag 6	228
Play-off 1.....	228
Play-off 2.....	228
Speeldag 7	229
Play-off 1.....	229
Play-off 2.....	229
Speeldag 8	229
Play-off 1.....	229
Play-off 2.....	229
Speeldag 9	229
Play-off 1.....	229
Play-off 2.....	229
Speeldag 10	230
Play-off 1.....	230
Play-off 2.....	230

Rapport

Gokreclame in de play-offs voetbal en het effect op de gokactiviteit

Inleiding

Sport en voetbal in het bijzonder hebben altijd al een opvallende plek opgeëist in de speciaal daartoe opgerichte secties in kranten en journaals. De laatste maanden was de toon in deze rubrieken echter niet altijd even positief. Met boodschappen over matchfixing, omkoping, football-gate en al dan niet terechte gokschandalen rond topsporters, stond de integriteit van 's werelds belangrijkste bijzaak duchtig ter discussie.

Daarnaast zorgde **reclame voor kansspelen** de voorbije maanden naar goede gewoonte voor de nodige polemiek. Denk maar aan de NMBS die na protest van reizigers besloot om een reclamecampagne voor online loterijspelen van de treinen te halen.¹ Ook het openbaar vervoer in Brussel besliste om gokreclame niet langer toe te laten.² En tot slot was ook De Lijn niet onbesproken, al ging het in dat geval om reclame voor een illegale kansspeloperator.³

Het valt dan ook niet te verwonderen dat een combinatie van beide, met name het voeren van **gokreclame in het voetbal**, de nodige aandacht kreeg in de pers. Kansspelbedrijven zien in de sportwereld hun ideale partner met het oog op reclamevoering. Zo werd in de voorbije maanden de Nationale Loterij sponsor van RSC Anderlecht⁴, kwam er een samenwerking tot stand tussen Cercle Brugge en Napoleon Games⁵, en was Unibet vragende partij om Daikin op te volgen als hoofdsponsor van Club Brugge⁶. Eupen werd zo de enige ploeg uit eerste klasse die zich niet verbond aan een kansspeloperator.

België is hierin echter niet uitzonderlijk. Ook in andere landen is de merkwaardige relatie tussen voetbal en kansspelen voer voor discussie, denken we maar aan **Italië (invoering reclameverbod)**, het **Verenigd Koninkrijk (overweging reclameverbod)** en de **Verenigde Staten (opheffing reclameverbod)**.⁷

De **sterke relatie tussen voetbal en gokken** kan bij het publiek echter de indruk wekken dat beide zaken onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, wat bovendien kan leiden tot het normaliseren van gokgedrag.⁸ Voor de Kansspelcommissie is de link tussen gokken en sport problematisch omwille van

¹ (12 september 2018). "NMBS plooit na felle kritiek op lottoreclame", *Gazet van Antwerpen*, p. 6

² (15 september 2018). "La fin des publicités des jeux de hasard à la Stib", *La Dernière Heure*, p. 21

³ (20 januari 2019). "Illegale gokreclame op bussen De Lijn", *De Zondag*, p. 3

⁴ (1 oktober 2018). "Lotto wordt sponsor van Royal Sporting Club Anderlecht", *Kiosk (NL)*, p. 42

⁵ (7 februari 2019). "Nu ook Cercle gesponsord door gokbedrijf", *Het Nieuwsblad*, p. S1

⁶ (6 maart 2019). "Unibet wil Daikin vervangen als hoofdsponsor Club Brugge", *Het Laatste Nieuws*, p. 21

⁷ (2 februari 2019). "Gokreclame", *De Morgen*, p. 19

⁸ (5 december 2018). "Gokreclame in voetbal op het kapblok", *Het Nieuwsblad*, p. S1

twee redenen: het gevaar voor de integriteit van de sport en het risico op gokverslavingen. Tijdens het WK Voetbal in de zomer van 2018 kwam het debat over kansspelreclame in de sport opnieuw op gang. Mensen met een verslavingsproblematiek gaven op sociale media aan dat de reclame hen verleidde.⁹ De bescherming van de spelers is de absolute prioriteit van de Kansspelcommissie. Dergelijke reclame inperken is dan ook van belang om **spelers te beschermen**.

Daarom besloot de Kansspelcommissie om de play-offs van de Jupiler Pro League 2019 aan te grijpen om voor het eerst een kwalitatieve analyse te maken van gokreclame in de sport. Dit rapport focust zich op de play-offs voetbal, maar maakt af en toe een uitstapje naar andere sporten of buitenlandse competities om het debat rond reclame voor weddenschappen in de sportwereld ruimer open te trekken.

1. De context

Koninklijk besluit

Zoals gesteld was het debat betreffende reclame voor kansspelen de afgelopen maanden nooit ver weg. Deze discussie laaide reeds hoog op ten tijde van het WK 2018 waarbij de alom aanwezige reclame voor online weddenschappen door verschillende partijen – van hulpverleningsorganisaties tot particulieren – aan de kaak werd gesteld.¹⁰ Terwijl de ene pleitte voor een totaalverbod¹¹, kon de ander zich eerder vinden in een strikter regelgevend kader. Kortom, er was **nood aan duidelijke reclameregels** die klaarheid zouden scheppen.

In de strijd tegen illegale kansspelen is een belangrijke rol weggelegd voor (reclame voor) vergunde operatoren.^{12,13} Het is immers belangrijk dat mensen die een gokje willen wagen, bekend zijn met het vergunde aanbod. Zij die dit wensen moeten in de mogelijkheid zijn om te spelen binnen een veilige omgeving met garanties op gebied van de bescherming van de spelers (mogelijkheid tot uitsluiting van kansspelen, garantie op uitbetaling, ...). **Reclame voor vergunde kansspelen moet dan ook in het licht gezien worden van de kanalisatieopdracht van de overheid.** Maar *the sky* kan hier in geen geval *the limit* zijn. Kansspelreclame moet gebeuren binnen een duidelijk vastgelegd kader. Vanaf 1 juni 2019¹⁴ is reclame voor vergunde online kansspelen dan ook niet langer zonder meer toegelaten maar moet dit verlopen volgens de regels die werden vastgelegd in het **langverwachte koninklijk besluit van 25 oktober 2018**.¹⁵ Zo werd onder meer bepaald dat reclame voor online casino's en online speelautomatenhallen enkel nog kan gevoerd worden op de website van de operator zelf of via gepersonaliseerde reclame.¹⁶ Reclame voor sportweddenschappen kan dan weer niet langer tijdens de rechtstreekse verslaggeving van sportwedstrijden of in de buurt van kinderprogramma's.¹⁷

Binnen de Kansspelcommissie werd een Subcommissie opgericht om een antwoord te bieden op de openstaande vragen bij het koninklijk besluit. Later dit jaar zal de Kansspelcommissie een juridische interpretatie publiceren over de punten die nog verduidelijking behoeven.

⁹ WK-rapport, p.23

¹⁰ (30 maart 2019). "Geen goal zonder gokje", *De Standaard*, p. 14

¹¹ (13 februari 2019). "Interdire toute publicité pour les jeux de hasard?", *L'Echo*, p. 14

¹² (4 mei 2019). "Les opérateurs de jeux privés veulent un régulateur fort sur le modèle de l'IBPT", *L'Echo*, p. 25

¹³ (26 januari 2019). "Goklobby boos over inperking online reclame", *De Tijd*, p. 3

¹⁴ (24 mei 2019). "Nieuw op 1 juni – Reclame online kansspelen op tv verboden", *Belga*, p. 315

¹⁵ Koninklijk besluit betreffende de voorwaarden voor het uitbaten van kansspelen en weddenschappen via informatiemaatschappij-instrumenten van 25 oktober 2018

¹⁶ (11 december 2018). "Publicité – une avancée timide", *La Capitale*, p. 13

¹⁷ (13 oktober 2018). "Geen gokreclame meer tijdens sportwedstrijden", *De Tijd*, p. 8

Engagementsverklaring tussen de Kansspelcommissie en de Pro League

De Kansspelcommissie draagt de eerlijkheid van het spel hoog in het vaandel en volgde de discussies rond reclame en sportwedenschappen dan ook met argusogen. Een integere sport moet altijd voorop staan. Pas dan kan er sprake zijn van eerlijke kansspelen en wedenschappen. Sporters moeten dan ook hun steentje bijdragen voor een propere sport. De afgelopen maanden bleek immers eens te meer dat sporters er een bijzondere relatie met kansspelen op nahouden.^{18,19} Dit is deels te wijten aan hun voortdurende zoektocht naar adrenaline, ook naast het veld, en de voor topsporters vaak meer dan gemiddeld beschikbare tijd en middelen.

Voor Belgische profvoetballers is de nood aan een positieve bijdrage niet langer vrijblijvend sinds de Pro League eind mei 2019 de engagementsverklaring voorstelde die werd afgesloten met de Kansspelcommissie.²⁰ Daarin wordt onder meer bepaald dat **sporters hun medewerking moeten verlenen aan preventiecampagnes rond kansspelen**. Dat was één van de verzuchtingen van de Kansspelcommissie tijdens het WK 2018. Toen bleek namelijk dat de Rode Duivels omwille van contractuele afspraken geen medewerking konden verlenen aan preventiecampagnes voor kansspelen. Een gemiste kans, vond de Kansspelcommissie.²¹

Met de gloednieuwe engagementsverklaring zullen bovendien ook ervaringsdeskundigen inzake de gokverslavingsproblematiek²² op verzoek van de Kansspelcommissie een prominente rol toebedeeld krijgen bij de voorlichting van topsporters. De bescherming van de spelers staat voor de Kansspelcommissie altijd centraal. Sporters zijn zich niet altijd bewust van de gevaren van kansspelen. **Deze engagementsverklaring - een gezamenlijk initiatief van de Pro League, de Kansspelcommissie en uittredend Minister van Justitie Geens - streeft ernaar om de groei van de sector van sportwedenschappen te vrijwaren van excessen**. Er zal worden ingezet op sensibilisering rond de geldende wetgeving en reglementen, en preventie rond matchfixing en spelersbescherming. Verder zullen de communicatie en reclame voor kansspelen via een strikt commercieel kader in de toekomst ook aandacht hebben voor de mogelijke risico's van deelname aan kansspelen en zich richten op spelersbescherming en het verantwoord spelen. De Pro League en clubs engageren zich ook om zich in te zetten voor preventie- en sensibiliseringscampagnes voor het brede publiek.

Er werden de afgelopen maanden enkele stenen verlegd in de rivier van kansspelreclame. De Kansspelcommissie is tevreden dat er werk wordt gemaakt van een betere spelersbescherming. Het werk is niet af maar er werden enkele stappen gezet in de goede richting.

2. Opzet onderzoek

Naar aanleiding van het reclamedebat inzake kansspelen en de publicatie van het koninklijk besluit van 25 oktober 2018 dat de regels voor gokreclame vastlegt en in werking trad op 1 juni 2019, heeft het Secretariaat van de Kansspelcommissie beslist om voor het eerst een kwalitatieve analyse te maken van de gokreclame aanwezig in de sport. Voor deze analyse werden de play-offs voetbal van de Jupiler Pro League geselecteerd omdat voetbal de meest gemediatiseerde sport is in België en daardoor het grootste bereik voor de aanwezige gokreclame kent.

Er is binnen het Secretariaat van de Kansspelcommissie een projectgroep van zeven leden opgericht die de diverse reclamedragers gelinkt aan de play-offs voetbal geanalyseerd hebben (3. Gokreclame)

¹⁸ (20 maart 2019). "Hockeyspelers hebben niet op eigen wedstrijden gegokt", *Belga*, p. 212

¹⁹ (29 maart 2019). "Gokzaak verjaard voor voetbalbond", *De Standaard*, p. 31

²⁰ (17 mei 2019). "Pro League en Kansspelcommissie bundelen krachten: om excessen te vermijden", *Belga*, p. 386

²¹ (12 januari 2019). "De VRT was precies een gokkantoor", *Het Nieuwsblad*, p. 9

²² (18 mei 2019). "Hij vergokte z'n voetbalcarrière en waarschuwt nu Belgische sporters", *Het Nieuwsblad*, p. 16

Naast de analyse van de gokreclame tijdens de play-offs voetbal is er ook een analyse van de in-house data gerelateerd aan de sportweddenschappen uitgevoerd in samenwerking met de ICT-dienst Acsona (4. Effect van de play-offs op de weddenschappenactiviteit).

3. Gokreclame

Voetbalfans worden tijdens de play-offs voetbal met diverse vormen van kansspel- en gokreclame geconfronteerd. De projectgroep heeft alle communicatieboodschappen waarmee fans in aanraking komen onder de loep genomen. Reclame voor weddenschappen en kansspelen begint reeds bij de aanschaf van een matchticket. De analyse van de reclame tijdens de play-offs voetbal van de Jupiler Pro League omvat onder andere de diverse soorten reclame in de stadions, reclame op spelersoutfits, op abonnementen en in personal mailing uitgaande van de club, reclame op de diverse sociale media-accounts van de clubs en reclame tijdens de live uitzendingen van voetbalmatches en tijdens de diverse matchanalyseprogramma's.

1) Voor wie wordt gokreclame gemaakt?

Een overzicht van de goksponsors actief in de voetbalwereld

De play-offs van de Jupiler Pro League omvatten 18 ploegen verdeeld in drie poules: de play-off 1 en de play-off 2 die nog eens opgesplitst wordt in een A- en een B-groep. Elke poule omvat zes ploegen. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de kansspel- en weddenschappenponsors per ploeg. De Jupiler Pro League heeft zelf Unibet als partner van de competitie.

Play-off 1

De play-off 1 groep bestaat uit Antwerp, Anderlecht, Club Brugge, KAA Gent, KRC Genk en Standard de Liège. Alle ploegen van play-off 1 hebben een kansspel- of weddenschappenoperator als een van de sponsors. Anderlecht en Club Brugge hebben zelfs twee dergelijke sponsors.

Ploeg	Logo	Sponsor
1. Antwerp		StarCasino.be
2. Anderlecht		Betway; Lotto
3. Club Brugge		Unibet; EuroMillions
4. KAA Gent		Napoleon Sports & Casino

5. KRC Genk		betFIRST
6. Standard de Liège		Circus Casino & Sport

Play-off 2, groep A

Play-off 2A bestaat uit KV Oostende, KFCO Beerschot-Wilrijk, Eupen, Charleroi, Sint-Truiden en Westerlo. Hiervan heeft de helft een kansspel- of weddenschappenoperator als een van de sponsors.

Ploeg	Logo	Sponsor
1. KV Oostende		betFIRST
2. KFCO Beerschot-Wilrijk		/
3. Eupen		/
4. Charleroi		Lotto

5. Sint-Truiden		GOLDENPALACE.be
6. Westerlo		/

Play-off 2, groep B

Play-off 2 B bestaat op zijn beurt uit Union SG, Cercle Brugge, Zulte Waregem, KV Kortrijk, Moeskroen en Waasland-Beveren. Hiervan hebben alle clubs met uitzondering van Union SG een kansspel- of weddenschappenoperator als een van de hoofdsponsors. KV Kortrijk heeft zelfs twee dergelijke sponsors.

Ploeg	Logo	Sponsor
1. Union SG		/
2. Cercle Brugge		Napoleon Sports & Casino
3. Zulte Waregem		betFIRST

4. KV Kortrijk		36WIN.be betFIRST
5. Moeskroen		Starcasino.be
6. Waasland-Beveren		Circus Casino & Sport

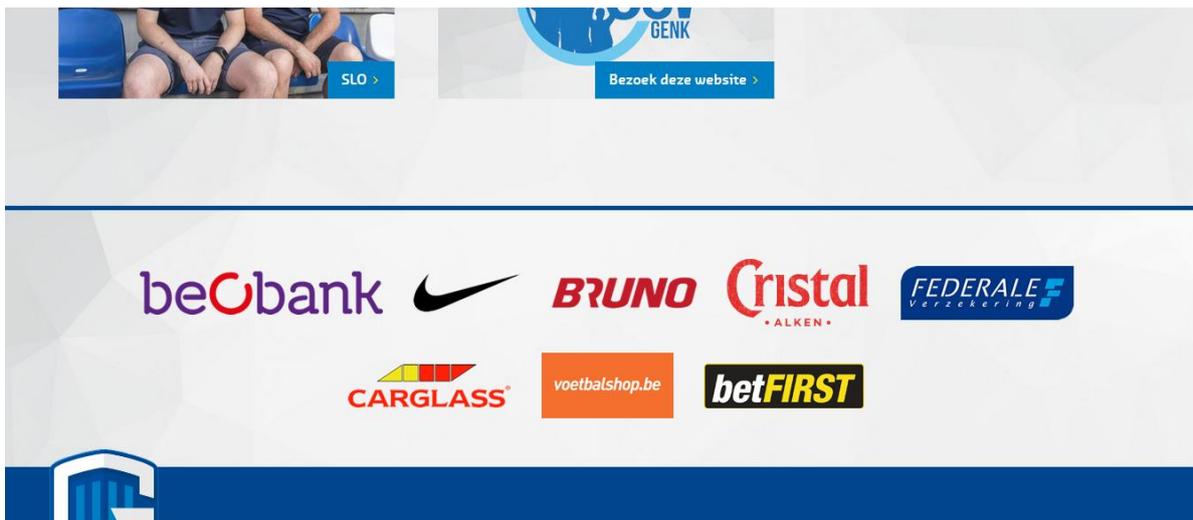
Samengevat hebben dus **14 van de 18 ploegen die deelnemen aan de play-offs minstens een kansspel- of weddenschappenoperator als een van hun sponsors**. Eupen is de enige club uit eerste klasse die geen dergelijke sponsor heeft. De overige drie clubs spelen in tweede klasse, namelijk Union SG, Westerlo en KFCO Beerschot-Wilrijk.

2) Gokreclame op de website van de voetbalclubs

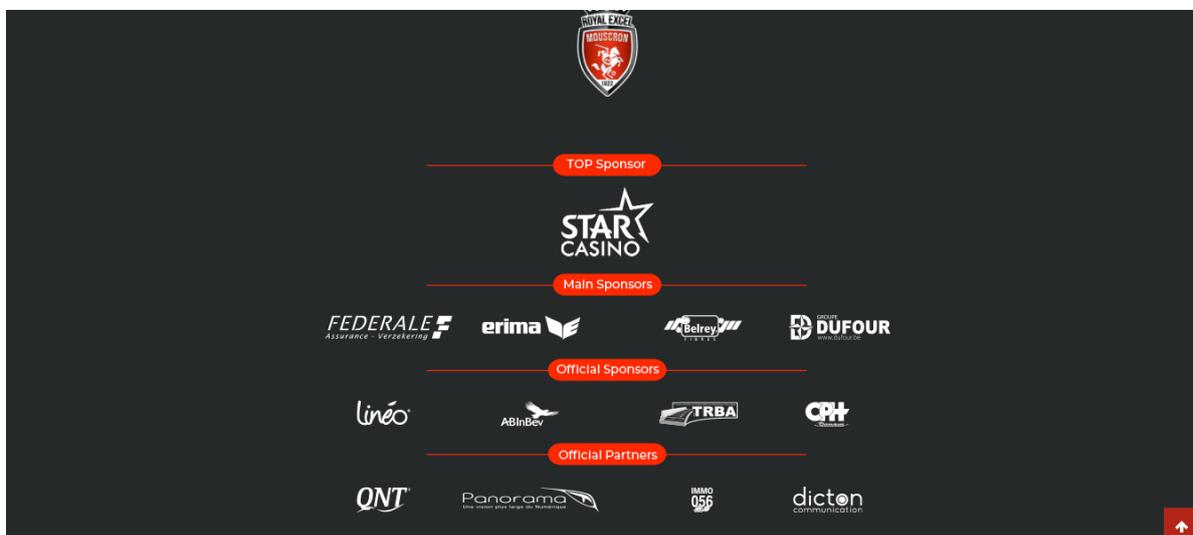
Een supporter die tickets of een abonnement wil kopen, gaat in de eerste plaats informatie zoeken op de website van zijn of haar geliefde voetbalclub. Deze website geldt voor de meeste voetbalclubs dan ook als het eerste medium waarop de – ook minderjarige – voetbalfans in aanraking komen met gokreclame.

Alle ploegen die meespeelden in de play-offs van de Jupiler Pro League en een weddenschappenoperator tot hun sponsors rekenen, vermelden het logo van deze sponsor op hun clubwebsite (zie screenshots voor voorbeelden). Het vermelden van de logo's van de sponsors maakt bij alle voetbalploegen onderdeel uit van de huisstijl van de website. In de meeste gevallen worden de logo's onderaan opgesteld, in een enkel geval bovenaan de pagina van de clubwebsite (zie voorbeeld KV Oostende). KV Kortrijk past het lijstje met sponsors aan naargelang de pagina waarop de websitebezoeker zich bevindt. Op de homepage of niet-ticketgerelateerde pagina's wordt het logo van 36win.be getoond, op de pagina's van abonnementen en het aankopen van tickets wordt dit logo vervangen door dat van betFIRST (zie screenshots).

In alle gevallen leidt het klikken op het logo van deze sponsor ook tot het doorschakelen naar de website van de gokoperator. Hierdoor zijn voetbalsupporters die scrollen doorheen de informatie op de website van hun club letterlijk één klik verwijderd van gokken.

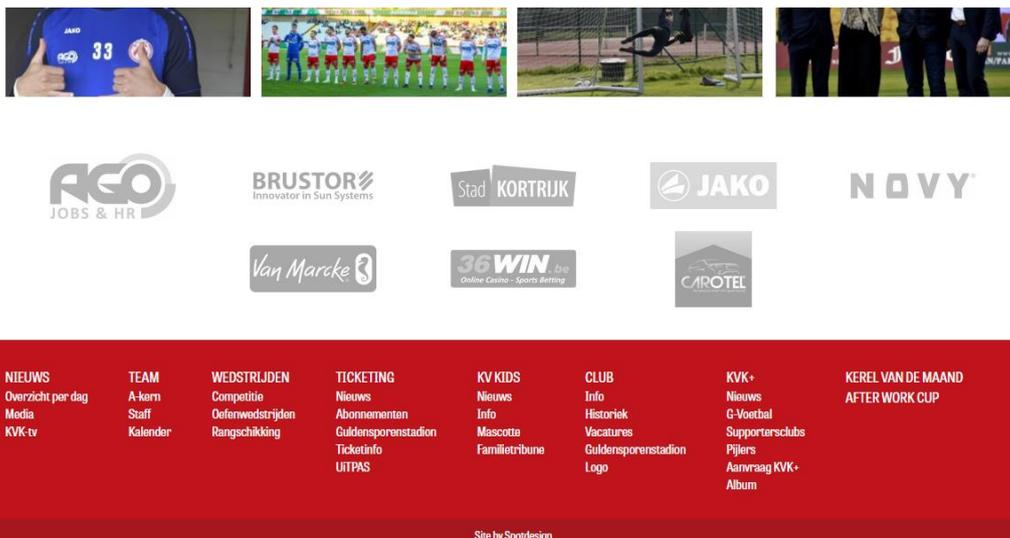
Figuur 1: De huisstijl met sponsorlogo's op de website van KRC Genk

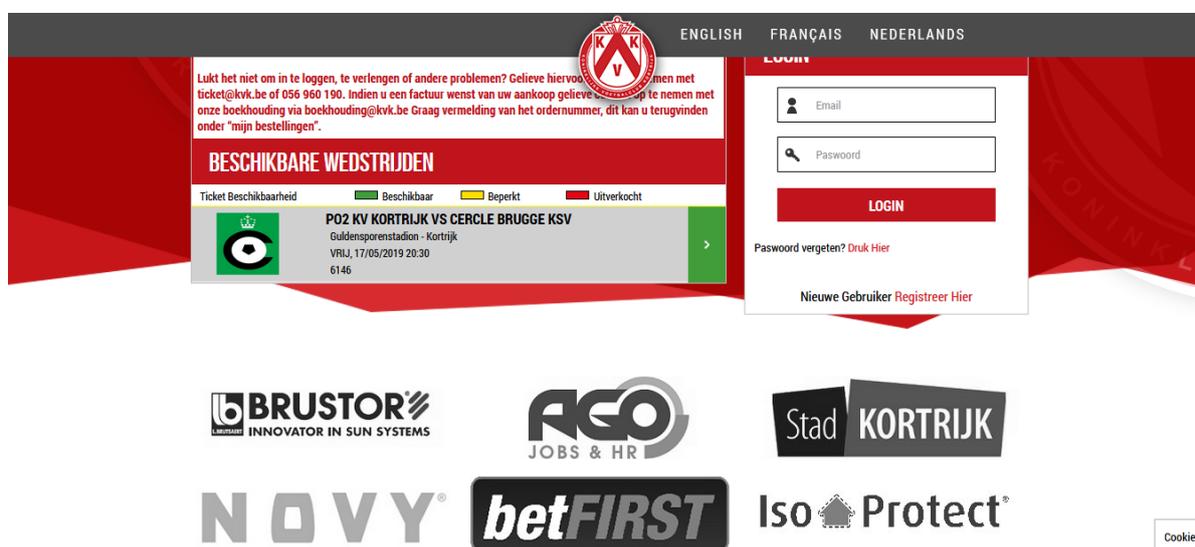
Figuur 2: De huisstijl met sponsorlogo's op de website van Excel Mouscron

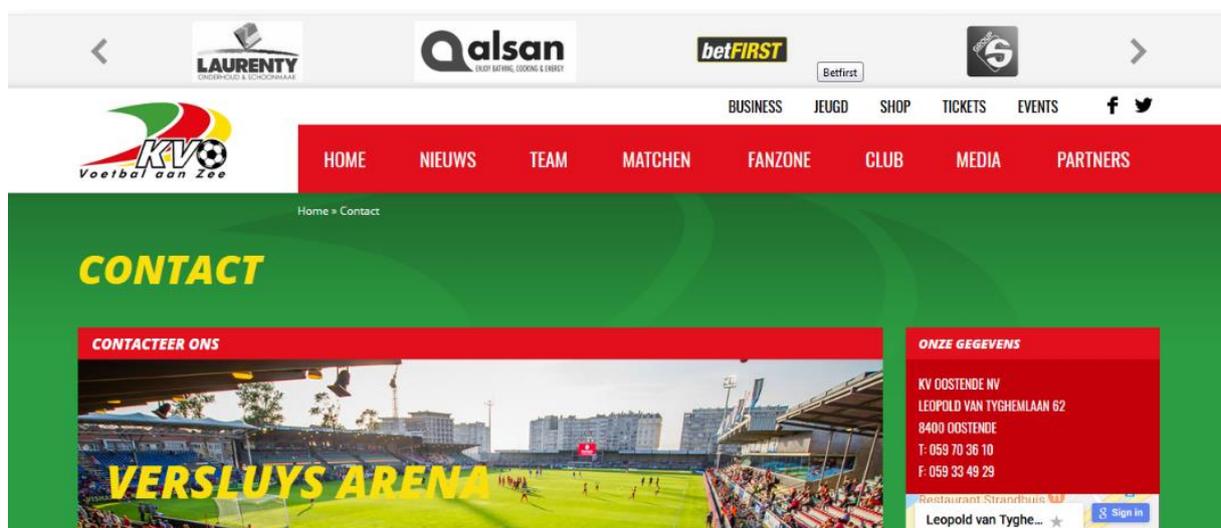
Figuur 3: De huisstijl met sponsorlogo's op de website van Sint-Truiden

Figuur 4: Huisstijl bij KV Kortrijk op de homepagina van de website met onder andere het logo van kansspelwebsite 36win.be

Figuur 5: Huisstijl bij KV Kortrijk op de pagina's om tickets te kopen, het logo van 36win.be is nu vervangen door dat van gokoperator betFIRST

Figuur 6: Huisstijl van de website van KV Oostende, waarbij de logo's van de sponsors bovenaan de pagina's terug te vinden zijn

Voor ongeveer de helft van de voetbalclubs met een gokoperator blijft het op de website bij het louter vermelden van de gokoperator als sponsor met een logo dat doorverwijst naar diens website. Enkele ploegen gaan echter een stapje verder. Zulte Waregem maakt bijvoorbeeld in het nieuwsoverzicht reclame voor de welkomstbonus die hun supporters krijgen indien ze een gokaccount aanmaken bij de sponsorende gokoperator (zie screenshot: 'De supporters van Essevee genieten mee en krijgen een welkomstbonus.').

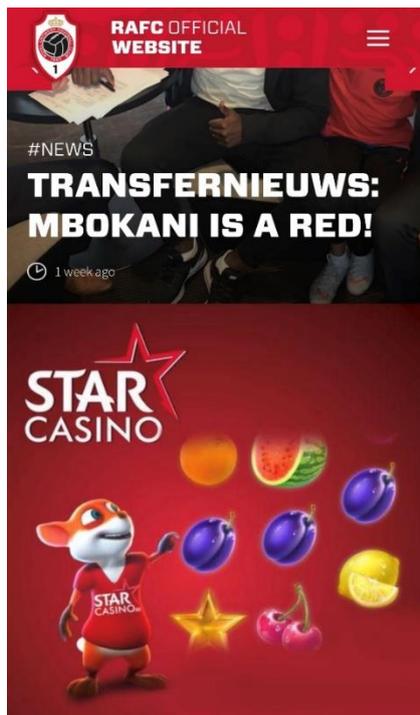

betFIRST drie seizoenen betting partner van Team Essevee

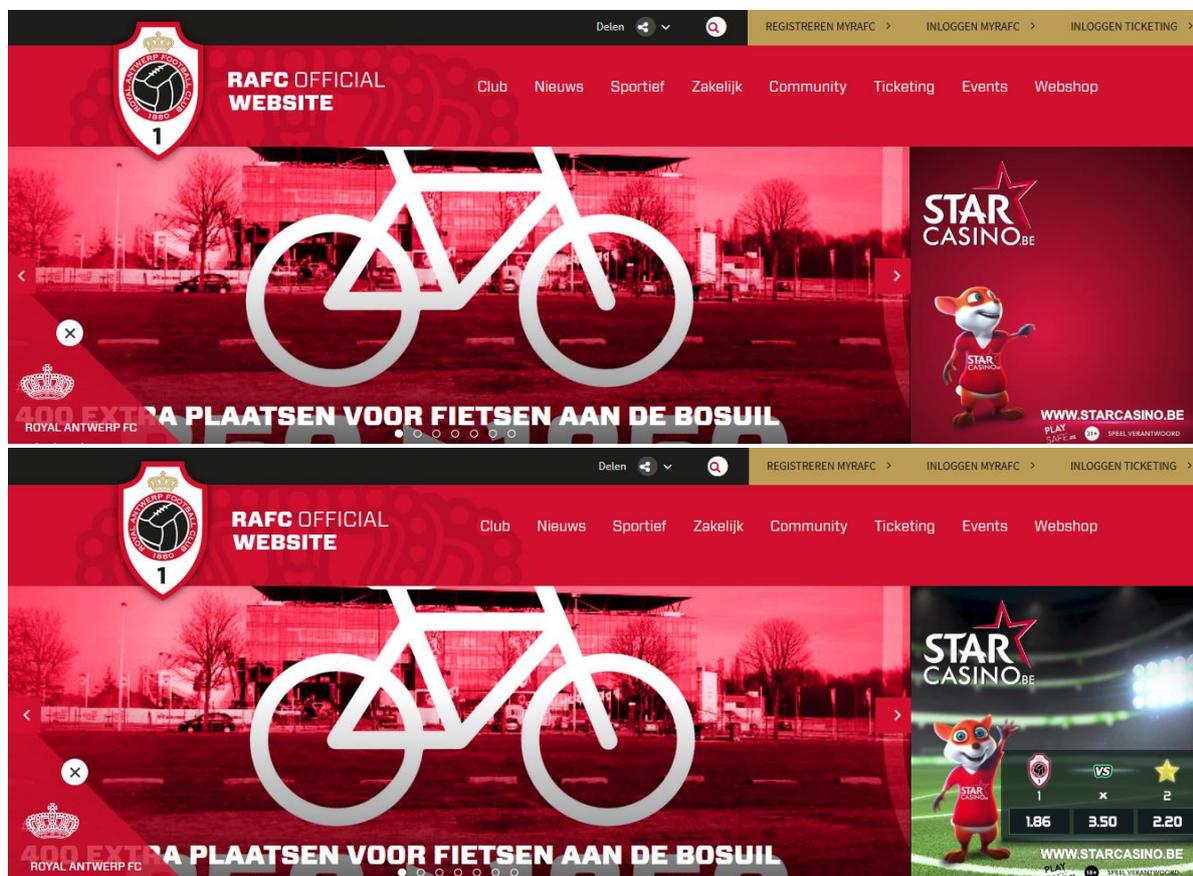
betFIRST en SV Zulte Waregem sluiten een overeenkomst voor de komende drie seizoenen. De betting operator zoekt visibiliteit in het Vlaamse voetballandschap en vindt bij Team Essevee de ideale match. De supporters van Essevee genieten mee en krijgen een welkomstbonus.

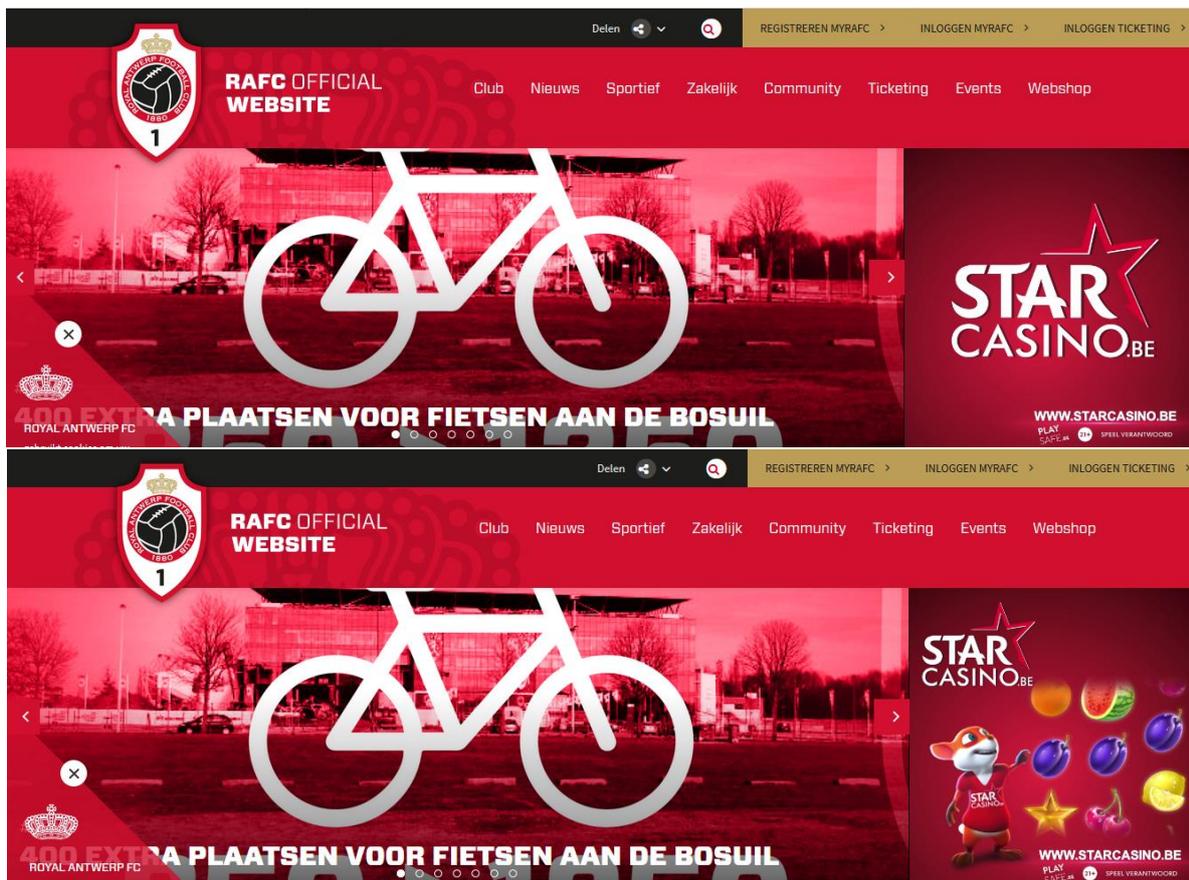
Ook Royal Antwerp doet op haar website meer dan louter het vermelden van het logo van haar gokpartner. Ook in het nieuwsoverzicht van de club staat reclame voor de goksponsor. Deze reclame verschijnt van zodra je het nieuwsoverzicht opent (zie screenshot mobiele²³ website).

²³ Website zoals bekeken op mobiele devices zoals tablet en smartphone.

Op de niet-mobiele website van Royal Antwerp wordt er eveneens reclame gemaakt op de homepagina. Een bepaald deel van de homepagina laat een animatie van vier verschillende beelden zien (zie vier screenshots: reclame rechts). Doordat deze beelden continu verspringen, trekken deze de aandacht. Een van deze beelden geeft de quoteringen van de gokpartner voor de komende wedstrijd weer (zie tweede screenshot).

KAA Gent maakt in haar nieuwsoverzicht ook regelmatig reclame voor haar goksponsor, bijvoorbeeld voor een odds boost waarbij er €50 cash kan gewonnen worden (zie screenshot 1). Ook bij het bericht dat supporters de uitslag van de wedstrijd kunnen voorspellen en zo tickets kunnen winnen, komt het logo van de gokoperator prominent in beeld (zie screenshot 2).

KAA GENT NL

MENU [VIRTUAL STADIUM TOUR](#)

SCOOOR € 50 CASH ALS DE BUFFALO'S WINNEN VAN R ANTWERP FC!
15-05-2019

[← Terug naar overzicht](#)

ALGEMEEN
NAPOLÉON SPORTS & CASINO

Odds Boost
Win € 50 cash
Royal Antwerp - KAA Gent

Kunnen de Buffalo's na Standard ook winnen op het veld van R Antwerp FC? Krijg **10 keer je inzet** terug als de Buffalo's winnen van Antwerp en win zo **€ 50 cash!**

Hoe werkt het?

1. **Registreer je bij Napoleon Sports & Casino**

Screenshot 1

Nieuws | KAA GENT
www.kaagent.be

MENU [VIRTUAL STADIUM TOUR](#)

[Bekijk volledig nieuwsbericht](#)

ALGEMEEN
NAPOLÉON SPORTS & CASINO

Voorspel & win tickets!
KAA Gent - RSC Anderlecht

06-05-2019

WIN TICKETS VOOR DE MATCH TEGEN RSC ANDERLECHT!

De Buffalo's trekken op speeldag 8 van de play-offs naar Standard Luik. **Voorspel welke Buffalospeler het eerste doelpunt...**

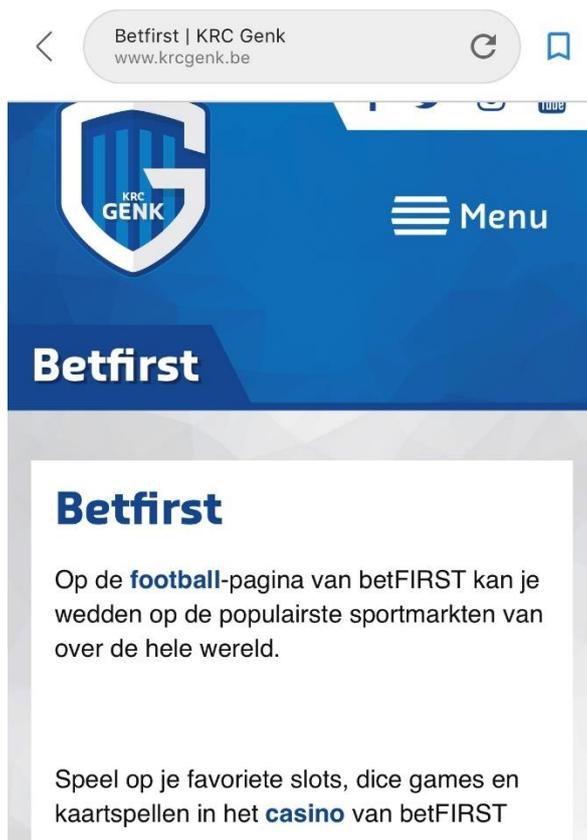
[Bekijk volledig nieuwsbericht](#)

Screenshot 2

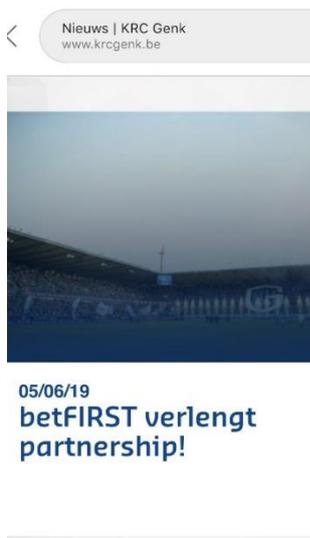

The screenshot shows the website for Napoleon Sports & Casino. The top navigation bar includes links for NIEUWS, VIDEO, FOUNDATION, KIDS CLUB, HORECA, EVENTS, WEBSHOP, TICKETINGSHOP, VIRTUAL STADIUM TOUR, CONTACT, and a language selector (NL). The main navigation bar includes HOME, TICKETS & ABONNEMENTEN, TEAM, FANS, STADION, BUSINESS, and ONZE CLUB. The main content area features a large banner for a promotion: "Odds Boost Win € 50 cash KAA Gent - KV Mechelen". The banner includes the Napoleon Sports & Casino logo and a photo of a player in a white jersey with the number 11 and "GUYLAMBA" and "Baloise" on the back. To the right of the banner are social media sharing buttons for Twitter, LinkedIn, Facebook, and Google+. Below the banner, the text reads: "Geniet van een exclusief aanbod voor Buffalo's van Napoleon Sports & Casino in de aanloop naar de bekerfinale! Krijg 10 keer je inzet terug als de Buffalo's winnen (na 90 minuten) en win zo € 50 cash!". Underneath, the section "Hoe werkt het?" lists three steps: 1. Registreer je bij Napoleon Sports & Casino, 2. Zet € 5 in op je exclusieve verhoogde notering, and 3. Je wint € 50 cash als de Buffalo's winnen (excl. verlengingen!). A note states: "Deze actie is enkel geldig voor spelers die nog geen account hebben bij Napoleon Sports & Casino." At the bottom, there is a blue button that says "Registreer & verover € 50 cash!".

KRC Genk besteedt op haar website een aparte pagina aan de activiteiten van haar goksponsor, waarbij zowel de sportweddenschappen als de casinospelen vermeld worden (zie screenshot). Door te klikken op 'football' of 'casino' kom je terecht op respectievelijk de pagina met sportweddenschappen of de pagina met casinogames van de desbetreffende sponsor.

Zowel KRC Genk als KV Oostende besteden in hun nieuwsoverzicht aandacht aan de verlenging van het sponsorcontract (zie screenshots). Beide ploegen zetten dit ook in de verf met een actie in het stadion (bij KRC Genk: traktatie op vlaai of pint, te kiezen door de supporters via de Facebookpagina van de club; bij KV Oostende: latjetrap-wedstrijd waarbij **speeltegoed bij de gokoperator** kan gewonnen worden).

betFIRST, reeds sinds vorig seizoen trotse sponsor, verlengt ook voor de komende drie jaar haar partnership met KRC Genk.

Alexis Murphy, CEO betFIRST: "betFIRST is een jong bedrijf in de kansspelwereld. In de voorbije acht jaar zijn we bijzonder snel gegroeid, met een duidelijk groter aandeel in het Zuiden van België en Brussel. Om onze merkbekendheid in Vlaanderen te vergroten hadden we nood aan een stabiele Vlaamse partner in de Jupiler Pro League. Met KRC Genk vonden we de perfecte match: een jonge, ambitieuze club met een sterke community werking. We blijven investeren in Genk, zowel op het veld als ernaast. Dat we afgelopen seizoen samen de titel pakten was voor ons de kers op de taart."

"We hadden afgelopen seizoen een zeer succesvolle eerste samenwerking met betFIRST", aldus Commercieel Directeur van KRC Genk Stephan Poelmans. "We geloven er sterk in dat we als voetbalpartner betFIRST mee op de kaart kunnen zetten in Vlaanderen én in België. De focus van onze samenwerking zal liggen op visibiliteit in het stadion en toffe acties voor onze supporters op social media. We kijken ernaar uit!

Het nieuwe partnership werd alvast op de juiste manier afgetrapt. Om de titel te vieren trakteert betFIRST alle Genk supporters bij de eerste thuismatch van het nieuwe seizoen. Wordt het vlaai of liever een frisse pint? Die keuze konden de supporters zelf maken via de Facebook pagina van betFIRST.

Bedankt betFIRST voor het enthousiasme en het vertrouwen. Samen kijken we uit naar een smakelijke eerste thuiswedstrijd!

Deel nieuwsbericht

KVO Voetbal aan Zee

BETFIRST VERDER IN ZEE MET KVO !

24 MEI 2019 | SUPPORTERS

KVO is trots om te melden dat Betfirst ook de twee komende seizoenen onze betting partner blijft. "Betfirst staat in eerste instantie voor plezier," aldus **Paul Seghers, Marketing Manager van Betfirst**. "Gokken moet verantwoord zijn en hoeft niet om grote bedragen te gaan. Het speelplezier moet op de eerste plaats staan en daarom voelen we ons ook echt thuis op KVO. Het is een warme familieclub met een sympathiek imago en daar spiegelen we ons graag aan."

Op de laatste thuiswedstrijd van het seizoen organiseerde Betfirst een **'latjetrapwedstrijd' tijdens de rust**. Twee supporters slaagden erin om met hun eerste poging meteen het doelhout te raken. Zij winnen allebei speelgoed bij Betfirst. "Volgend seizoen willen de deze actie zeker nog eens herhalen," aldus een enthousiast Paul Seghers.

Bij voetbalclub STVV is het logo van de gok- en kansspeleroperator op iedere pagina van de website zichtbaar vermits deze bovenaan naast de menubalk geplaatst is (zie screenshots, zowel bij de gewone als de mobiele website).

Screenshot gewone website

Screenshot mobiele website

STVV vermeldt deze sponsor ook stevast bij de onderdelen van de wedstrijdkalender. Bij elke match wordt het logo weergegeven, samen met de quoteringen voor die match (zie screenshots).

WEDSTRIJDEN

[BEKIJK KALENDER >](#)

SPANJE

1.71

X

3.75

BELGIË

4.2

01/05/2019 • A-KERN
Eerste profcontract voor Van Dessel en Lathouwers

28/04/2019 • A-KERN
STVV - Beerschot-Wilrijk 2-2

STVV

1.5

X

4.7

KAS EUPEN

6.2

INZETTEN

SELECTIE STVV - BEERSCHOT-WILRIJK

DOELMANNEN

HENRY STEPPE | LUCAS PIRAARD | THOMAS HENDRICKS

VERDEDIGERS

JORDAN BOTMAN | JORGE TEJEDERA | TAKESHIRO TOMIYASU | SHAY KHABAZE | PABLO GARCIA TENA

MIDDENVELDERS

ALEXIS DE SAET | HAN VLEEST | TAKASHIRO OKANE | BRUNO SARRIKOM | MATIAS ERNIO
JACOB KAMARA | SAMUEL ASAMAH | ALEXANDRE DE BRUYN

AANVALLERS

KOSIUK HONDUTA | MARCELLO SYLLA | WILHELM JANSZON

27/04/2019 • A-KERN

26/04/2019 • A-KERN

KLASSEMENT

PLOEG	W	PNT
1 KRC GENK	18	63
2 CLUB BRUGGE	16	56
3 C.F. AURADA	15	53

TOP

Daarnaast verschijnt de sponsor ook regelmatig in het nieuwsoverzicht (zie screenshots). In het voorbeeld van de screenshots wordt actief aangezet tot gokken. De quoteringen van de wedstrijd worden weergegeven boven de titel die aanmoedigt om in te zetten. In het artikel zelf worden de quoteringen weergegeven en wordt uitgelegd welke bedragen je respectievelijk kan winnen bij winst van de ene of de andere partij, of bij gelijkspel. Over mogelijk verlies wordt niet gerept. Bovendien vermeldt het artikel een bonus van €5 voor nieuwe spelers die zich registreren op de website van de gokoperator. Daarnaast wordt er ook een bonuscode meegegeven die gebruikt kan worden bij de eerste storting waardoor de eerste weddenschap met een odds van 1.70 of hoger risicoloos wordt.

Ofwel wint de speler, ofwel krijgt hij of zij de inzet terug. Dit komt erop neer dat de gokkende fan enkel het gevoel van winnen zal ervaren of in het geval van verlies geen geld verloren is.

A-Kern - STVV
www.stvv.com

vrijdag 19 april 2019 • A-Kern

JEAN 'DE WITTE' STERKEN OVERLEDEN

De STVV-familie nam afgelopen woensdag afscheid van ex-speler en trainer Jean 'De Witte' Sterken. Hij werd 83 jaar oud.

[LEES MEER >](#)

Zet in met Golden Palace! - STVV
www.stvv.com

donderdag 02 mei 2019 • A-Kern

ZET IN MET GOLDEN PALACE!

Charleroi 2.17   X 3.70   STVV 3.25

Zet €100 in op deze wedstrijd en win de volgende bedragen:

- Win €217 (2.17 x €100) als je inzet op een overwinning van Charleroi.
- Win €370 (3.70 x €100) als je inzet op een gelijkspel (X).
- Win €325 (3.25 x €100) als je inzet op een overwinning van STVV.

Nieuwe speler? Ontvang €5 gratis bij [registratie op goldenpalace.be](https://goldenpalace.be) en gebruik de bonuscode **STVV100** bij je eerste storting. Je eerste weddenschap met odds van 1.70 of hoger is dan risicoloos: of je wint of je krijgt je inzet binnen 24 uur terug (max €100).

NIEUWS

SELECTIE SPORTING CHARLEROI - STVV

DOELMANNEN

HENRY STEFFE | LUCAS PIRARDI | TIBO HERBOTS

VERDEDIGERS

JORDAN BUTANA | JORGE TEJERINA | TRAKHO TOMPARSKI | SHAY MWAZE | ERIC OLIVA | THALYSOM

MIDDENVELDERS

ALEXIS DE SAET | RUI VELAZZ | TRAKHO SEKRE | MATIAS ENZO | DAZHI KAMADA | SAMUEL ASIMBANI | ALEXANDRE DE BROUYN

AANVALLERS

KIZILIK KIMENYI | NIANGOU STELLA | WILAF JIMESTRES

03/05/2019 • A-KERN

Selectienieuws voor Sporting Charleroi - STVV

WEDSTRIJDEN

CHARLEROI   X   STVV

2.17   3.70   3.25

€217   €370   €325

ZATERDAG 04 MEI 2019 - 18:00

02/05/2019 • A-KERN

Zet in met Golden Palace!

BEKIJK KALENDER >

VORIGE WEDSTRIJD

2-0

CHARLEROI — STVV

4/05 • 18:00

Stade du Pays de Charleroi

JUPILER PRO LEAGUE

VOLGENDE WEDSTRIJD

STVV — KAS EUPEN

12/05 • 20:00

Stayen

JUPILER PRO LEAGUE

MATCHINFO >

MATCHINFO >

TOP

Charleroi 2.17 X 3.70 STVV 3.25

Zet €100 in op deze wedstrijd en win de volgende bedragen:

- Win €217 (2.17 x €100) als je inzet op een overwinning van Charleroi.
- Win €370 (3.70 x €100) als je inzet op een gelijkspel (X).
- Win €325 (3.25 x €100) als je inzet op een overwinning van STVV.

Nieuwe speler? Ontvang €5 gratis bij [registratie op goldenpalace.be](https://goldenpalace.be) en gebruik de bonuscode **STVV100** bij je eerste storting. Je eerste weddenschap met odds van 1.70 of hoger is dan risicoloos: of je wint of je krijgt je inzet binnen 24 uur terug (max €100).

GOLDENPALACE.be

CHARLEROI	X	STVV
2.17	3.70	3.25
€100 INZET WINT €217	€100 INZET WINT €370	€100 INZET WINT €325

VORIGE WEDSTRIJD
 2-0
 CHARLEROI — STVV
 4/05 • 18:00
 Stade du Pays de Charleroi
 JUPILER PRO LEAGUE

VOLGENDE WEDSTRIJD
 STVV — KAS EUPEN
 12/05 • 20:00
 Stayen
 JUPILER PRO LEAGUE

MATCHINFO > MATCHINFO >
 TICKETINFO >

ABONNEMENTEN >

TOP

Cercle Brugge vermeldt eveneens het logo van haar goksponsor bij de aankondiging van elke match (zie screenshot 1). Daarnaast zet de ploeg de bezoekers van haar website ook actief aan om in te zetten op de wedstrijden via een odds boost waarbij €50 cash kan gewonnen worden indien Cercle wint van KV Kortrijk (zie screenshot 2). Deze aankondigingen zijn te zien in het business nieuwsoverzicht, dat gevuld is met dit type aankondigingen. Bij het gewone nieuwsoverzicht worden supporters aangemoedigd om de uitkomst van de wedstrijd te voorspellen waarbij ze tickets voor de volgende match kunnen winnen. Bij deze post komt ook het logo van de goksponsor prominent in beeld (zie screenshot 3). Verder wordt er op de pagina met informatie over de openingsuren voor het aankopen van een nieuw abonnement reclame gemaakt voor een actie waarbij tot €500 free bets bij de gokoperator verkregen kan worden (zie screenshot 4). Ook bij het aftellen naar de volgende wedstrijd komt het logo van Napoleon Games in beeld (zie screenshot 5). Tot slot worden er quoteringen meegegeven bij een nieuwsbericht op de website dat gaat over reservaties voor een diner in het stadion (zie screenshot 6).

Cercle Brugge KSV | Officiële website
www.cerclebrugge.be

speeldag 1
WOENSDAG 26 JUNI 2019
19:00

Racing White Daring
Molenbeek

Cercle Brugge

Meer info

Odds Boost
Win € 50 cash
KV Kortrijk - Cercle Brugge

SCOOE €50 CASH ALS CERCLE WINT VAN KV KORTRIJK!

BUSINESS 15/05/2019

Odds Boost
Win € 50 cash
Cercle Brugge - Moeskroen

Scoor € 50 cash als Cercle wint van Moeskroen!

BUSINESS 14/05/2019

Nieuws - Cercle Brugge
www.cerclebrugge.be

Gelukkige verjaardag Robbe Decostere!

A-KERN 08/05/2019

Voorspel & win tickets!
Cercle Brugge - Moeskroen

Win tickets voor de match tegen Moeskroen!

BUSINESS 07/05/2019

ALGEMEEN 22/05/2018 Ontvang tot € 500 free beta bij Napoleon Sports & Casino.

OP DEZE TIJDSTIPPEN KAN JE DEZE WEEK JOUW ABONNEMENT AANKOPEN!

DEEL DIT ARTIKEL:

Wil jij er volgend seizoen ook bij zijn om Cercle Brugge naar succes te schreeuwen in de Jupiler Pro League? Dat kan! Koop of verleng dan deze week nog jouw abonnement bij Groen-Zwart en [WIN het limited edition kampioensshirt!](#)

Op volgende tijdstippen kan je deze week aan de dienst kaartenverkoop terecht om jouw abonnement te verzekeren voor volgend seizoen:

NIEUWS DE VERENIGING TEAMS KAARTENVERKOOP CONTACT tickets

speeldag 7
ZATERDAG 4 MEI 2019
20:00

4 dagen 5 uur 41 min 4 sec

Cercle Brugge Union Saint Gilloise

Meer info Catering tickets

NIEUWS DE VERENIGING TEAMS KAARTENVERKOOP CONTACT tickets

GERELATEERDE NIEUWSBERICHTEN

VS
ZA 10 MAART OM 18U00

1 x 3.90 2 1.80

Reserveer uw diner voor Cercle Brugge-Standard de Liège!

Op zondag 10 maart staat de laatste thuiswedstrijd in de reguliere competitie op het programma. De komst van Standard naar het Jan Breydelstadion belooft alvast een prestigieuze

Voorspel & win tickets!
Cercle Brugge - Zulte-Waregem

Win tickets voor de match tegen Zulte Waregem!

Groen-Zwart begint aan de Play-Offs met een verplaatsing naar Union Saint-Gilloise. **Voorspel de eindstand** van deze wedstrijd en **win een duoticket** voor de thuismatch tegen Zulte Waregem op dinsdag 2 april dankzij onze hoofdpartner

Voorspel & win tickets!
Cercle Brugge - Waasland-Beveren

Win tickets voor de match tegen Waasland-Beveren!

Groen-Zwart neemt het op tegen Moeskroen op speeldag 3 van de play-offs. **Voorspel de eindstand** van deze wedstrijd en **win een duoticket** voor de thuismatch tegen Waasland-Beveren op zaterdag 13 april dankzij onze

3) Gokreclame via de sociale media-accounts van de voetbalclubs (Facebook, Instagram, Twitter)

Sociale media zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Veel mensen consulteren dagelijks hun sociale media-accounts. Ze zijn dan ook een dankbaar platform voor diverse vormen van reclameboodschappen. Alle achttien voetbalclubs die deelnamen aan de play-offs beschikken over zowel een Facebook-, een Twitter-, als een Instagramaccount.

Overzicht van de voetbalploegen en hun sociale media-accounts

Play-off 1

Ploeg	Twitter	Facebook	Instagram
1. Royal Antwerp 	@official_rafc https://twitter.com/official_rafc?lang=nl	@RoyalAntwerpFC https://www.facebook.com/RoyalAntwerpFC/	royal_antwerp_fc https://www.instagram.com/royal_antwerp_fc/
2. RSC Anderlecht 	@rscanderlecht https://twitter.com/rscanderlecht?lang=nl	@rasca.be https://www.facebook.com/rasca.be/	rscanderlecht https://www.instagram.com/rscanderlecht/
3. Club Brugge KV 	@ClubBrugge https://twitter.com/ClubBrugge?lang=nl	@clubbrugge https://www.facebook.com/clubbrugge/	clubbrugge https://www.instagram.com/clubbrugge/
4. KAA Gent 	@KAAGent https://twitter.com/KAAGent?lang=nl	@kaagent https://www.facebook.com/kaagent/	kaagent https://www.instagram.com/kaagent/
5. KRC Genk 	@KRCGenkofficial https://twitter.com/KRCGenkofficial?lang=nl	@krcgenk https://www.facebook.com/krcgenk/	krcgenkofficial https://www.instagram.com/krcgenkofficial/

6. Standard de Liège 	@Standard_RSCL https://twitter.com/Standard_RSCL?lang=nl	@rscl.be https://www.facebook.com/rscl.be/	Standard_rscl https://www.instagram.com/standard_rscl/
--	---	---	---

Play-off 2, groep A

Ploeg	Twitter	Facebook	Instagram
1. KV Oostende 	@kvoostende https://twitter.com/kvoostende?lang=nl	@KVOostende https://www.facebook.com/KVOostende/	kvoostende_official https://www.instagram.com/kvoostende_official/
2. KFCO Beerschot-Wilrijk 	@beerschot_wlrk https://twitter.com/beerschot_wlrk?lang=nl	@kfcobeerschotwlrk https://www.facebook.com/kfcobeerschotwlrk/	kfcobeerschotwilrijk https://www.instagram.com/kfcobeerschotwilrijk/
3. KAS Eupen 	@kas_eupen https://twitter.com/kas_eupen?lang=nl	@kaseupen.official https://www.facebook.com/kaseupen.official/	kaseupenofficial https://www.instagram.com/kaseupenofficial/
4. Sporting Charleroi 	@SportCharleroi https://twitter.com/SportCharleroi?lang=nl	@rcsc.be https://www.facebook.com/rcsc.be/	Rcsc.officiel https://www.instagram.com/rcsc.officiel/
5. STVV 	@stvv https://twitter.com/stvv?lang=nl	@kstvv https://www.facebook.com/kstvv/	Stvv_official https://www.instagram.com/stvv_official/

6. KVC Westerlo 	@KVCWesterlo https://twitter.com/KVCWesterlo?lang=nl	@KVC.Westerlo.official https://www.facebook.com/KVC.Westerlo.official/	kvcwesterlo https://www.instagram.com/kvcwesterlo/
---	---	--	--

Play-off 2, groep B

Ploeg	Twitter	Facebook	Instagram
1. Royale Union St-Gilloise 	@UnionStGilloise https://twitter.com/UnionStGilloise	@unionstgilloise https://www.facebook.com/unionstgilloise/	rusg.brussels https://www.instagram.com/rusg.brussels/
2. Cercle Brugge KSV 	@cercleofficial https://twitter.com/cercleofficial	@CercleBrugge https://www.facebook.com/CercleBrugge/	cercleofficial https://www.instagram.com/cercleofficial/
3. Zulte Waregem 	@ESSEVEELIVE https://twitter.com/ESSEVEELIVE	@esseveelive https://www.facebook.com/esseveelive/	esseveeofficial https://www.instagram.com/esseveeofficial/
4. KV Kortrijk 	@kvkofficieel https://twitter.com/kvkofficieel	@kvkofficieel https://www.facebook.com/kvkofficieel/	Kv kortrijk https://www.instagram.com/kv_kortrijk/
5. Royal Excel Mouscron 	@ExcelMouscron https://twitter.com/ExcelMouscron	@royalexcelmouscron https://www.facebook.com/royalexcelmouscron/	royal_excel_mouscron https://www.instagram.com/royal_excel_mouscron/

<p>6. Waasland-Beveren</p> 	<p>@WaaslandBeveren</p> <p>https://twitter.com/WaaslandBeveren</p>	<p>@waaslandbeveren.official</p> <p>https://www.facebook.com/waaslandbeveren.official/</p>	<p>Waaslandbeveren.official</p> <p>https://www.instagram.com/waaslandbeveren.official/</p>
---	--	---	--

A. Facebook

Facebook kan op verschillende manieren aangewend worden om de goksponsor of gokken in het algemeen onder de aandacht te brengen. Zo kan het logo van de sponsor in beeld komen bij de hoofdafbeelding van de Facebookpagina (zie screenshot). Facebookgebruikers worden met deze reclame geconfronteerd als ze daadwerkelijk de pagina van hun club bezoeken, maar dit verschijnt niet bij de berichten in hun nieuwsoverzicht. Er kan dus verondersteld worden dat deze vorm van reclame een kleiner bereik kent dan de reclame die in de individuele berichten geplaatst wordt.

Bij het gebruik van Facebookberichten waarbij gokken of gokoperatoren onder de aandacht gebracht worden, zijn er verschillende gradaties mogelijk. Op Facebook zijn er enkele clubs die in bepaalde Facebookberichten de supporters **vragen om de uitslag te voorspellen** van de komende wedstrijd, zonder hier een gokoperator of quoterings voor weddenschappen aan te verbinden (zie screenshots).

Royal Charleroi Sporting Club heeft een poll gemaakt.
22 mei om 17:49

#FinalePO2 Ce soir, "tous tous tous à Courtrai, on va tous tous tous à Courtrai !" pour la finale des Play-offs II 🔥🏆

Vos pronostics ? 😊

WE ARE CHARLEROIIII ❤️⚡

Vertaling bekijken

Royal Charleroi Sporting Club heeft een poll gemaakt.
11 mei

#bewCHA Direction le KFCO Beerschot Wilrijk dans l'optique d'obtenir les 3 points et de garder la tête du groupe ! ⚡🏆 On compte sur vous !

Uw voorspellingen? Stakers? 🗨️

Kom op sportief 🗨️

⚙️ - Deze vertaling beoordelen

KVC Westerlo 17 mei

Bekijk hier de voorbeschouwing voor de laatste wedstrijd tegen STVV. Wat is jouw pronostiek? 😊
#kvcwesterlo #enallemaalsamen

KVCWESTERLO.BE
KVC Westerlo - Voorbeschouwing STVV - KVC Westerlo

Cercle Brugge 14 mei

In onze vorige confrontatie met Moeskroen wonnen we met 2-1 dankzij doelpunten van Hazard en De Belder. #CerMoe #WeBeatAsOne

Wat wordt het vandaag? Pronostikeer hieronder 📌

1,6 duizend weergaven

Royale Union Saint-Gilloise - Brussels 17 mei

🇧🇪 Dit zijn de stats voor onze wedstrijd in Waregem !
Wat is jouw pronostiek voor straks?

Royale Union Saint-Gilloise - Brussels 10 mei

◆ Moeskroen heeft het moeilijk in deze PO II, in tegenstelling tot de reguliere competitie. Union wil op zijn elan verder het seizoen afsluiten.

◆ Wat is jouw pronostiek voor zaterdag?

Veel Facebookberichten worden echter gebruikt door voetbalclubs om indirect reclame te maken voor de sponsors. Het is opvallend hoeveel clubs enkel de gokoperator in beeld laten komen. De link tussen de boodschap die gebracht wordt en **de vermelding van het logo** van de gokoperator is bij het ene bericht al duidelijker dan het andere (zie screenshots).

“powered by UNIBET”

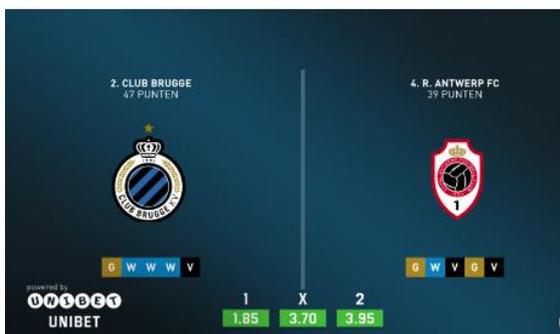

“powered by Euromillions”

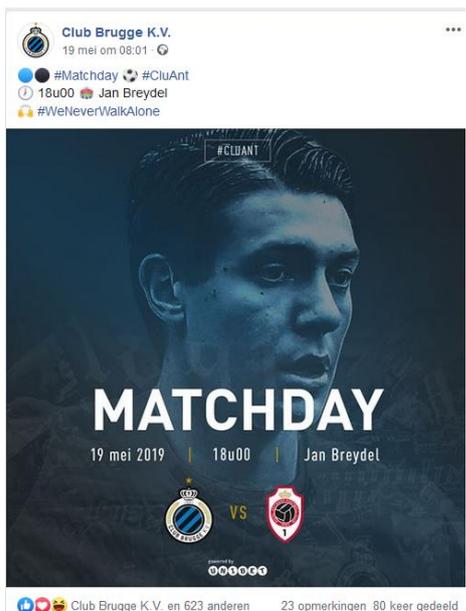
Club Brugge K.V.
19 mei om 12:01

We kijken naar de laatste stats voor #CluAnt!

Speel mee met Unibet (18+): <http://unibet.me/Brugge-statstory>

Filmpje met statistieken (“powered by Unibet”)

Matchday, "powered by Unibet"

Ploegopstelling, "powered by Unibet"

Alle filmpjes zijn voorzien van het logo van de gokoperator rechtsbovenaan.

Royal Excel Mouscron Péruwelz
18 mei om 10:00 · 🌐

👉 speler van het seizoen 👉

Wie was volgens jou de beste speler van **Royal Excel Mouscron** voor het seizoen 2018-2019?

Stem en win een gesigneerd truitje door het hele ... Meer weergeven

⚙ · Deze vertaling beoordelen

Royal Excel Mouscron Péruwelz
17 mei om 19:44 · 🌐

🕒 begin om 20 u30
📍 de kanonnier

Allemaal achter onze hurlus voor deze laatste wedstrijd! 🔥🔴🔴🔴🔴🔴

#MOUWBE
#RoyalExcelMouscron

⚙ · Deze vertaling beoordelen

Royal Excel Mouscron Péruwelz
17 mei om 16:30 · 🌐

🇧🇪 enkele statistieken van deze play-offs 2:

Royal Excel Mouscron vs. **Waasland-Beveren** 🇧🇪

#MOUWBE #RoyalExcelMouscron

⚙ · Deze vertaling beoordelen

Royal Excel Mouscron Péruwelz
14 mei · 🌐

🇧🇪 Quelques statistiques de ces Play-offs 2 :

Cercle Brugge vs. Royal excel moeskroen 🇧🇪

#CERMOU #RoyalExcelMouscron

⚙ · Deze vertaling beoordelen

#MOUCER (2-3, 88') Réduction du score pour l'Excel par l'intermédiaire de #Kuzmanovic ! Allez l'Excel !!
Vertaling bekijken

92' [4-0] Einde: het seizoen 2018-2019 zit erop. Kortrijk kroont zich tot groepswinnaar in play-off 2B.
#levecercle #kvkcer

De opstelling voor #KVKCer is er! #levecercle #WeBeatAsOne

#bewCHA Voici la composition du Sporting de Charleroi face au KFCO Beerschot Wilrijk
Vertaling bekijken

Bepaalde Facebookberichten kondigen een actie aan waarbij er bijvoorbeeld wedstrijd tickets gewonnen kunnen worden die geschonken worden door de gokoperator of waarbij de supporters gevraagd wordt naar welke traktatie de gokoperator bij de eerstvolgende thuismatch moet voorzien (zie screenshots).

KAA Gent

7 mei om 17:37 · 🌐

Onze partner Napoleon Sports & Casino geeft 5 x 2 tickets weg voor onze laatste thuismatch in Play-Off 1 KAA GENT - Anderlecht (PO1)! Voorspel in de comments van deze post welke Buffalospeeler het eerste doelpunt maakt in Standard Luik - KAA GENT (PO1), deel de post op je profiel en wie weet win je een duoticket!

**Voorspel &
win tickets!**

KAA Gent - RSC Anderlecht

KAA Gent

19 april · 🌐

Onze partner Napoleon Sports & Casino geeft 5 x 2 tickets weg voor onze derde thuismatch in Play-Off 1 tegen KRC Genk! Voorspel in de comments van deze post welke Buffalospeeler het eerste doelpunt maakt in RSC Anderlecht - KAA GENT (PO1), deel de post op je profiel en wie weet win je een duoticket!

**Voorspel &
win tickets!**

KAA Gent - KRC Genk

Cercle Brugge

7 mei · 🌐

Onze hoofdpartner Napoleon Sports & Casino geeft **10x2** tickets weg voor de thuiswedstrijd tegen Moeskroen!

🎯 Voorspel de 1ste doelpuntenmaker van Cercle Brugge, deel de post op je profiel en wie weet win je een duoticket voor **Cercle Brugge - Royal Excel Moeskroen!**

📅 We maken de winnaars bekend op maandag 13 mei voor 18 uur! #levecercle #WbeCer #WeBeatAsOne

**Voorspel &
win tickets!**

Cercle Brugge - Moeskroen

Cercle Brugge

25 april · 🌐

🤔 Onze hoofdpartner Napoleon Sports & Casino geeft **10x2** tickets weg voor #CerUSG!

🤔 Voorspel de eerste doelpuntenmaker tijdens #ZwaCer, deel de post op je profiel en wie weet win je een duoticket voor **Cercle Brugge - Union Saint-Gilloise!**

📅 We maken de winnaars bekend op maandag 29/04/19 voor 18 uur.

**Voorspel &
win tickets!**

Zulte-Waregem - Cercle Brugge

< Cercle Brugge
18 april · 🌐

📺 Onze hoofdpartner Napoleon Sports & Casino geeft **10x2** tickets weg voor de thuiswedstrijd tegen KV Kortrijk !

Beantwoord onderstaande wedstrijdvrage, deel de post op je profiel en wie weet win je een duoticket voor Cercle Brugge - KV Kortrijk! Vrijdagnamiddag maken we de winnaars bekend! #CerKVK #levecercle

🤔 VRAAG: Welke ex-speler van Cercle Brugge K.S.V. neemt het zaterdag op tegen Groen-Zwart?

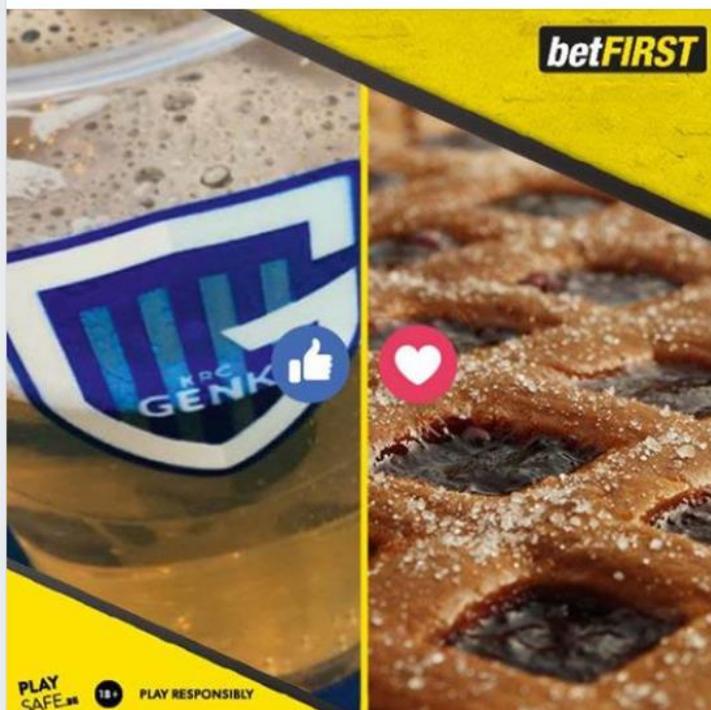
Voorspel & win tickets!

Cercle Brugge - KV Kortrijk

 KRC Genk official
22 mei om 08:00 · 🌐

Wat moet Betfirst doen bij eerste thuismatch om de titel te vieren? 🍷🍷
#krcgenk #samengenk

Sommige voetbalclubs maken echter gebruik van hun Facebookpagina om actief reclame te maken voor gokken en de sponsorende gokoperator. Ook hier zijn er verschillen tussen de ploegen in de manier waarop ze dit doen. Cercle Brugge geeft bijvoorbeeld louter de quoteringen en het logo van haar gokpartner mee (zie screenshot).

Ander ploegen publiceren echter Facebookberichten waarbij de supporters actief **aangemoedigd worden om te gokken**. Zo zet Club Brugge haar supporters aan om mee te spelen met Unibet, waarbij de quoteringen voor respectievelijk winst, gelijkspel of verlies meegegeven worden (zie screenshots).

Club Brugge K.V.
19 mei om 18:49 · 🌐

HT: Club kwam vroeg op voorsprong en creëerde ook nog enkele goede kansen, maar de voorsprong vergroten lukte niet. 1-0 is de ruststand!
#WeNeverWalkAlone #CluAnt

Speel mee met Unibet (18+): <http://unibet.me/Brugge-halftime>

“Speel mee met Unibet (18+)”

Club Brugge K.V.
19 mei om 12:01 · 🌐

We kijken naar de laatste stats voor #CluAnt!

Speel mee met Unibet (18+): <http://unibet.me/Brugge-statstory>

“Speel mee met Unibet (18+)”

Tot slot gaan bepaalde ploegen nog een stap verder door reclame te maken voor **bonussen** bij deze weddenschappenoperator (zie screenshots).

KAA Gent
15 mei om 15:30 · 🌐

Grijp nu je kans en scoor € 50 cash als de Buffalo's winnen van Antwerp!

NAPOLEON
SPORTS & CASINO

Odds Boost
Win € 50 cash
Royal Antwerp - KAA Gent

KAAGENT.BE

Scoor € 50 cash als de Buffalo's winnen van R Antwerp FC!
Kunnen de Buffalo's na Standard ook winnen op het veld van R Antwerp...

KAA Gent
30 april · 🌐

Denk jij ook dat de Buffalo's woensdag de beker in de lucht zullen steken? Scoor € 50 cash bij onze partner Napoleon Sports & Casino met amper € 5 inzet!

NAPOLEON
SPORTS & CASINO

Odds Boost
Win € 50 cash
KAA Gent - KV Mechelen

Over deze website

KAAGENT.BE

Scoor € 50 cash als de Buffalo's de bekerfinale winnen!
Geniet van een exclusief aanbod voor Buffalo's van Napoleon Sports &...

< **SV Zulte Waregem - ESSEVEE** ...
12 maart · 🌐

😊 **Betfirst** is de komende drie seizoenen de officiële betting partner van Team Essevee. Op onze vorige thuiswedstrijd kwam het Belgische gokkantoor langs in het Regenboogstadion. Nu pakken ze uit met een welkomstbonus voor al onze fans (18+).

👉 Verzilver jouw bonus op www.essevee.be/welkombetfirst!

bettingpartner van **ESSEVEE**

🔊 x

Welkomstbonus

 Cercle Brugge
11 april ·

(18+) Profiteer van het exclusieve aanbod van onze partner Napoleon Sports & Casino voor de match tegen Waasland-Beveren: scoor €50 cash als de Groen-Zwart wint!

 <https://www.cerclebrugge.be/nl/news/scoor-eur-50-cash-als-cercle-wint-van-waasland-beveren>

Odds Boost
Win €50 cash
Cercle Brugge - Waasland-Beveren

 Vind ik leuk Opmerking Delen

Waasland-Beveren maakt zelfs reclame op haar Facebookpagina voor virtuele wedstrijden van haar gokpartner (zie screenshots).

 Waasland-Beveren
28 maart om 10:43 · 🌐

WIN €30 FREEBET

- Like Circus Sport
- Geef jouw pronostiek voor Zulte vs Waasland-Beveren, de wedstrijd die gesimuleerd zal worden op FIFA 18 op 29/03 in de Circus kantoren & geef ook de naam van de eerste doelpuntenmaker... Meer weergeven

€30 FREEBET

€30 FREEBET

ANYTHING CAN HAPPEN. **Circus**

MOZ051A

KV Oostende koppelt een 'latje trap'-wedstrijd tijdens de rust aan het winnen van tot €500 speeltegoed bij haar goksponsor (zie screenshot).

KV Oostende
14 mei · 🌐

⚽ BETFIRST LATJE TRAP ⚽

Ben jij morgen aanwezig tijdens de laatste thuiswedstrijd ? 🍀❤️🍀
Tag een vriend in comment en misschien waag jij tijdens de rust van KVO - STVV je kans!
Raak de lat en maak kans op tot €500 cash 😊
Veel succes 🍀

Betfirst
14 mei · ⚙️

⚽ BETFIRST LATJE TRAP ⚽

Ben jij aanwezig tijdens de laatste th... [Meer lezen](#)

LATJE TRAP

Ook bij een wedstrijd waarbij VIP-tickets gewonnen kunnen worden door het nemen van een foto met de zogeheten Bet-Mobile, wordt €12 wedtegoed bij de gokoperator geschonken (zie screenshots).

 KV Oostende
17 maart · 🌐

Maak kans op VIP-tickets dankzij **Betfirst** ! Hoe?
 1) Ga straks naar het Maes Pils-plein en neem jouw foto bij de Bet-Mobile.
 2) Post de foto op Instagram met **#BFKVO**
 3) Volg Betfirst op Instagram en maak kans op de VIP-tickets.
 4) Veel succes ! En vergeet zeker niet jouw € 12 gratis wedtegoed op te halen met jouw KVO-code !

 KV Oostende
21 maart · 🌐

Dankzij onze betting partner **Betfirst** kon jij een duo VIP-pakket winnen voor een wedstrijd in Play-off 2. **Vannessa Str Straetman** ging op de foto met de Bet Mobile en wint dit fel begeerde VIP-pakket. Proficiat Vannessa !

Waasland-Beveren heeft ook verschillende Facebookberichten waarbij een actie gekoppeld wordt aan de gokoperator, zoals het winnen van freebets voor een bepaald bedrag of het winnen van een gesigneerd shirt van de ploeg (zie screenshots).

Waasland-Beveren
 9 mei · 🌐

WIN EEN FREEBET TOT € 30

Wat moet je hiervoor doen?

Voorspel de juiste score en de minuut van het 1ste doelpunt tussen Waasland-Beveren en Cercle.

De persoon het dichtst bij het juiste antwoord wint de Freebet.

Als Waasland-Beveren de wedstrijd wint, geven we een Freebet van € 30 weg in plaats van € 15.

Bij een gelijke stand, zal er een loting plaatsvinden.

Een deelname per persoon. Fake accounts worden uitgesloten.
#Anythingcanhappen

Waasland-Beveren
 3 mei · 🌐

WIN EEN GESIGNEERD SHIRT VAN WAASLAND-BEVEREN

Wat moet je hiervoor doen?

- Like Circus Sport
- Voorspel het aantal doelpunten gescoord tijdens Waasland-Beveren - Kortrijk en Waasland-Beveren - Cercle (in totaal)
- Tag iemand die fan is van Waasland-Beveren

Deelnamevoorbeeld: 7 'iemand'

Nog niet ingeschreven op Circus? Win hier € 50 CASH
 -> <https://circus.vip/50euroCASHWB>

De wedstrijd loopt tot 04/05 20:00

Een loting wordt uitgevoerd op 13/05 tussen alle personen met het juiste antwoord.

Een deelname per persoon. Fake accounts worden uitgesloten.
#Anythingcanhappen

Waasland-Beveren
28 maart · 🌐

WIN €30 FREEBET

-Like **Circus Sport**
-Geef jouw pronostiek voor Zulte vs Waasland-Beveren, de wedstrijd die gesimuleerd zal worden op FIFA 18 op 29/03 in de Circus kantoren & geef ook de naam van de eerst... [Meer weergeven](#)

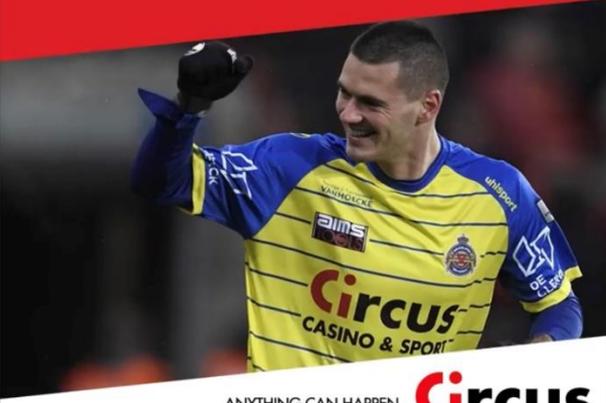
Waasland-Beveren
15 maart · 🌐

WIN EEN FREEBET TOT 50 EURO

Wat moet je hiervoor doen?

-Like **Circus Sport**
-Kies 2 feiten hieronder en de minuut van het eerste doelpunt tussen Standard en... [Meer weergeven](#)

€30 FREEBET

ANYTHING CAN HAPPEN. **Circus**

€50 FREEBET

ANYTHING CAN HAPPEN. **Circus**

Tot slot is het opvallend dat sommige fans hun ongenoegen uiten bij Facebookberichten waarbij de voetbalclub reclame maakt voor de gokoperator via het aanbieden van bonussen (zie screenshots).

KAAGENT.BE

Scoor € 50 cash als de Buffalo's de bekerfinale winnen!

Geniet van een exclusief aanbod voor Buffalo's van Napoleon Sports &...

👍👎 16 3 opmerkingen

👍 Leuk   💬 Opmerking   ➦ Delen

Meest relevant ▾

Schrijf een opmerking...

👤 Topbijdrager

Sorry KAA Gent, regel 1 van succesvol sportsbetting: nooit inzetten op het team waarvoor je supportert. Dat is emotioneel gokken 😊

Maar ik snap jullie wel, binnenkort is het gedaan met gokfirma's als sponsor wanneer de wet gestemd wordt 😊 Dan komt hopelijk eindelijk de ethiek terug in de voetbalsport. Nooit gesnapt hoe gokkantoren als sponsor verenigbaar zijn met topsport, zeker wanneer sommige eersteklassers door dezelfde gokbedrijven worden gesponsord... En dan verbaasd zijn over matchfixing 😊

Leuk · Beantwoorden · 5 d · Bewerkt 👍 3

< Cercle Brugge
11 april · 🌐

(18+) Profiteer van het exclusieve aanbod van onze partner Napoleon Sports & Casino voor de match tegen Waasland-Beveren: scoor €50 cash als de Groen-Zwart wint!

<https://www.cerclebrugge.be/nl/news/scoor-eur-50-cash-als-cercle-wint-van-waasland-beveren>

 Odds Boost
Win € 50 cash
Cercle Brugge - Waasland-Beveren

👍 Vind ik leuk   💬 Opmerking   ➦ Delen

👍 3

  Zal Cercle Brugge ook de verantwoordelijkheid nemen als een van hun supporters hierdoor met een gokverslaving in de problemen komt? Begrijpe wie begrijpe kan. #vooraelddanstdebeer

B. Twitter

Alle voetbalclubs van de Jupiler Pro League beschikken over een Twitteraccount (zie overzicht met links bovenaan). Net zoals bij Facebook varieert de toepassing die de clubs maken van dit sociaal medium voor wat betreft het maken van reclame voor de goksponsor en het aanzetten tot gokken.

Sommige clubs vragen in hun tweets aan de supporters om **een pronostiek te geven** voor de komende wedstrijd (zie screenshots).

 Royal Antwerp FC @official_rafc · Mar 29 ▼

 MATCHDAY!
 @Standard_RSCL
🕒 20.30 uur
 Sclessin

Welke uitslag voorspel jij? 🗳️

[#STAANT](#) [#COYR](#) [#LoveRAFC](#) [#RAFC](#)

 Translate Tweet

🗨️ 2   🔄 2   ❤️ 8   ✉️

 Royal Antwerp FC @official_rafc · Apr 2 ▼

 MATCHDAY!
 KRC Genk official
🕒 20.30 uur
 Bosuilstadion

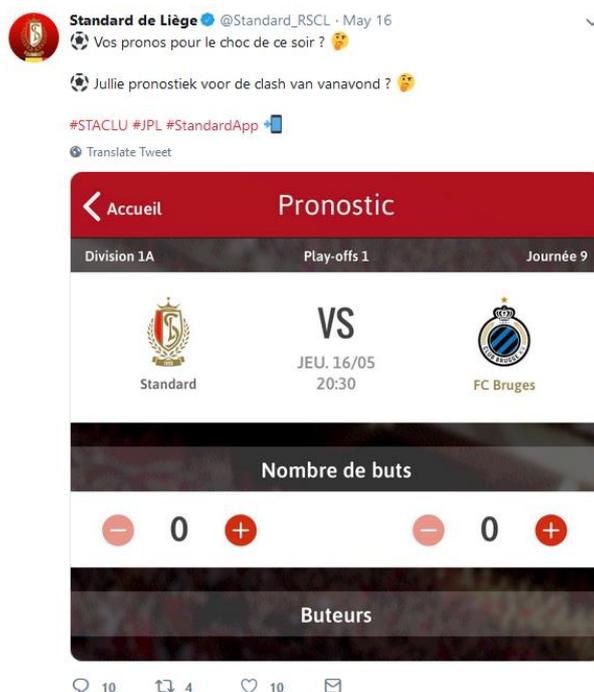
Welke uitslag voorspel jij tegen de leider? 🗳️

[#ANTGNK](#) [#COYR](#) [#RAFC](#) [#Antwerpkomteraan](#)

 Translate Tweet

🗨️ 1   🔄 5   ❤️ 24   ✉️

Andere clubs maken gretig gebruik van elke **tweet met een foto of filmpje** om het **logo van hun gokoperator** (en eventueel andere sponsors) in beeld te brengen (zie screenshots). Zo vermeldt Royal Antwerp de sponsors op het wedstrijdblad. Club Brugge plaatst systematisch logo's van een van haar gokoperatoren bij alle afbeeldingen en filmpjes. Het logo van Euromillions komt steeds in beeld bij foto's van de scorende speler. Het logo van Unibet is dan weer zichtbaar bij elke foto van een spelerswissel, de wedstrijdstand en de ploegopstelling. Cercle Brugge lijkt hetzelfde te doen voor haar gokpartner. Diens logo wordt steevast bij elke foto of filmpje geplaatst. Hetzelfde blijkt het geval voor Royal Excel Mouscron, die het logo van haar gokpartner in een hoek van de foto bij haar tweets plaatst. KV Oostende tweet haar drie trouwste volgers van de week, waarbij blijkt dat haar grootste fan op twitter haar gokpartner is.

Royal Antwerp FC @official_rafc · May 12
 Hier alvast de opstelling van beide ploegen. #ANTAND #COYR #LoveRAFC

Translate Tweet

BOSUILSTADION
12/05/2019 > 14u30

WEDSTRIJD

BLAD 18-19

ANTWERP OFFICIAL

ROYAL ANTWERP FC

COACH
Laszlo BÖLÖNI

SPELERS

1	Sinan BOLAT
4	Daniel OPARE
6	Simen JUKLEROD
11	Lior REFAELOV
14	Amara BABY
15	Dino ARSLANAGIC
19	William OWUSU
20	Didier LAMKEL ZE
23	Omar GOVEA
38	Faris HARDUN
37	Jelle VAN DAMME

INVALLERS

39	Jens TEUNCKENS
2	Matheus BORGES
8	Ivo RODRIGUES
9	Jonathan BOLINGI
10	Geoffry HAIREMANS
22	David SIMAO
60	Sambou YATABARE

ALGEMEEN KLASSEMENT 3de - 38pt

VORM W-W-G-W-V

RSC ANDERLECHT

COACH
Karim BELHOCINE

INVALLERS

1	Frank BOECKX
3	James LAWRENCE
8	Pieter GERKENS
27	Peter ZULJ
39	Edo KAYEMBE
40	Francis AMUZU
42	Hannes DELCROIX
56	Alexis SAELEMAEKERS

SPELERS

16	Thomas DIDILLON
4	Bubacarr SANNEH
7	Andy NAJAR
11	Yannick BOLASIE
12	Dennis APPIAH
19	Ivan SANTINI
20	Sven KUMS
22	Elias COBBAUT
25	Adrien TREBEL
45	Sebastiaan BORNAUW
51	Yari VERSCHAEREN

ALGEMEEN KLASSEMENT 5de - 30pt

VORM V-V-G-V-W

SCHEIDSRICHTER
Erik LAMBRECHTS

ASSISTENTSCHEIDSRICHTER
Rien VANYZERE

ASSISTENTSCHEIDSRICHTER
Philippe VANDECAUTER

ASSISTENTSCHEIDSRICHTER
Lothar D'HONDT

MATCHSPONSOR

Club Brugge KV @ClubBrugge · Mar 30
 ⚔️ Duel der verdedigers morgen in #CluGnt?

Translate Tweet

23

WEDSTRIJDEN
GESPEELD

7.8

CLEARANCES/90

22

OVERTREDINGEN

90.7%

PASS
NAUWKEURIGHEID

VS

19

WEDSTRIJDEN
GESPEELD

6.9

CLEARANCES/90

26

OVERTREDINGEN

85.9%

PASS
NAUWKEURIGHEID

MECHELE VS BRONN

powered by UNIBET

3 1 37

Club Brugge KV @ClubBrugge · Mar 31
Hier zijn jullie Brugse XI voor #CluGnt! 🔥

Translate Tweet

1 19 73

Club Brugge KV @ClubBrugge · Mar 31
14' GOOOOAAAAALLLLL! Dennis met een gemeten voorzet tot bij Vormer die de bal voorbij Kaminski in doel knalt, 1-0! #WeNeverWalkAlone #CluGnt

Translate Tweet

2 18 94

Club Brugge KV @ClubBrugge · Apr 14

46' Tijdens de rust bleef Mats Rits in de kleedkamer. Hij wordt vervangen door Amrabat. #GnkClu

Translate Tweet

Cercle Brugge @cercleofficial · May 17

46' [1-0] Rust: We zijn aan de rust aanbeland in Kortrijk-Cercle. Kortrijk leidt voorlopig met 1-0, na een doelpunt van Ezekiel. #kvkcer #levecercle

Translate Tweet

Stat	Kortrijk	Cercle Brugge
Ruststand	0	1
Schoten op doel	2	3
Overtredingen	4	4
Reddingen keeper	2	2
Balbezit (%)	44	56

#kvkcer #levecercle

Cercle Brugge @cercleofficial · May 17

De opstelling voor #KVKCer is er! #levecercle #WeBeatAsOne

Translate Tweet

596 views

0:06 / 0:10

Cercle Brugge @cercleofficial · May 14

!! Mee naar #KVKCer? Koop jouw 🚗 & 🚗 combi dan voor woensdagavond aan op het secretariaat!

cerclebrugge.be/nl/news/belang...

Translate Tweet

1

Royal Excel Mouscron ...: 17 mei ▾

#MOUWBE (1-1, 45') Mi-temps au Canonnier ! Nos Hurlus n'auront pas su conserver leur avantage d'un but ! Encore 45 minutes pour faire la différence. ALLEZ L'EXCEL

Royal Excel Mouscron ...: 05 mei ▾

#MOUZWA (1-0, 38') 🔄 Premier changement pour l'Excel. Blessé, #Gulan est contraint de laisser sa place à #Kuzmanovic

Royal Excel Mouscron ..: 14 mei ▾

#CERMOU (0-3, 87')

BUUUUUUUUUUUUUUT ! Une magnifique frappe et un doublé pour notre capitaine @MbayeLeye !

Royal Excel Mouscron ..: 17 mei ▾

Voici la composition pour la rencontre de ce soir face à @WaaslandBeveren !

🕒 Début à 20h30

📍 Le Canonnier

Tous derrière nos Hurlus pour cette dernière rencontre ! 🔥🔴⚪

#MOUWBE

#RoyalExcelMouscron

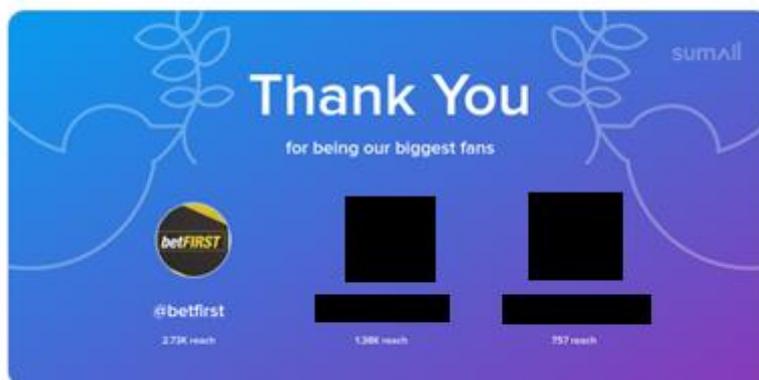
Royal Excel Mouscron ... 17 mei ▾

#MOUWBE (1-1, 47') Premier carton du match à l'encontre de @BoyaFrank

KV Oostende @kvoostende · May 18 ▾

Our biggest fans this week: betfirst. [redacted] Thank you! via sumall.com/thankyou?utm_s...

Sommige tweets worden ook gebruikt om acties onder de aandacht te brengen (zie screenshots). Dit kunnen enerzijds acties zijn waarbij de gokoperator iets wegschenkt dat niet gok-gerelateerd is, zoals gratis tickets. Anderzijds zijn er acties waarbij er wedtegoed kan gewonnen worden en de winnende persoon dus richting gokken geduwd wordt.

(retweet van een post van de gokoperator door de voetbalclub)

Tot slot zijn er tweets waarbij de supporters die actief zijn op Twitter aangemoedigd worden om te gokken bij de goksponsor van hun voetbalclub (zie screenshots).

Club Brugge KV @ClubBrugge · Mar 28

De laatste confrontaties, punten per match en het winstpercentage voor #CluGnt. We gaan #HeadToHead!

Speel mee met Unibet (18+): unibet.me/Brugge-H2H

Translate Tweet

HEAD TO HEAD

Club Brugge KV	VS	KAA Gent
2 POSITIE		5 POSITIE
2.1 DOELPUNTEN PER WEDSTRIJD		1.8 DOELPUNTEN PER WEDSTRIJD
53% WEDSTRIJDEN GEWONNEN		50% WEDSTRIJDEN GEWONNEN
VORIGE ONTMOETINGEN		
1-1		03/02/19
0-1		20/05/18
2-1		01/10/17
2-1		21/05/17
1-0		02/10/16
1	X	2
1.75	4.20	4.25

powered by UNIBET

Club Brugge KV @ClubBrugge · Apr 14

HT: We gaan rusten met een 1-1 tussenstand. Club had het lastig in het begin van de wedstrijd, maar een penaltygoal van de Gouden Schoen bracht een tweede adem. #WeNeverWalkAlone #GnkClu

Speel mee met Unibet (18+): unibet.me/Brugge-halftime

Translate Tweet

HALF TIME

Club Brugge KV	VS	KAA Gent
58 BALBEZIT (%)		42
1 SCORINGSKANSEN		1
5 SCHOTEN OP DOEL		1
1 HOEKSCHOPPEN		2
1	X	2
2.43	2.80	3.50

powered by UNIBET

Club Brugge KV @ClubBrugge · Apr 28

🤔 We kijken nog een laatste keer naar de meest interessante statistieken voor #CluAnd! Zetten we één van deze reeksen vanmiddag verder?

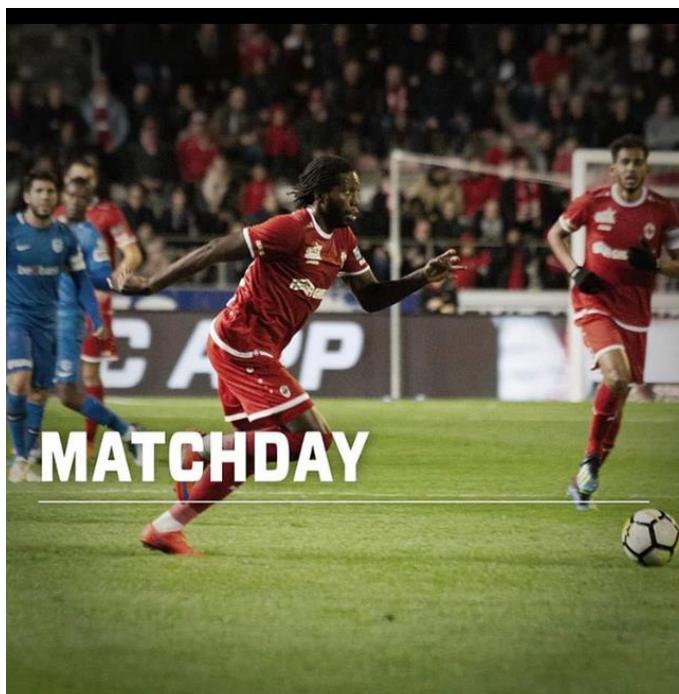
Speel mee met Unibet (18+): unibet.me/Brugge-statsto...

🌐 Translate Tweet

C. Instagram

De voetbalclubs zijn tevens actief op Instagram. Opnieuw dient er een onderscheid gemaakt te worden in de manier waarop voetbalclubs dit sociale mediakanaal aanwenden ten aanzien van gokken en het promoten van hun goksponsor. Zo worden er berichten gepost waarbij er aan de supporters gevraagd wordt om **de uitslag van de komende wedstrijd te voorspellen** (zie screenshots).

royal_antwerp_fc • Volgen

royal_antwerp_fc MATCHDAY!

@krcgenkofficial

🕒 20.30 uur

🏟️ Bosuilstadion

Welke uitslag voorspel jij tegen de leider? 🗳️

#ANTGNK #COYR #RAFC

#Antwerpkomteraan

1.240 vind-ik-leuks

2 APRIL

Een reactie toevoegen...

Plaatsen

royal_antwerp_fc • Volgen

royal_antwerp_fc MATCHDAY!

vs RSC Anderlecht

⌚ 18.00 uur

🏟️ Constant Vanden Stockstadion

Welke uitslag voorspel jij? 🗳️

#ANDANT #COYR #LoveRAFC #RAFC
#Antwerpkomteraan

9 w.

1.338 vind-ik-leuks

7 APRIL

Een reactie toevoegen...

Plaatsen

Andere clubs plaatsen het **logo van hun gokoperator** bij de foto's (zie screenshots). Sommige berichten bevatten de logo's van alle sponsors, andere berichten zetten systematisch enkel de gokoperator in de kijker. Bij sommige berichten worden de gokquoteringen van de gokpartner weergegeven.

rsc.officiel • Volgen

rsc.officiel #Matchday #chagnk #jpl
Allez les zèbres
Tous au stade !

15 w.

Good luck

15 w. Reageren

198 vind-ik-leuks

2 MAAI

Een reactie toevoegen...

Plaatsen

SELECTION

GOALKEEPERS
Baume, Penneteau, Riou

DEFENCE
Angella, Busi, Dessoleil, Marinos,
Martos, Murio, Willems

MIDFIELD
Bruno, Diandy, Gholizadeh,
Hendrickx, Henen, Ilalmaharitra, Morioka

ATTACK
Niane, Osimhen, Perbet

#JPL
#RCSC
#ANTCHA

proXimus GOBERT MATERIAUX lotto Belfius CAIROX QNT Kappa

rcsc.official • Volgen

rcsc.official Voici la sélection du Sporting de Charleroi face au @royal_antwerp_fc en vue de ce dimanche 10 mars à 18h00. ⚽ #RCSC #Charleroi #Antwerp #antCHA #JPL

14 w.

14 w. Reageren

14 w. Reageren

223 vind-ik-leuks
9 MAART

Een reactie toevoegen... Plaatsen

ITV GOLDENPALACE

De wedstrijd werd afgesloten met trainingen met bommen, granaten en rook

stvv_official • Volgen

stvv_official | Nog in de wolken van ons, tot nu toe, prachtig seizoen? Wij nemen je even terug... 😊 #STVV #ComeOnCanaries

13 w.

384 vind-ik-leuks
14 MAART

Een reactie toevoegen... Plaatsen

(Vermelding van de website van de gokoperator in de hoek rechtsboven.)

clubbrugge • Volgen

clubbrugge 5' GOOOAAAAALLL!
De eerste kans van Club gaat er meteen in! Schrijvers zet scherp voor tot bij @wesleymoraes07 die hard binnentikt, 0-1! #AndClu

16 w.

3.295 vind-ik-leuks

24 FEBRUARI

Een reactie toevoegen...

Plaatsen

clubbrugge • Volgen

clubbrugge 2 metronomen op het middenveld. Wie wint zondag de strijd op het middenveld? #AndClu

16 w.

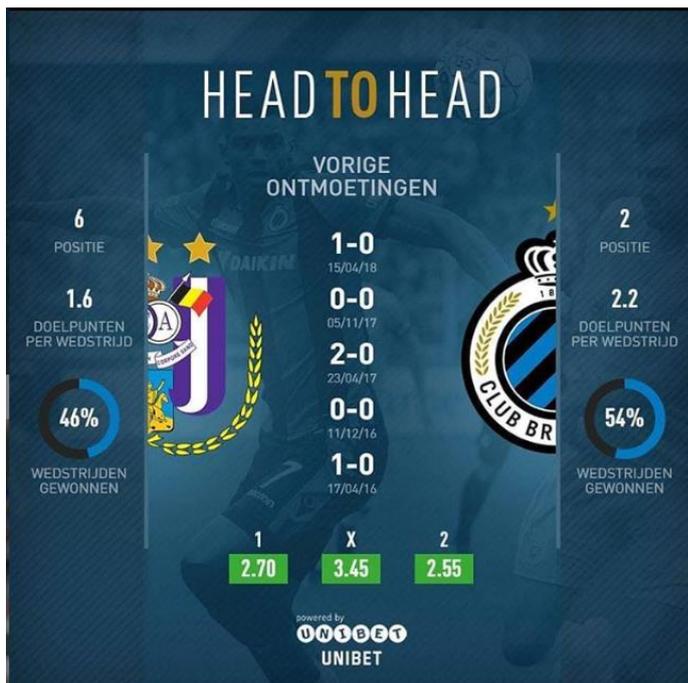

1.692 vind-ik-leuks

23 FEBRUARI

Een reactie toevoegen...

Plaatsen

clubbrugge • Volgen

clubbrugge De Facts voor de 168ste match tussen Club en Anderlecht in 1A zijn er! Lees alle info over spelers, resultaten en de voorgeschiedenis op de site. #AndClu

16 w.

1.677 vind-ik-leuks
22 FEBRUARI

Een reactie toevoegen... Plaatsen

clubbrugge • Volgen

clubbrugge HT: Club kwam vroeg op voorsprong en hield de controle, maar kreeg het lastiger met Anderlecht toen de gelijkmaker uit de lucht kwam vallen. 1-1 aan de rust, op naar de tweede helft! #BluvnGoan #AndClu

16 w.

Santini moest gvd 2x rood krijgen..

1.169 vind-ik-leuks
24 FEBRUARI

Een reactie toevoegen... Plaatsen

LINE UP

WISSELSPELERS:
VAN DAMME, PALUN, VITINHO, GAKPÉ,
OMOLO, VANHOUTTE & DE BELDER

14 CARDONA
18 ALJOUR
17 ETIENNE
5 KONÉ
27 BONGIOVANNI
30 TRAORÉ
32 DECOSTERE
28 DELACOURT
23 MAREGA
24 UEDA
1 NARDI

462 vind-ik-leuks
17 MAART

Comments:
Oei weer een andere ploeg opstelling kweet niet meer hoeveel
triestig, met wie gaan we de volgende keer spelen?
Trainer buiten !

HALF TIME
CERCLE BRUGGE VS ZULTE WAREGEM

Schoten op doel	4	2
Overtredingen	8	5
Reddingen keeper	1	3
Balbezit (%)	57	43
Ruststand	1	2

#cerclebrugge

203 vind-ik-leuks
2 APRIL

Text: We gaan rusten met een 1-2 achterstand. #cerzwa #levecercle

Tot slot maken voetbalclubs ook gebruik van Instagramberichten om acties in samenwerking met hun gokpartner in de verf te zetten (zie screenshots).

BETMOBILE PHOTO CONTEST

- 1 Post een foto met onze bet-MOBILE op Instagram met **#BFKVO!**
- 2 Volg **@betfirst** en maak zo kans op een VIP-trip voor twee tijdens een KVO thuiswedstrijd naar keuze!

betFIRST

 kvoostende_official • Volgen

 kvoostende_official Take your picture at the Betmobile and win VIP-tickets for a game in the Play-offs ! Post the picture on Instagram with #BFKVO and like the page of @betfirst . Good luck ! #kvoostende #betfirst #kvoand #jpl

13 w.

 @

13 w. 1 vind-ik-leuk Reageren

— Antwoorden weergeven (1)

67 vind-ik-leuks

16 MAART

Een reactie toevoegen... [Plaatsen](#)

betFIRST

bettingpartner van KV OOSTENDE

 kvoostende_official • Volgen

 kvoostende_official Thanks to @betfirst , @ wins a VIP treat for a Play-off 2 game. Congratulations ! #kvoostende #betfirst #vip_treat #kvoand

12 w.

 Dankjewel @betfirst & @kvoostende_official

628 weergaven

21 MAART

Een reactie toevoegen... [Plaatsen](#)

betFIRST
KVV
Vooruit aan Zee

LATJE TRAP

betfirst
PLAY SAFE
SPEEL VERANTWOORD

kvoostende_official • Volgen

kvoostende_official @betfirst
latjetrap !
Tag een vriend en misschien win jij tijdens de rust 500 euro met latjetrap !
#betfirst #kvoostende #latjetrap

5 w.

166 vind-ik-leuks
14 MEI

Opvallend is dat er op Instagram geen berichten geplaatst worden waarbij er actief aangemoedigd wordt om te gokken, dit in tegenstelling tot Facebook en Twitter.

4) Gokreclame op het toegangsbewijs voor de play-off wedstrijd

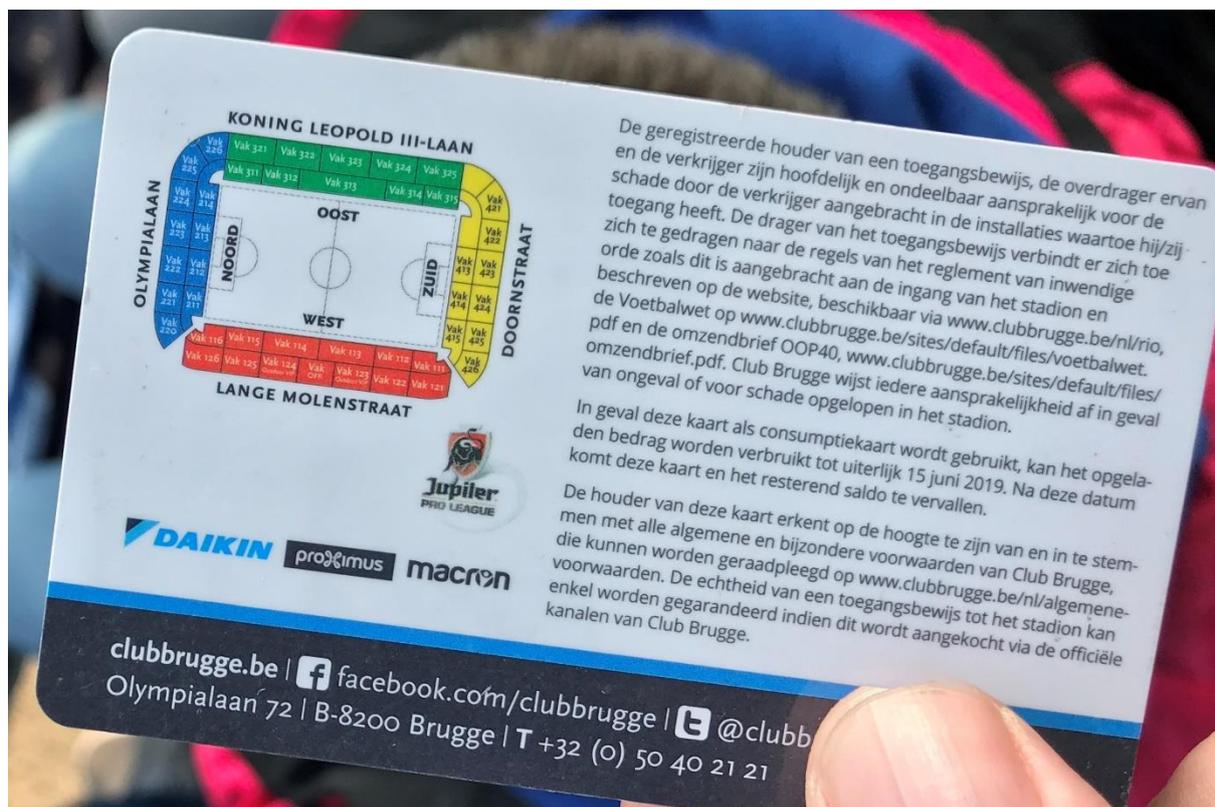
Toegang tot de matches van de play-offs kan ofwel via een verlenging van het reguliere seizoenabonnement van de club ofwel via een los aangekocht ticket voor die individuele play-off wedstrijd. Onderstaande tabel toont welke sponsors vermeld worden op de abonnementen en welke op de losse tickets.

Club	Abonnement				Individueel ticket play-off match				
	+16		-16		+16		-16		
	Sponsors aanwezig?	Kansspel-sponsor?	Sponsors aanwezig?	Kansspel-sponsor?	Sponsors aanwezig?	Kansspelsponsor?	Sponsors aanwezig?	Kansspelsponsor?	
1	Antwerp	JA Jupiler Pro League	NEE	JA Jupiler Pro League	NEE	JA Jupiler, Unibet, Ghelamco, Vastgoed Heylen	JA Unibet	IDEM +16	IDEM +16
2	Anderlecht	JA Proximus, Adidas, BNP Paribas, Allianz	NEE	Onbekend	Onbekend	JA Jupiler, Unibet, Lotto	JA Unibet, Lotto	IDEM +16	IDEM +16
3	Club Brugge	JA Jupiler Pro League, Macron, Daikin, Proximus	NEE	Onbekend	Onbekend	JA Jupiler, Unibet	JA Unibet	Onbekend	Onbekend
4	KAAs Gent	JA Maes, VDK, Telenet, Ghelamco	NEE	Onbekend	Onbekend	JA Jupiler, Unibet	JA Unibet	Onbekend	Onbekend
5	KRC Genk	JA Euphony, KBC, Beobank	NEE	Idem +16	Idem +16	JA Jupiler, Unibet	JA Unibet	IDEM +16	IDEM +16
6	Standard de Liège	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	JA Jupiler, Unibet	JA Unibet	Onbekend	Onbekend
7	KV Oostende	NEE	NEE	NEE	NEE	JA Jupiler, Unibet	JA Unibet	IDEM +16	IDEM +16
8	KFCO Beerschot-Wilrijk	NEE	NEE	NEE	NEE	JA Jupiler, Unibet	JA Unibet	IDEM +16	IDEM +16

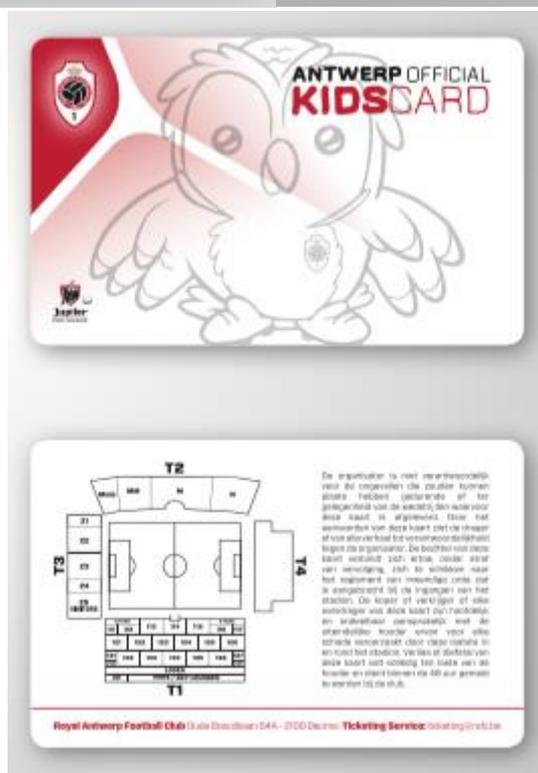
9	Eupen	NEE	NEE	NEE	NEE	JA Jupiler, Unibet	JA Unibet	IDEM +16	IDEM +16
10	Charleroi	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	JA Jupiler, Unibet, Lotto	JA Unibet, Lotto	Onbekend	Onbekend
11	Sint-Truiden	JA Golden Palace	JA Golden Palace	Idem +16	Idem +16	JA Jupiler, Unibet, Golden Palace	JA Unibet, Golden Palace	IDEM +16	IDEM +16
12	Westerlo	JA Jupiler Pro League, Soudal	NEE	JA Soudal, Jupiler pro League	NEE	JA Jupiler, Unibet, Soudal, Netex, GMI	JA Unibet	Onbekend	Onbekend
13	Union SG	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	JA Jupiler, Unibet	JA Unibet	IDEM +16	IDEM +16
14	Cercle Brugge	JA Jupiler Pro League, Stardekk, Vaillant en ADMB	NEE	JA Jupiler Pro League, Stardekk, Vaillant en ADMB	NEE	JA Jupiler, Unibet, Lianti, Stardekk, Vaillant, Erima, Napoleon Games	JA Unibet, Napoleon Sports & Casino	IDEM +16	IDEM +16
15	Zulte Waregem	JA Record Bank	NEE	JA Record Bank	NEE	JA Jupiler, Unibet, Willy Naessens	JA Unibet	IDEM +16	IDEM +16
16	KV Kortrijk	NEE	NEE	NEE	NEE	JA Jupiler, Unibet, 36win	JA Unibet, 36Win	IDEM +16	IDEM +16
17	Moeskroen	Onbekend	Onbekend	Onbekend	Onbekend	JA Jupiler, Unibet, Starcasino	JA Unibet, Starcasino	IDEM +16	IDEM +16
18	Waasland-Beveren	NEE	NEE	NEE	NEE	JA Jupiler, Unibet, Circus Casino, AIMStools	JA Unibet, Circus Casino	IDEM +16	IDEM +16

Abonnementen

Er wordt in prijs een onderscheid gemaakt tussen volwassenenabbonementen (+16) en kinderabbonementen (-16). Bij weinig clubs is dit onderscheid ook visueel zichtbaar, met uitzondering van de vermelding 16+ of 16-. Zes ploegen vermelden geen sponsors op hun abonnementen, acht doen dit wel en van vier zijn hierover geen gegevens. Van deze acht zijn er slechts twee die geen merk van alcoholische dranken vermelden. Vijf clubs plaatsen het logo van de Jupiler Pro League op hun abonnement (zie foto). Een club vermeldt de sponsor Maes (zie foto). Een club vermeldt een kansspeloperator.

Bij de ploegen die sponsors vermelden op hun abonnementen is het opvallend dat de sponsors op het volwassenenabonnement integraal overgenomen worden op het **kinderabonnement**, zelfs indien dit gaat om een **kansspeloperator of een merk van alcoholische dranken**. Zo vermeldt het abonnement van Sint-Truiden op zowel het volwassenen- als het kinderabonnement de sponsor Golden Palace. Antwerp (zie foto's), Cercle Brugge en Westerlo vermelden het logo van de Jupiler Pro League ook op het kinderabonnement.

Losse tickets voor individuele play-off wedstrijden

Bij de tickets voor individuele play-off matches van de Jupiler Pro League wordt er steeds onderscheid gemaakt tussen een +16 ticket en een -16 ticket. De tickets die verkregen worden via de loketverkoop worden aan de clubs geleverd door de Pro League zelf, waardoor deze tickets een geüniformeerd voorkomen hebben. De achterkant van deze tickets is voor alle wedstrijden van de play-offs dezelfde, ongeacht de clubs die spelen en ongeacht de leeftijdscategorie van het ticket (zie foto's: achterkant ticket Zulte Waregem en KAA Gent). Opvallend hierbij is dat deze gestandaardiseerde achterkant van het ticket het **logo van Unibet en Jupiler 0.0%** draagt, wat er in de praktijk dus op neerkomt dat er door de **Pro League ook bij minderjarigen reclame gemaakt wordt voor gokken en alcoholvrij bier.**

Wat de voorkant van deze losse tickets betreft, zijn er wel verschillen naargelang de club. Het logo van de Jupiler Pro League staat standaard vermeld in de linkeronderhoek van elk ticket (zie foto's).

HEYLEN VASTGOED BVBA
Stadion 't Kuipje - Westerlo
zaterdag 20/04/2019 - 20:00

KVC Westerlo
KV Oostende

TRIBUNE	Blok-Bloc	Rij-Rang	Plaats-Place
2	L	14	36

SOUDAL **GMI** **netex**
www.netex-sport.be

Uitnodiging ABO
0,00 EUR
Tax incl.

2018 - 2019

SV ZULTE WAREGEM
Regenboogstadion - Waregem
vrijdag 17/05/2019 - 20:30

SV Zulte Waregem vs Union Saint-Gilloise (PO2)

Blok-Bloc	Rij-Rang	Plaats-Place
A 108	4	86

Volwassenen 20,00 EUR
Tax incl.

Printed: vrijdag 17/05/2019 - 13:36:25
Cus: 2531581 - Res: 31281353

123672180001038

KAS EUPEN
Kehrweg Stadion - Stade du Kehrweg

Saison 2018 | 2019

KAS Eupen - Sporting Charleroi
07.04.2019 / 20:00

Tribune	Block	Reihe	Platz
3	3F	15	138
Tribune	Bloc	Rang	Place

Erwachsene 20 €

Cus: 0
Res: 31035355

10192016000429

Responsabilité des spectateurs: voir verso et règlement d'ordre intérieur.
Verantwoordelijkheid van de toeschouwers: zie verso en reglement van invendige orde.

USG **Vente au guichet**
Play-offs II Groupe B - 2018-2019
Match du Saturday 11/05/2019 à 20:30

PRO LEAGUE **Stade Joseph MARIEN**

Royale Union Saint-Gilloise
VS
Royal Excel Mouscron

Tribune	Entrée	Bloc	Rang	Place
EST	1a	A	-	1111

10.00 € tvac **ADULTE**
31025122 10/05/2019

Jupiler PRO LEAGUE 2 0 1 8 - 2 0 1 9

10173876-1

Tien van de achttien clubs die meespelen in de play-offs van de Jupiler Pro League vermelden naast het logo van de Jupiler Pro League ook eigen sponsors. **Zeven** van deze tien **clubs vermelden** hierbij eveneens een **kansspel- of gokoperator**. Anderlecht (zie foto) en Charleroi vermelden de sponsor Lotto, Sint-Truiden vermeldt Golden Palace, Cercle Brugge neemt het logo van Napoleon Games op in de tickets, KV Kortrijk vermeldt 36Win, Moeskroen Starcasino en Waasland-Beveren tot slot vermeldt Circus Casino & Sport. Voor zes van deze zeven clubs zijn er gegevens voor de -16 tickets. Ook hier is het weer opmerkelijk dat alle zes deze **clubs de kanspel- of gokoperator eveneens vermelden op de tickets voor -16jarigen**.

Responsabilité des spectateurs: voir verso et règlement d'ordre intérieur.
Verantwoordelijkheid van de toeschouwers: zie verso en reglement van invendige orde.

R.C.S.C. **Stade du Pays - Charleroi**
lundi 22/04/2019 - 18:00
9348

PRO LEAGUE **PO 2 RCSC VS Beers chot Wilrijk**

TRIBUNE	Blok-Bloc	Rij-Rang	Plaats-Place
1	E	4	26

proxiimus **Kappa** **lotto**

Jupiler PRO LEAGUE 2 0 1 8 - 2 0 1 9

Printed: Lundi 22/04/2019 - 16:31:12
Cus: 0 - Res: 31146318

Guichet + 16 ans
18,00 EUR
Tax incl.

Bij KAA Gent wordt het stadion ingedeeld in vier tribunes, waarvan er één de Maes Pils Tribune genoemd wordt. Vermits de tribune vermeld wordt op het ticket, wordt eveneens reclame gemaakt voor Maes Pils op het ticket van -16jarigen (zie foto).

GHELAMCO ARENA
FRANK DEMEYER
 zaterdag 27/04/2019 - 20:30
 Jupiler Pro League 2018-2019

CAA GENT
CAA Gent
KRC Genk
Maes Pils Tribune

TRIB	INGANG	GATE	VAK	RIJ	ZETEL
1	A	11	121	4	20

-16   **15.00 EUR**

 2 0 1 8 - 2 0 1 9

Printed: woensdag 24/04/2019 - 09:52:47
 Cus: 3418550 - Res: 33495962

Tickets voor individuele play-off wedstrijden kunnen ook online aangekocht worden. Het uitgeprinte ticket heeft dezelfde opmaak ongeacht de leeftijdscategorie (18- of 18+), wat er in de praktijk op neerkomt dat bijvoorbeeld bij Cercle Brugge minderjarigen ook reclame voor Napoleon Sports & Casino onder de neus krijgen (zie foto's).

 PINKING ROND HET JAN BREYDELSTADION

 10226180000626

Jan Breydelstadion - Brugge
 13/04/19

Klantgegevens
 Naam: XXXXXXXXXX
 Voornaam: XXXXXXXXXX
 Cus ID: 109965094

Gegevens
 Order ID: 31052105
 Prijs: 20.00€ - Basisprijs
 Match: POII Cercle Brugge vs Waasland
 Kickoff: 20:00

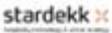
Gegevens

Ingang	Sectie	Rij	Plaats
WEST	114	2	16

Beste supporter,
 Dit E-ticket verleent toegang tot het stadion voor
 een wedstrijd van Cercle in de Jupiler Pro League
 2018-19 en moet vertoond worden op ieder
 verzoek van de orde- of controlediensten van
 Cercle.
 De bezitter van dit ticket verbindt zich ertoe,
 onder straf van vervolging, zich te schikken naar
 het reglement van inwendige orde dat raadpleeg-
 baar is bij de ingangen van het stadion en op
 www.cerclebrugge.be.

PARKINGS ROND HET JAN BREYDELSTADION

Beste supporter,
Dit E-ticket verleent toegang tot het stadion voor een wedstrijd van Cercle in de Jupiler Pro League 2018-19 en moet vertoond worden op ieder verzoek van de orde- of controlediensten van Cercle.
De bezitter van dit ticket verbindt zich ertoe, onder straf van vervolgving, zich te schikken naar het reglement van inwendige orde dat raadgebaar is bij de ingangen van het stadion en op www.cerclebrugge.be.

10226181000626

Jan Breydelstadion - Brugge

13/04/19

Klantgegevens

Naam: [REDACTED]

Voor naam: [REDACTED]

Cus ID: 109965094

Gegevens

Order ID: 31052105

Prijs: 20.00€ - Jeugd (-18)

Match: POII Cercle Brugge vs Waasland

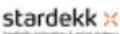
Kickoff: 20:00

Gegevens

Ingang	Sectie	Rij	Plaats
WEST	114	2	15

Ook bij STVV staat er op de online gekochte tickets reclame voor de sponsorende gokoperator, in dit geval Goldenpalace.be (zie foto).

DIT IS UW TOEGANGSBEWIJS VOOR HET STADION

Beste supporter,

U kan op deze pagina uw ticket terugvinden. Druk dit document op het zorgvuldig. Het ticket hoeft niet in kleur afgedrukt te worden. Dit document bevat alle tickets van uw reservering. Toon het bij het binnegaan aan de steward die het zal inscannen. Per persoon kan (de barcode van) een ticket worden ingescand, iedereen in uw gezelschap dient dus over zijn eigen ticket te beschikken. Hebt u uw ticket meerdere keren afgedrukt, dan is enkel de meest recent gedownloadde versie geldig als toegangsbewijs.

De organisatie is niet verantwoordelijk voor de ongevallen die zouden kunnen plaats hebben gedurende of ter gelegenheid van de match waaraan dit ticket is afgeleverd. Door het aanvaarden van het ticket ziet de drager af van alle verhalen tot verantwoordelijkheid tegen de organisator. De bezitter van dit ticket verbindt zich ertoe, onder straf van vervolging, zich te schikken naar het reglement van inwendige orde dat is aangebracht bij de ingangen van het stadion.

De koper of verkrijger en elke overdrager van het toegangsbewijs zijn hoedelijk en ondeelbaar aansprakelijk met de uiteindelijke houder ervan voor elke schade veroorzaakt door deze laatste in het stadion.

STVV

Met sportieve groeten,

GOLDENPALACE.be
CASINO | SPORTS

Cus: 109947901 - Res: 31034575
10136961000537

STVV vs. Beerschot Wilrijk (PO2)

Datum	28/04/2019	Kickoff	20:00h
-------	------------	---------	--------

KLANTENGEGEVENS

Naam	STVV Tickets
Voornaam	STVV Tickets
Cus ID	109947901

TICKETGEGEVENS

Order ID	31034575
----------	----------

Uit voorgaande analyse volgt dat **zowel de Pro League als sommige voetbalclubs via toegangsbewijzen voor de play-off wedstrijden reclame maken voor gokken, kansspelen en alcoholische dranken bij minderjarigen.**

5) Gokreclame in de mails na registratie op de website van de voetbalclub

Supporters die zich registreren bij de ticketverkoop, moeten een e-mailadres opgeven om het ticket toegestuurd te krijgen. Het blijft daarbij niet bij die ene mail met het digitale ticket. Na registratie krijgen de voetbalsupporters mails met nieuws en – haast onvermijdelijk – reclame. Uitschrijven voor deze mails is altijd mogelijk.

KAA Gent verstuurde tijdens de periode van de play-offs een zevental mails naar geregistreerde supporters. Twee hiervan maken reclame voor weddenschappenoperator Betway. De eerste mail bevat de nieuwsbrief van 19 april en vermeldt louter het logo (zie eerste screenshot). De tweede mail gaat echter inhoudelijk over het plaatsen van sportweddenschappen. Het onderwerp van deze mail luidt *"Scoor € 50 cash als KAA Gent de bekerfinale wint!"*. KAA Gent maakt via deze mail reclame voor een odd boost waarbij €50 cash kan gewonnen worden.

Vermits je als minderjarige geen online betalingen mag uitvoeren, dien je bij de online registratie voor de aankoop van tickets een geboortedatum op te geven waaruit blijkt dat je meerderjarig bent. Deze publiciteitsmails komen dus niet bij minderjarigen terecht.

r 19/04/2019 11:52

KAA Gent <KAAgent@communicatoremail.com>

GRAYMAIL - MARKETING] Nieuwsbrief 19 april

/5

en zijn met de weergave van dit bericht, klikt u hier om het in een webbrowser te bekijken.

VOORRANGSPERIODE TICKETVERKOOP BEKERFINALE

De ticketverkoop voor de bekerfinale draait op volle toeren! Nog tot en met zaterdag 20 april h

ALLE TICKETI

@ 30/04/2019 13:13

KAA Gent <KAAgent@communicatoremail.com>

[GRAYMAIL - MARKETING] Scoor € 50 cash als KAA Gent de bekerfinale wint!

Begindatum: dinsdag 30 april 2019. Einddatum: dinsdag 30 april 2019.

enicht doorgestuurd op 30/04/2019 13:14.

men zijn met de weergave van dit bericht, klikt u hier om het in een webbrowser te bekijken.

Odds Boost
Win € 50 cash
KAA Gent - KV Mechelen

Scoor € 50 cash als de Buffalo's de bekerfinale winnen!

Geniet van een exclusief aanbod voor Buffalo's van Napoleon Sports & Casino in de aanloop naar de bekerfinale! Krijg 10 keer je inzet terug als de Buffalo's winnen (na 90 minuten) en win zo € 50 cash!

Hoe werkt het?

- Registreer je bij Napoleon Sports & Casino
- Zet € 5 in op je exclusieve verhoogde notering
- Je wint € 50 cash als de Buffalo's winnen (excl. verlengingen!)

Deze actie is enkel geldig voor spelers die nog geen account hebben bij Napoleon Sports & Casino.

SCOOR NU € 50 CASH!

Ook Cercle Brugge verstuurt reclame via e-mail. Volgend screenshot komt uit een mail met als onderwerp "[familienaam], kom jij naar de Fandag op 6 juli 2019?". Opvallend hierbij is dat de mail tegelijkertijd het jeugdturnooi aanhaalt en daaronder het logo van de kansspel- en gokoperator Napoleon Sports & Casino weergeeft.

Throwback naar 1 jaar terug: de kampioenviering!

Op 21 april was het exact 1 jaar geleden dat Brugge in het teken stond van de kampioenviering van Cercle: een prachtige dag waarbij spelers & staf in het historische stadscentrum werden onthaald door duizenden groen-zwarte supporters. Geniet hier nog eens na! [>Bekijk video](#)

Kom naar het Cercle Brugge jeugdturnooi op 1 mei!

Op woensdag 1 mei 2019 wordt door de jeugdwerking van Cercle Brugge opnieuw een jeugdturnooi georganiseerd voor spelers van de voetbalschool tot en met de U18. Het toernooi, dat voor deze specifieke gelegenheid het thema 'lifestyle' meekrijgt, staat volledig in het teken van gezond leven, gezond eten, gezond sporten en een gezond milieu. [>Lees meer](#)

Excel Mouscron verstuurd tijdens de periode van de play-offs twee mails naar supporters die zich geregistreerd hadden. Een eerste mail bedankt de supporter voor zijn registratie en vermeldde onderaan de mail de logo's van alle sponsors, waaronder het logo van Star Casino. Een tweede mail vermeldde het logo van Star Casino bij informatie over de laatste wedstrijd. Meteen daaronder werd informatie over de Kids Day gegeven. De mail bevatte een knop om in te schrijven voor de Kids Day. Onder die knop worden de sponsors vermeld, met het logo van Star Casino bovenaan vermits dit de hoofdsponsor is (zie screenshots).

J6 PO2 : L'EXCEL S'INCLINE AU TERME D'UN MATCH COURAGEUX !

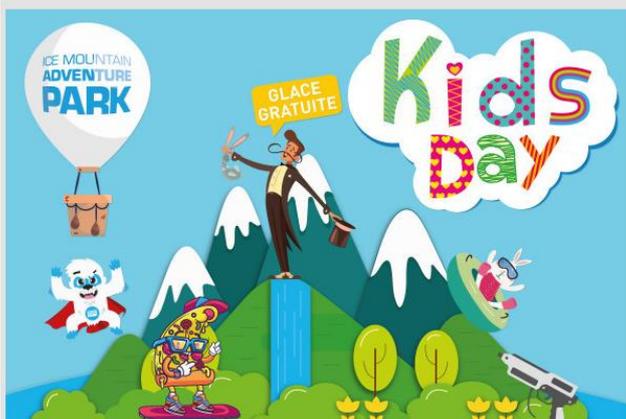

Au terme d'un match à rebondissements, l'Excel s'incline face à son voisin courtraisien (2-3).

Buteurs pour l'Excel : Leye (30'), Amallah (66')

Le Royal Excel Mouscron pointe désormais à la dernière place du classement avec

PLUS D'INFOS

Le 4 Mai, c'est la journée des enfants à Ice Mountain Adventure Park !

Pour seulement 20€, vos enfants peuvent venir s'amuser toute l'après-midi !

Et il y a de quoi faire: cours de Ski/Snowboard. Snowtubing. Lasergame ou Accro Adventure.

Et il y a de quoi faire: cours de Ski/Snowboard, Snowtubing, Lasergame ou Accro Adventure, plaine de jeu, atelier breakdance, châteaux gonflables, grimage, magie et bien plus !

Vos enfants rêvent de voler comme un oiseau?

Pour seulement 29€ de plus, ils ont droit à 2 vols Indoor Skydiving ! (optionnel)

[JE RESERVE ICI !](#)

SUIVEZ-NOUS

TOP Sponsor

STAR
CASINO.BE

Main Sponsors

FEDERALE
Assurance - Verzekering

erima

Belrey

DUFOR
www.dufor.be

Official Sponsors

6) Gokreclame op de spelersoutfit

De outfits van de voetballers zijn ook een medium voor het maken van reclame voor de gokspelers. Van de veertien voetbalclubs in de Jupiler Pro League met een gokoperator als sponsor zijn er slechts drie waarbij deze sponsor niet aanwezig is op de spelerstenues, namelijk Anderlecht, KRC Genk en Zulte Waregem. Bij de overige elf voetbalclubs neemt de gokoperator een prominente plaats in op ofwel het shirt (9 clubs) ofwel de broek (1 club), of op beide (1 club) (zie overzichtstabel, ploegen gemarkeerd met een asterisk hebben geen gokoperator als sponsor).

Ploeg	Shirt vooraan	Shirt achteraan	Mouwen	Broek
1. Royal Antwerp	Linksboven <i>Star Casino</i>	Onderaan <i>Star Casino</i>	-	-
2. RSC Anderlecht	Andere sponsors	Andere sponsor	Andere sponsor	Andere sponsor
3. Club Brugge	Andere sponsors	Andere sponsor	Linkermouw <i>Unibet</i>	-
4. KAA Gent	Andere sponsors	Bovenaan <i>Napoleon Games Sports & Casino</i>	-	Andere sponsors
5. KRC Genk	Andere sponsors	Andere sponsors	Andere sponsor	Andere sponsor
6. Standard de Liège	Andere sponsor	Bovenaan <i>Circus Casino & sport</i>	Andere sponsor	-
7. KV Oostende	Andere sponsors	Andere sponsors	Andere sponsor	Achteraan op elke broekspijp <i>Betfirst</i>
8. KFCO Beerschot-Wilrijk*	Andere sponsors	Andere sponsors	-	Andere sponsors
9. KAS Eupen*	Andere sponsors	-	Andere sponsor	Andere sponsor
10. Sporting Charleroi	Andere sponsors	Bovenaan <i>Lotto</i>	Andere sponsor	Linkerkant vooraan <i>Lotto</i>
11. STVV	Groot logo <i>Goldenpalace Casino</i>	Andere sponsors	Andere sponsor	Andere sponsors
12. KVC Westerlo*	Andere sponsors	Andere sponsor	-	Andere sponsors
13. Union St.-Gilloise*	Andere sponsors	Andere sponsors	Andere sponsors	Andere sponsors
14. Cercle Brugge	Groot logo <i>Napoleon games Sports & Casino</i>	Andere sponsors	-	Andere sponsors
15. Zulte Waregem	Andere sponsors	Andere sponsors	-	Andere sponsor
16. KV Kortrijk	Andere sponsors	Andere sponsors	Andere sponsor	Voor- en achterkant <i>36WIN.be</i>
17. Royal Excel Mouscron	Bovenaan links en rechts + groot logo midden <i>Starcasino.be</i>	Andere sponsors	Andere sponsor	Andere sponsors
18. Waasland-Beveren	Groot logo midden <i>Circus Casino & Sport</i>	Andere sponsors	Andere sponsors	Andere sponsors

Bij geen enkele voetbalploeg is de gokoperator de enige sponsor op de outfits (zie foto's²⁴), dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Engelse competitie waarbij er slechts 1 sponsor op de truitjes prijkt.

1. Royal Antwerp

Royal Antwerp sloot begin juli een nieuwe sponsordeal met kansspeloperator Golden Palace. Het logo van Golden Palace zal op de nieuwe wedstrijdshirts te zien zijn op de plaats waar concurrent Star Casino het afgelopen seizoen stond.²⁵

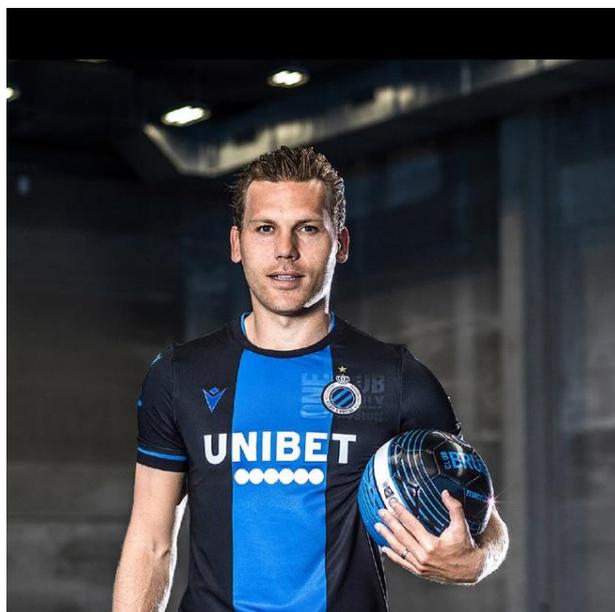
²⁴ Alle foto's zijn afkomstig van de Facebookpagina's van de desbetreffende club, hierbij stond geen fotograaf vermeld.

²⁵ Informatie via https://www.gva.be/cnt/dmf20190702_04490046/antwerp-zet-ambitie-serieus-kracht-bij-kapitaalsverhoging-van-10-5-miljoen-euro, laatst geraadpleegd op 10 juli 2019

2. Club Brugge KV

Club Brugge sloot eind juni haar grootste sponsordeal ooit en dat met gokoperator Unibet. Unibet vervangt het komende seizoen in ruil voor een riant bedrag Daikin als officiële shirtsponsor van Club Brugge (zie foto).

Volgens ingewijden betaalt de gokoperator voor deze prominente plaats op de spelersoutfit een bedrag van 6 miljoen euro voor twee seizoenen. Dit zou drie keer meer zijn dan de sponsorovereenkomst met Daikin. Het bedrag van 6 miljoen euro maakt bijna 10 procent uit van de totale omzet die Club Brugge vorig jaar draaide, inclusief transferinkomsten (68 miljoen euro).²⁶ De

²⁶ Informatie via <https://www.tijd.be/ondernemen/sport/club-brugge-sluit-grootste-sponsordeal-in-geschiedenis-met-unibet/10140368.html>, laatst geraadpleegd op 10 juli 2019

kritiek op sociale media bleef niet uit na het bekendmaken van de nieuwe shirtsponsor (zie screenshots).²⁷

²⁷ Voor meer reacties, zie https://www.gva.be/cnt/dmf20190626_04480693/kritiek-op-unibet-als-nieuwe-shirtsponsor-van-club-brugge, laatst geraadpleegd op 10 juli 2019

3. KAA Gent

4. Standard de Liège

5. KV Oostende

6. Sporting Charleroi

7. STV

8. Cercle Brugge

9. KV Kortrijk

10. Royal Excel Mouscron

11. Waasland-Beveren

7) Gokreclame in en rondom het voetbalstadion

De projectgroep heeft de stadions van alle ploegen die deelnamen aan de play-offs bezocht met het oog op het in kaart brengen van de aanwezige kansspel- en gokreclame binnen en rondom het stadion. De locatie van deze reclame werd bekeken, evenals de vorm die deze reclame aanneemt.

Om toegang te krijgen tot de diverse zones van de stadions tijdens de wedstrijden van play-off 1 is een beroep gedaan op zowel de verbindingsofficieren van de federale politie gedetacheerd naar de Kansspelcommissie, de lokale politiediensten als de cluborganisaties zelf.

Onderstaande tabel²⁸ geeft een overzicht weer van de data waarop de stadions bezocht zijn en het totaal aantal toeschouwers dat dit stadion bezocht heeft gedurende de tien speeldagen van de play-offs van de Jupiler Pro League. Dit getal geeft een idee van het potentieel bereik van de reclameboodschappen in en rondom het stadion die niet in beeld komen tijdens de televisie-uitzendingen van de wedstrijden.²⁹

Club	Stadion	Bezocht op	Aantal toeschouwers over ALLE speeldagen heen
1. Antwerp	Bosuilstadion	26/04/2019	73.970
2. Anderlecht	Constant Vanden Stockstadion → Lotto Park ³⁰	21/04/2019	90.910
3. Club Brugge	Jan Breydelstadion	31/03/2019	122.682
4. KAA Gent	Ghelamco Arena	27/04/2019	80.510
5. KRC Genk	Luminus Arena	03/05/2019	108.117
6. Standard de Liège	Stade Maurice Dufraesne	16/05/2019	110.844
7. KV Oostende	Versluys Arena	27/04/2019	13.713
8. KFCO Beerschot-Wilrijk	Olympisch Stadion	18/05/2019	9.476
9. KAS Eupen	Kehrwegstadion	08/04/2019	8.398

²⁸ Data per speeldag beschikbaar via <http://www.sport.be/nl/jupilerproleague/toeschouwers/>

²⁹ Reclame-uitingen die in beeld komen tijdens de televisie-uitzending van de match, hebben natuurlijk een veel groter bereik vermits de kijkers deze reclame ook te zien krijgen.

³⁰ Naamswijziging moet nog officieel gemaakt worden (zie verder in document).

10. Sporting Charleroi	Stade du Pays de Charleroi	22/04/2019	31.081
11. Sint-Truiden	Stayen	28/04/2019	13.922
12. Westerlo	't Kuipje	20/04/2019	9.266
13. Union SG	Joseph Mariënstadion	11/05/2019	10.076
14. Cercle Brugge	Jan Breydelstadion	13/04/2019	15.370
15. SV Zulte Waregem	Regenboogstadion	17/05/2019	24.275
16. KV Kortrijk	Guldensporenstadion	05/04/2019	24.635
17. Moeskroen	Le Canonnier	17/05/2019	12.404
18. Waasland-Beveren	Freethiel	14/05/2019	7.362

Uit de benamingen van de stadions blijkt dat er enkele zijn met een commerciële benaming: de Ghelamco Arena, de Luminus Arena en de Versluys Arena. De ondernemingen achter deze benamingen verkrijgen op deze manier een vorm van permanente reclame. Momenteel is er officieel geen enkel stadion dat de naam draagt van een onderneming actief in de weddenschappen- of kanspelsector. Anderlecht plant echter wel de naam van haar stadion te veranderen van Constant Vanden Stockstadion naar Lotto Park.³¹ Dit werd reeds geopperd in april en op 9 juli werd er een eerste banner opgehangen aan de buitenkant van het stadion (zie foto, via www.voetbalkrant.be). Het is voorlopig nog wachten op formele communicatie van de club.

Onderstaande tabel geeft een overzicht voor de verschillende stadions op welke locaties de aanwezigheid van gokreclame al dan niet vastgesteld werd: rondom het stadion, langs het speelveld, in de wandelgangen, in de loges, aan de drankenstand, in de toiletten of andere locaties. In het laatste geval, wordt er in de tabel gespecificeerd waar de reclame aangetroffen werd. Indien het ticket geen toegang gaf tot een bepaalde locatie, geeft de tabel 'niet kunnen vaststellen' weer.

³¹ Informatie via <https://www.voetbalkrant.com/nieuws/2019-07-09/lotto-park-prijkt-nu-ook-aan-de-buitenkant-van-het-stadion-van-anderlecht>, laatst geraadpleegd op 9 juli 2019

Club	Goksponsors	Langsheen speelveld	Wandelgangen stadion	Toiletten	Loges	Drankenstand	Rondom stadion	Andere
Antwerp	StarCasino.be	JA	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	JA Logo Starcasino op wedstrijdblad. 'Lotto' op rugzijde vest stewards.
Anderlecht	Betway Lotto	JA	NEE	NEE	JA Programma- boekje in de loges met reclame voor Betway en Lotto	NEE	NEE	JA Ronde bal Lotto op de middenstip tijdens rust
Club Brugge	Unibet EuroMillions	JA	NEE	NEE	NIET KUNNEN VASTSTELLEN	NEE	NEE	NEE
KAA Gent	Napoleon Sports & Casino	JA	JA	NEE	JA Clubboekje (Wigwam) met reclame Napoleon	NEE	NEE	JA Sportkledij in fanshop
KRC Genk	betFIRST	JA	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE
Standard de Liège	Circus Casino & Sport	JA	JA	NEE	NIET KUNNEN VASTSTELLEN	NEE	NEE	NEE

Club	Goksponsors	Langsheen speelveld	Wandelgangen stadion	Toiletten	Loges	Drankenstand	Rondom stadion	Andere
KV Oostende	betFIRST	JA	NEE	NEE	NIET KUNNEN VASTSTELLEN	NEE	JA	NEE
KFCO Beerschot-Wilrijk	/	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE
KAS Eupen	/	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE
Charleroi	Lotto	JA	NEE	NEE	NIET KUNNEN VASTSTELLEN	NEE	NEE	JA Reclame op wedstrijdblad met ploegopstelling
Sint-Truiden	GOLDENPALACE.be	JA	JA	NEE	JA	NEE	NEE	NEE
Westerlo	/	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE
Union SG	/	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE
Cercle Brugge	Napoleon Sports & Casino	JA	NEE	NEE	NIET KUNNEN VASTSTELLEN	NEE	NEE	JA Wedstrijdblad
Zulte Waregem	betFIRST	JA	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE
KV Kortrijk	36WIN.be	JA	NEE	NEE	NIET KUNNEN VASTSTELLEN	NEE	NEE	NEE
Moeskroen	Starcasino.be	JA	NEE	NEE	NIET KUNNEN VASTSTELLEN	NEE	JA	JA Kledij en accessoires in fanshop
Waasland-Beveren	Circus Casino & Sport	JA	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE	NEE

Uit het overzicht blijkt dat de veertien voetbalclubs die meespeelden in de play-offs van de Jupiler Pro League en een gokoperator als sponsor hebben, allemaal reclame maken voor deze sponsor **rondom het speelveld**. Deze reclame langsheen het speelveld kan diverse vormen aannemen. Er zijn de vaste reclamepanelen die opgesteld zijn langsheen het speelveld of tussen de verschillende niveaus van de tribunes, er zijn de led-panels met ofwel stilstaande ofwel bewegende reclame, reclamedoeken die ophangen naast het speelveld, 3D-reclamematten die langsheen het speelveld op de grond liggen, reclameblokjes die extra op het veld geplaatst worden en reclame op het scorebord (zie foto's³²). De led-panels trekken in het stadion de meeste aandacht, vermits deze niet steeds hetzelfde tonen. Veel reclame die op deze led-panels getoond wordt, bestaat bovendien uit bewegende ('rollende') beelden. Bewegende beelden trekken ook meer aandacht dan stilstaande. De led-panels nemen drie zijden van het veld in, de drie zijkanten die door de camera in beeld genomen kunnen worden. De toon van de communicatie die op deze led-panels weergegeven wordt, verschilt enorm tussen de verschillende gokoperatoren. Dit varieert van louter weergeven van het logo met eventueel een slogan (bijvoorbeeld: "Golden Palace - Trotse partner van STVV") over verwijzen naar de website tot aanmoedigen tot wedden en downloaden van de app (zie foto's voor voorbeeld).

Foto 1: Rollende led-reclame betFIRST over de drie zijden van het stadion met een dwingende reclameboodschap "betFIRST - WED NU LIVE - DOWNLOAD DE APP" (beelden Zulte Waregem, maar identieke reclame bij KRC Genk en KV Oostende)

³² Alle foto's zijn genomen door leden van het Secretariaat van de Kansspelcommissie die de stadions persoonlijk bezocht hebben.

Foto 2: Rollende led-reclame betFIRST over drie zijden van het stadion met eenzelfde dwingende reclameboodschap (KRC Genk)

Reclamedragers die zich naast de goals of in de hoeken van het speelveld bevinden, komen tijdens de uitzendingen van de match beduidend vaker in beeld dan voor de andere locaties het geval is. Het is ook opvallend dat in de stadions de meeste reclame opgesteld is langsheen de drie zijden van het speelveld die in beeld zijn vanuit het camerastandpunt. Bovendien zijn de 3D-reclamematten en de blokjes die extra langsheen het speelveld geplaatst worden zodanig gericht dat ze het duidelijkst waarneembaar zijn vanuit camerastandpunt en niet zozeer vanuit de tribunes. Vermits er meer mensen via televisie naar de match kijken dan vanuit het stadion zelf, is het bereik van de reclameuitingen die in beeld komen op televisie hoger³³ dan louter het aantal toeschouwers dat aanwezig is in het stadion.

Foto 3: Vast reclamepaneel betFIRST (KV Oostende)

³³ De Kansspelcommissie heeft kijkcijfers opgevraagd bij de CIM om een idee te hebben van het bereik van deze reclame, maar de kijkcijfers kunnen enkel verstrekt worden aan de leden of opgevraagd worden bij de zenders zelf.

Foto 4: Vast reclamepaneel Lotto (Charleroi)

Foto 5: Vast reclamepaneel Euromillions (Club Brugge)

Foto 6: Vast reclamepaneel betFIRST (Zulte Waregem)

Foto 7: Vaste reclamepanelen Unibet (Club Brugge)

Foto 8: Vast reclamepaneel Starcasino (Moeskroen)

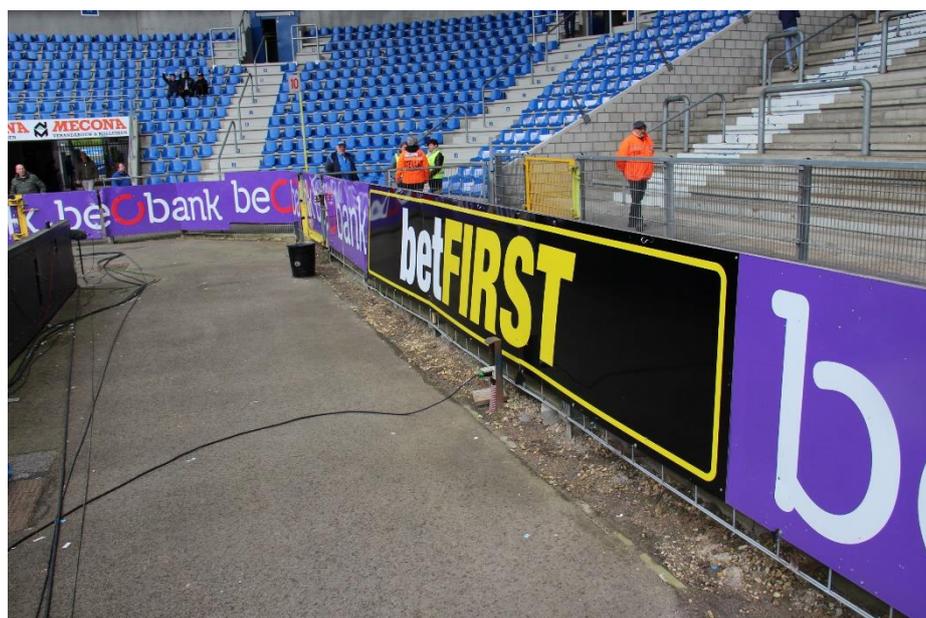

Foto 9: Vast reclamepaneel betFIRST (KRC Genk)

Foto 10: Led-panels met bewegende reclame Napoleon Sports & Casino (Cercle Brugge)

Foto 11: Led-panels met bewegende reclame Napoleon Sports & Casino (KAA Gent)

Foto 12: Led-panels met bewegende reclame 36WIN (KV Kortrijk)

Foto 13: Led-panels met bewegende reclame betFIRST (KV Kortrijk)

Foto 14: Led-panels met bewegende reclame betFIRST (KV Oostende)

Foto 15: Led-panels met bewegende reclame betFIRST "download de app" (Zulte Waregem)

Foto 16: Vaste reclamepanelen Unibet en led-panels met bewegende reclame Unibet (Club Brugge)

Foto 17: Led-panels met bewegende reclame casinobelgium.be (Charleroi)

Foto 18: Vast reclamepaneel Goldenpalace.be en led-panels Goldenpalace Casino & Sports (STVV)

Foto 19: Led-panels met reclame Circus (Standard)

Foto 20: Led-paneel Goldenpalace.be (STVV)

Foto 21: Led-paneel betFIRST op spelershokje (Zulte Waregem)

Foto 22: Reclamedoek betFIRST naar ingang tribunes (Zulte Waregem)

Foto 23: 3D-reclamematten betway naast de goal (Anderlecht)

Foto 24: 3D-reclamemat Napoleon Sports & Casino (KAA Gent)

Foto 25: 3D-reclamemat betFIRST (KV Oostende)

Foto 26: 3D-reclamemat Circus (Standard)

Foto 27: 3D-reclamemat Starcasino.be naast de goal (Antwerp)

Foto 28: 3D-reclamemat betFIRST naast de goal (KRC Genk)

Foto 29: 3D-reclamemat Golden Palace naast de goal (STVV)

Foto 30: Wegneembaar reclamedoek Napoleon Sports & Casino op tribune (Cercle Brugge)

Foto 31: Kleine reclameblokjes Unibet die bijkomend langs het speelveld geplaatst worden (Club Brugge)

Foto 32: Kleine reclameblokjes betFIRST die bijkomend langsheen het speelveld geplaatst worden (Zulte Waregem)

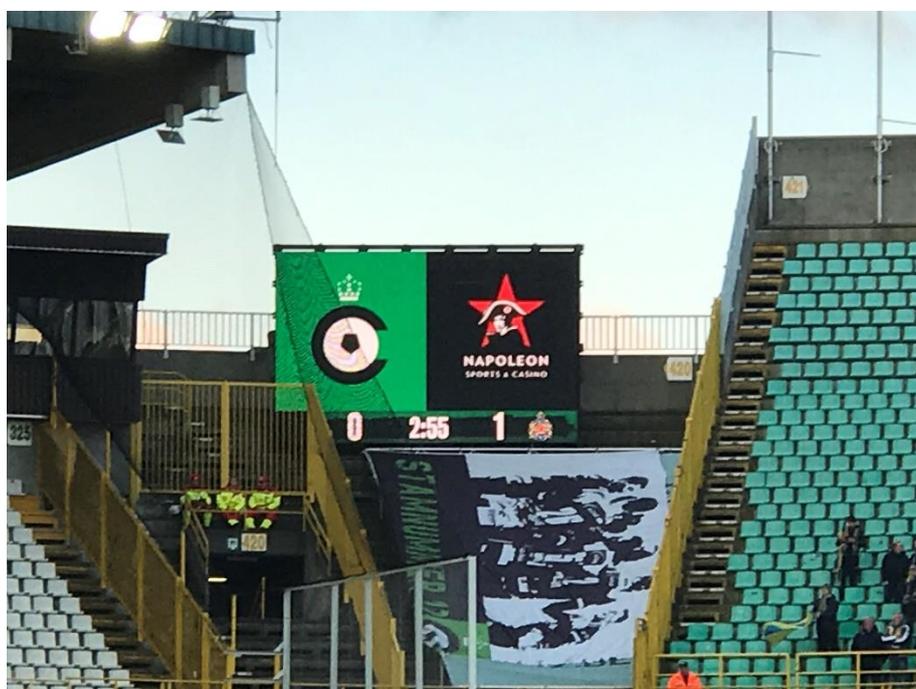

Foto 33: Reclame Napoleon Sports & Casino op scorobord (Cercle Brugge)

Foto 34: Reclame Starcasino op scorebord (Moeskroen)

Foto 35: Reclame betFIRST op scorebord (KV Oostende)

Foto 36: Reclame Napoleon Sports & Casino op scorebord (KAA Gent)

Foto 37: Reclamespandoek Lotto (Anderlecht)

In vijf stadions werd er gokreclame in de wandelgangen van het stadion opgemerkt (Gent, Genk, Standard, Zulte Waregem en Sint-Truiden). Bij verschillende stadions is dit op het interne tv-circuit van het stadion (zie foto's).

Foto 38: Bord met alle sponsors, waaronder Napoleon Sports & Casino, aan de ingang van het stadion (KAA Gent)

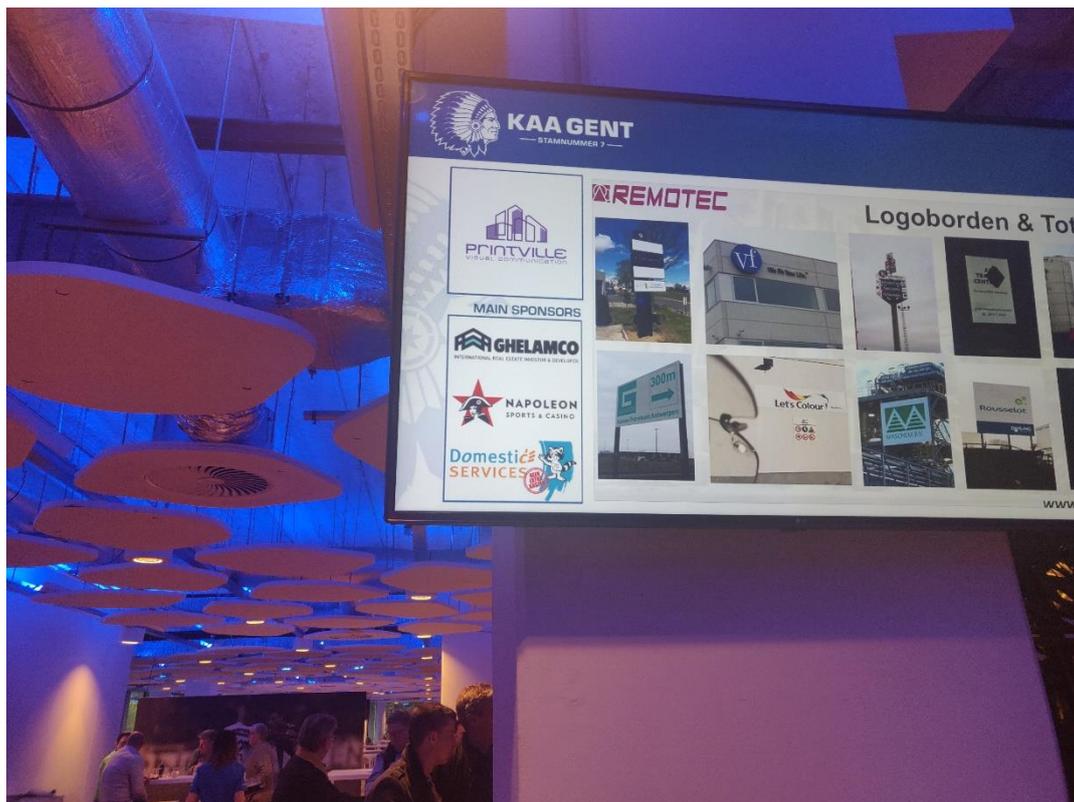

Foto 39: Reclame Napoleon Sports & Casino op scherm (KAA Gent)

Foto 40: Reclame Napoleon Sports & Casino op scherm (KAA Gent)

Foto 41: Reclame betFIRST op intern CCTV-circuit (KRC Genk)

Foto 42: Reclame betFIRST op scherm (Zulte Waregem)

Foto 43: Reclame betFIRST op scherm: "Wed nu live" (KV Oostende)

Foto 44: Reclame Golden Palace op uithangbord met informatie (STVV)

In minstens³⁴ drie stadions werd er reclame voor de gokoperator gemaakt in de loges (Anderlecht, Gent en Sint-Truiden). Deze reclame bevond zich bij KAA Gent en Anderlecht in clubboekjes die op de tafel per gast verdeeld worden (zie foto's). Bij Sint-Truiden werd er een formulier voor een pronostiek verspreid in de loges met de logo's van de sponsors, waaronder Golden Palace (zie foto).

Foto 45: Brochure in de loges met reclame van betway (Anderlecht)

³⁴ In 9 stadions werden de loges niet bezocht, waardoor er voor deze locatie geen vaststellingen zijn. Een enkele keer werd het lid van het Secretariaat van de Kansspelcommissie zelfs na vertoon van de dienstkaart de toegang geweigerd.

Foto 46: Brochure in de loges met reclame van Lotto (Anderlecht)

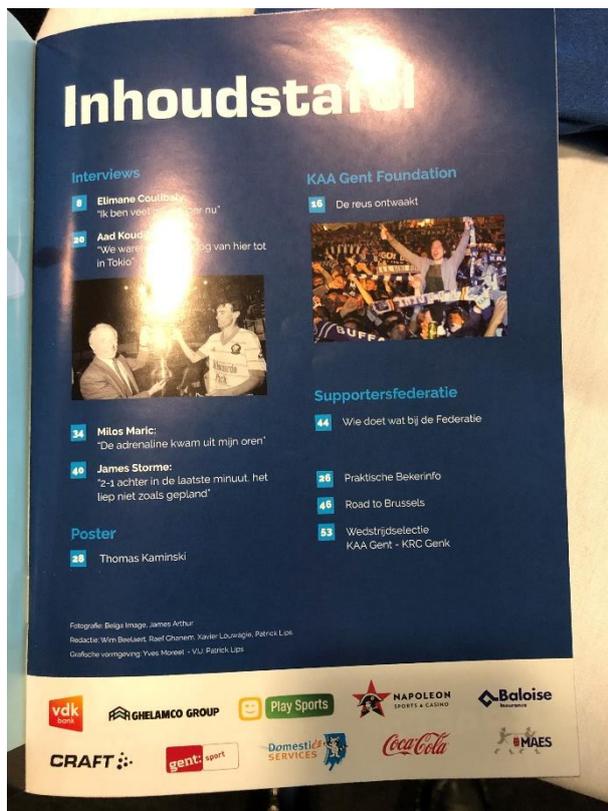
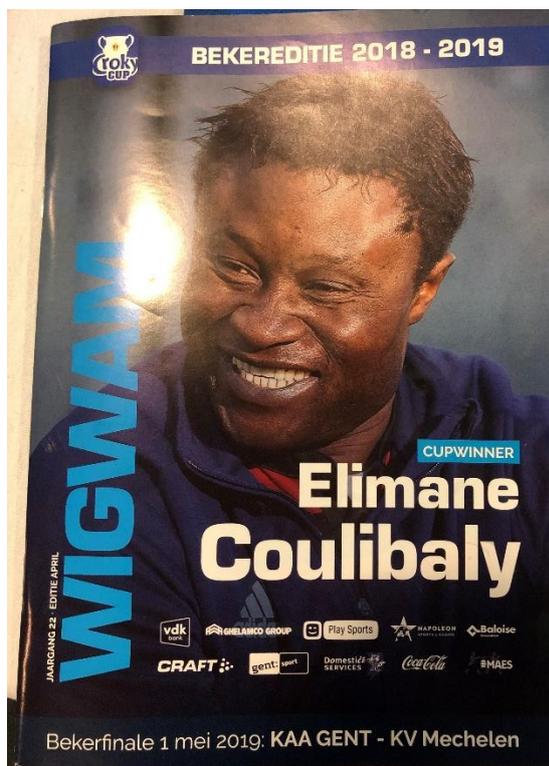

Foto 47: Clubboekje Wigwam met logo Napoleon Sports & Casino (KAA Gent)

PRONOSTIEK
[t.v.v. Jeugd KSTVV]

Nr. 0132
Zondag 28/04/2019 om 20u00
STVV - Beerschot Wilrijk

1ste kans € 5
Eindstand _____
Aantal toeschouwers _____

2de kans € 10
Eindstand _____
Aantal toeschouwers _____

3de kans € 15
Eindstand _____
Aantal toeschouwers _____

Firma (optioneel) _____
Naam _____
GSM _____
Email _____

Nr. 0132 PRONOSTIEK 28/04/2019
Win 1 van de 3 waardevolle prijzen!
Hoofdprijs gesigneerd shirt
Prijs 2 gehandtekeningde STVV-bal
Prijs 3 cadeaubon Twenty Two Coffee

Heb je gewonnen?
De winnaars zullen op de hoogte gebracht worden in de week na de wedstrijd.

GOLDENPALACE CASINO, HOUTWERK, Umbro, S&B, GeBa, DMM.com, PAULI BETON, Jupiler, Coca-Cola, STVV

Foto 48: Pronostiek verkocht door de jeugdspelers tijdens diner in de loges (STVV)

Minstens drie clubs vermelden het logo van hun sponsor op de wedstrijdbladen of programmaboekjes die verspreid worden bij alle toeschouwers (Cercle Brugge, Charleroi, Antwerp) (zie foto's).

KLASSEMENT

RANG	PLUIG	W	G	V	P	PT	PTP
1	Union Saint-Gilloise	3	3	0	0	10	2
2	KV Kortrijk	3	3	0	0	10	5
3	Cercle Brugge	3	3	1	1	7	5
4	Zulte-Waregem	3	0	1	2	5	7
5	Wesland Beveren	3	0	2	1	3	8
	Royal Excel Mouscron	3	0	3	0	3	8

VOLGENDE WEDSTRIJDEN

20 Cercle Brugge 20:00 Kv Kortrijk
27 Zulte-waregem 20:00 Cercle Brugge

Foto 49: Logo Napoleon Sports & Casino op wedstrijdblad (Cercle Brugge)

Foto 50: Logo Starcasino op wedstrijdblad (Antwerp)

Foto 51: Logo Starcasino.be in wedstrijdboekje (Antwerp)

COMPOSITION DES ÉQUIPES

ROYAL CHARLEROI SPORTING CLUB   PLAY-OFFS 2

R.C.S.C. – BEERSCHOT WILRIJK

Lundi 22 avril 2019 – 18.00

MAZZU Felice

PENNETEAU Nicolas 38

ZAJKOV Gjoko 24

HENEN David 23

NIANE Adama 25

DIANDY Christophe 28

MARINOS Stergos 31

WILLEMS Steeven 28

NURIO Fortuna Mattias 24

ANGELLA Gabriele 29

OSIMHEN Victor 20

BRUNO Massimo 25

Coach VREVEN Stijn

31. VAN HAMEL Mike 29

6. MBOKO Ayrtton 21

7. VAN HYFTE Tom 32

13. VANZEIR Dante 21

15. BOURDIN Pierre 25

21. DE METS Gertjan 32

22. BUGHRIDZE Irakli 21

26. BROGNO Loris 26

28. DE JONGHE Jimmy 27

34. TISSOUDALI Tarik 26

89. GRISEZ Grégory 29

Réserves – Wisselspelers

RIOU Rémy 31

MARTOS Javier 35

PERBET Jérémy 35

WILDEMEERSCH Thomas 19

HENDRICKX Gaëtan 24

NKUBA Tshind Ken 17

MORIOKA Ryota 28

DELFI Younes 18

72. LEJOLY Antoine 21

5. SIMONS Quinten 19

8. KESTELEYN Ruben 20

11. PLACCA Euloge 24

17. DE KEERSMAECKER 18

20. MONTIEL Diego 23

27. HOFFER Erwin 32

VAR

L.COLEMONTS

S.GLETON

B.ZEEBROEK

J.WAUTHIER

ARBITRES / SCHEIDRECHTERS

A.BOUCAUT

K.VERMEIREN - K.MEERS

Q.BLAISE

STVV	11
KV OOSTENDE	7
R.CHARLEROI S.C.*	6
WESTERLO	6
BEERSCHOT WILRIJK*	4
KAS EUPEN	4

#MegaraM #PasUneAgenceDeKicker #LoveSporting

Foto 52: Reclame Lotto op achterkant ploegopstelling (Charleroi)

Veel fanshops vormen ook (indirect) een bron van gokreclame doordat het logo van de goksponsor ook aanwezig is op de kledij die er verkocht wordt (zie foto).

Foto 53: Shirt in fanshop met logo Napoleon Sports & Casino (KAA Gent)

Foto 54: Accessoire met reclame Bingoal in fanshop (KV Oostende)

Foto 55: Truitjes met reclame Starcasino in fanshop (Moeskroen)

Foto 56: Accessoire met reclame Starcasino.be in fanshop (Moeskroen)

Verder staat in de stadions de interviewstand die gebruikt wordt tijdens de voor- en nabespreking dikwijls zodanig opgesteld dat deze zichtbaar is voor de toeschouwers. Deze interviewstand is in feite een groot reclamepaneel met reclame van enerzijds de partners van de Jupiler Pro League (waaronder

Unibet) die de meeste ruimte innemen, en anderzijds de sponsors van de club in wiens stadion de match plaatsvindt (zie foto's).

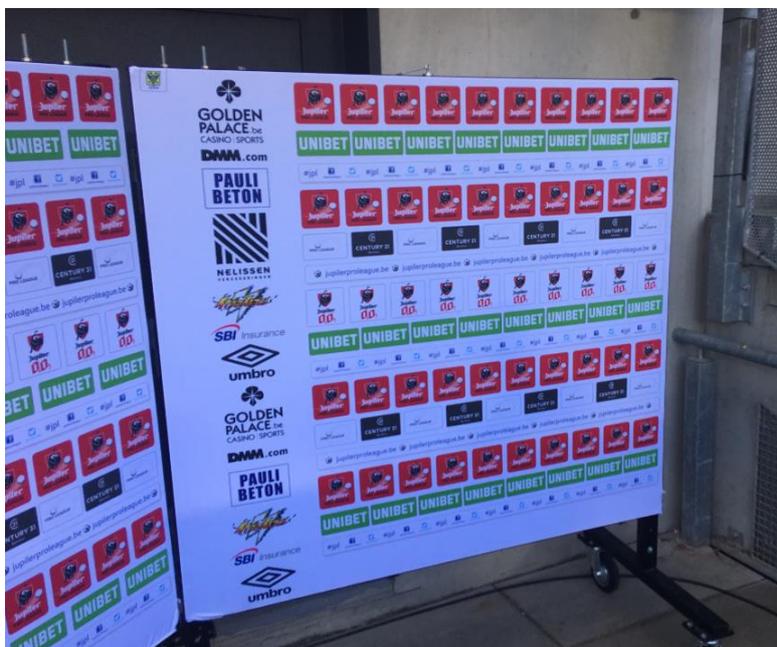

Foto 57: Interviewstand met reclame van Unibet en Goldenpalace.be (STVV)

Foto 58: Interviewstand met reclame van Unibet en betFIRST (KV Oostende)

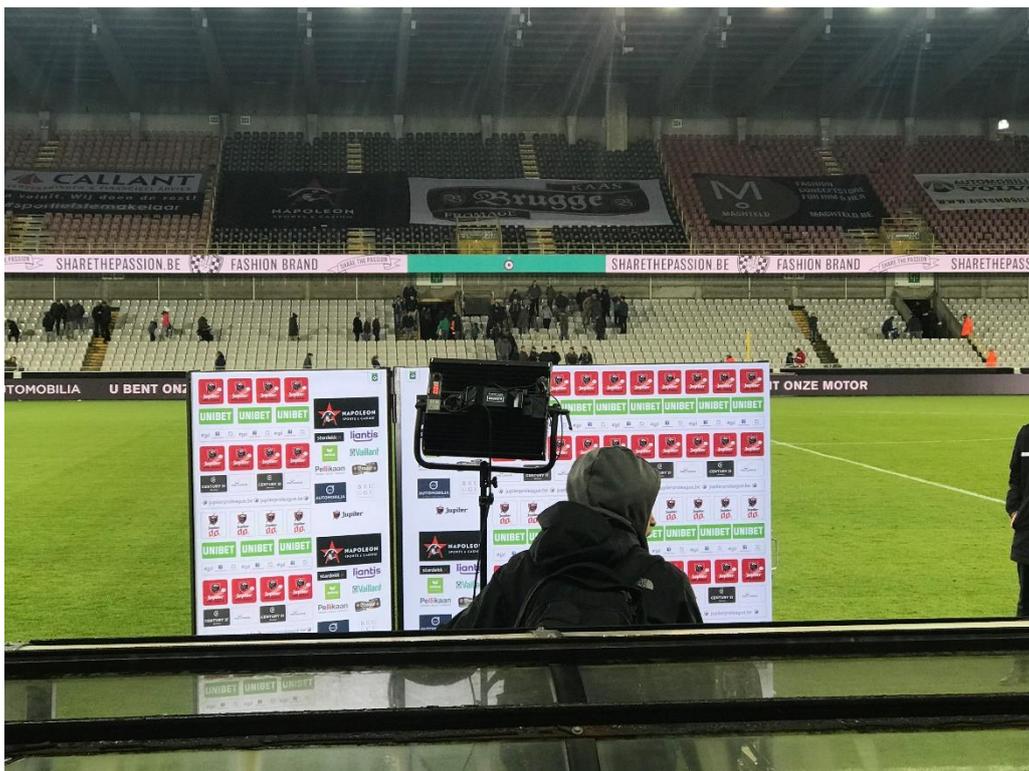

Foto 59: Interviewstand met reclame Unibet en Napoleon Sports & Casino (Cercle Brugge)

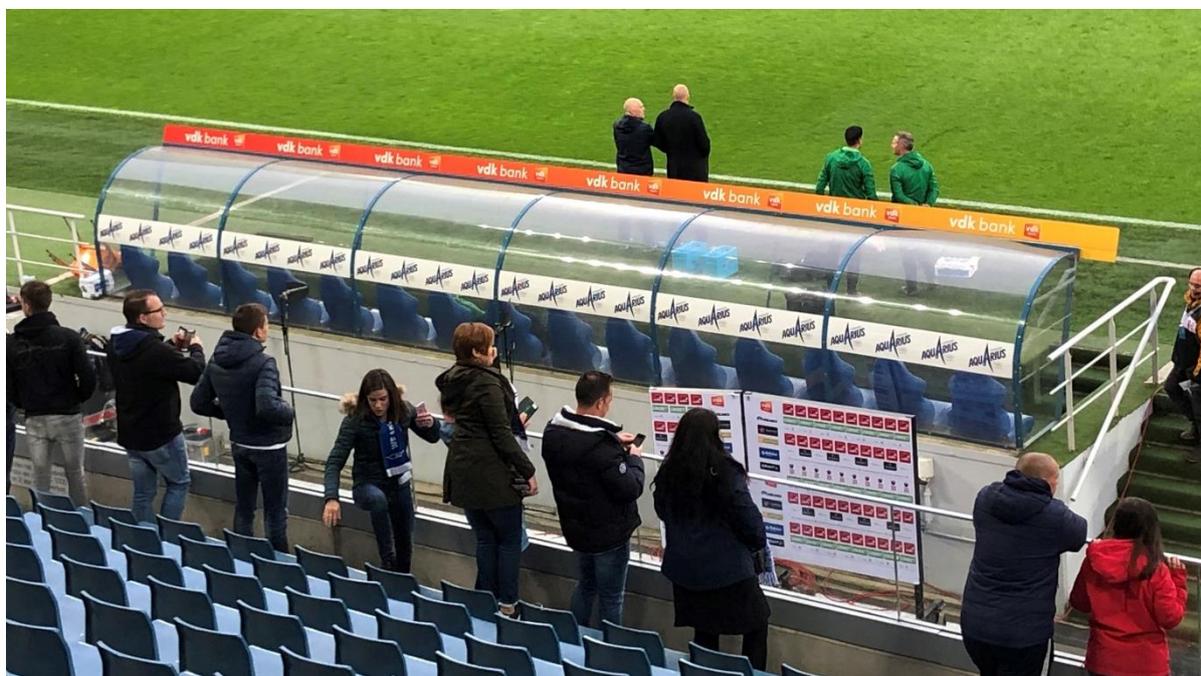

Foto 60: Interviewstand met reclame Unibet en Napoleon Sports & Casino (KAA Gent)

Daarnaast is er in sommige stadions ook gokreclame aanwezig op de kledij van het personeel, zoals stewards en trainers, en op kledij van toeschouwers die clubkleden dragen (zie foto's).

Foto 61: Reclame Lotto op achterkant trui (Charleroi)

Foto 62: Reclame Napoleon Sports & Casino (KAA Gent)

Sommige clubs vermelden reclame op het parkingticket van het stadion (zie foto).

Foto 63: Reclame Goldenpalace.be op parkingticket (STVV)

De hierboven beschreven reclame-uitingen behelzen de vrij klassieke reclametechnieken. Er is veel dergelijke reclame aanwezig in de stadions, maar bij weinig clubs wordt er op een actieve manier reclame gemaakt voor de gokoperator. Enkele clubs pakken de reclame van hun gokoperator echter creatiever aan dan via de standaard reclamemedragers. Alvast een club had tijdens de play-offs een speciale actie opgezet in het stadion in samenwerking met de goksponsor (KV Oostende). Bij deze actie konden de supporters een poging wagen om de deklat te raken, waarmee ze speletgoed bij de gokoperator konden winnen (zie screenshot).

24 MEI 2019 | SUPPORTERS

KVO is trots om te melden dat Betfirst ook de twee komende seizoenen onze betting partner blijft. "Betfirst staat in eerste instantie voor plezier," aldus **Paul Seghers, Marketing Manager van Betfirst**. "Gokken moet verantwoord zijn en hoeft niet om grote bedragen te gaan. Het spelplezier moet op de eerste plaats staan en daarom voelen we ons ook echt thuis op KVO. Het is een warme familieclub met een sympathiek imago en daar spiegelen we ons graag aan."

Op de laatste thuiswedstrijd van het seizoen organiseerde Betfirst een **'latjetrapwedstrijd' tijdens de rust**. Twee supporters slaagden erin om met hun eerste poging meteen het doelhout te raken. Zij winnen allebei speelgoed bij Betfirst. "Volgend seizoen willen de deze actie zeker nog eens herhalen," aldus een enthousiast Paul Seghers.

Screenshot 1: Actie in stadion om gokoperator onder de aandacht te brengen (KV Oostende)

Daarnaast blijkt dat de voetbalfans die de wedstrijd live gaan bekijken in het stadion ook met gokreclame geconfronteerd kunnen worden in de omgeving van het stadion. Zo blijkt alvast dat er bij twee stadions reclame voor gokoperatoren in de nabije omgeving **rondom het stadion** zichtbaar is (KV Oostende en Moeskroen) (zie foto's).

Foto 64: Reclame Starcasino.be in een café in de omgeving van het stadion van Moeskroen

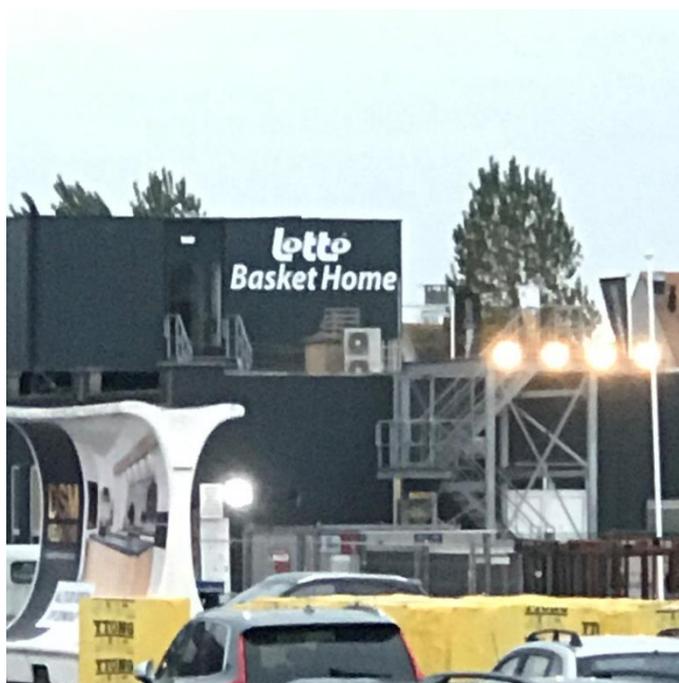

Foto 65: Reclame Lotto op het hotel voor de basketspelers (Lotto Basket Home) in de omgeving van het stadion van KV Oostende

De stadions bevatten eveneens gokreclame in de persruimte (zie foto's). Deze ruimte is echter niet vrij toegankelijk voor het publiek, maar specifiek bedoeld voor de televisie-uitzendingen.

Foto 66: Reclame Napoleon Sports & Casino in persruimte (KAA Gent)

Foto 67: Reclame Goldenpalace.be in persruimte (STVV)

Foto 68: Reclame Unibet & Euromillions in persruimte (Club Brugge)

Tot slot kan er in het stadion ook reclame gemaakt worden voor de kansspel- en weddenschapsponsors door deze te vermelden bij de commentaar doorheen de luidsprekers. De enige club waarbij dit vastgesteld kon worden was Sint-Truiden waarbij er voor de aanvang van de wedstrijd en voor de aankondiging van de ploegen volgende boodschap afgeroepen werd: “STVV en Golden Palace heten u hartelijk welkom”.

Andere sponsoring in het stadion

De link tussen nationaal voetbal als topsport en de sponsors van de clubs is niet altijd even duidelijk. Zo is het bijvoorbeeld opvallend dat verschillende clubs sponsors tellen die actief zijn in de sector van alcoholische dranken, frisdranken, chips of popcorn. Club Brugge bijvoorbeeld heeft een *fast lane* aan haar drankenstand voor de Jupiler-drinkers (zie foto). Twee clubs hebben een fastfoodketen als sponsor (zie foto's). Het valt moeilijk te ontkennen dat sommige sponsorschappen moeilijk rijmen met het idee van een gezonde geest in een gezond lichaam, zoals van topsporters verwacht kan worden.

De veelvuldige aanwezigheid van alcoholreclame is opvallend. Onderzoekers haalden recent nog aan dat het convenant voor alcoholreclame waarin onder andere gesteld wordt dat reclameberichten niet specifiek gericht mogen zijn aan minderjarigen, gemakkelijk omzeild kan worden via sportmarketing: “Maar jongeren kijken naar voetbal- of wielervedstrijden, waar er veel alcoholreclame is, en daar zijn er tóch geen regels.”³⁵ De aanwezigheid van zowel gokreclame als alcoholreclame tijdens sportwedstrijden staat trouwens haaks op de geest van artikel 2, §1, 12° van het koninklijk besluit dat wil vermijden dat spelers het spelen van kansspelen associëren met de consumptie van alcohol.³⁶

Foto 69: Fast lane voor Jupiler aan de drankenstand (Club Brugge)

---

³⁵ Informatie verkregen via <https://radio1.be/onderzoek-ugent-pleit-voor-totaalverbod-op-alcoholreclame-door-marketing-dinken-mensen-vroeger-en>, laatst geraadpleegd op 10 juli 2019

³⁶ Dit artikel stelt onder puntje a) dat “situaties waarin personen die deelnemen aan een kansspel of een weddenschap tegelijk alcoholische dranken en/of tabak gebruiken” niet in beeld gebracht mogen worden.

Foto 70: Reclame biermerk (KV Oostende)

Foto 71: Reclamepaneel Stella in cafetaria (Moeskroen)

Foto 72: Led-panels Coca Cola (Moeskroen)

Foto 73: Reclamepaneel Maes (KV Oostende)

Foto 74: Reclame Maes op wedstrijdblad (Antwerp)

Foto 75: Boardingreclame chips (Anderlecht)

Foto 76: QR-code met reclame voor frietjes (KV Oostende)

Foto 77: Reclameborden Martini, Bacardi en Châteaux Vini (KV Oostende)

Foto 78: Reclame William Lawson's (KV Oostende)

Foto 79: Reclamepaneel McDonald's (Eupen)

Foto 80: Reclamepanelen Jupiler 0.0% en Coca Cola (Eupen)

Foto 81: Reclamepanelen Quick en Coca Cola (Union SG)

Foto 82: Reclame Jupiler op hesje (Zulte Waregem)

Foto 83: Voucher ginmerk HTK, uitgedeeld aan ingang VIP-lounge (KAA Gent)

Foto 84: Reclame biermerk Filou op kindertruitjes in de fanshop (KV Oostende)

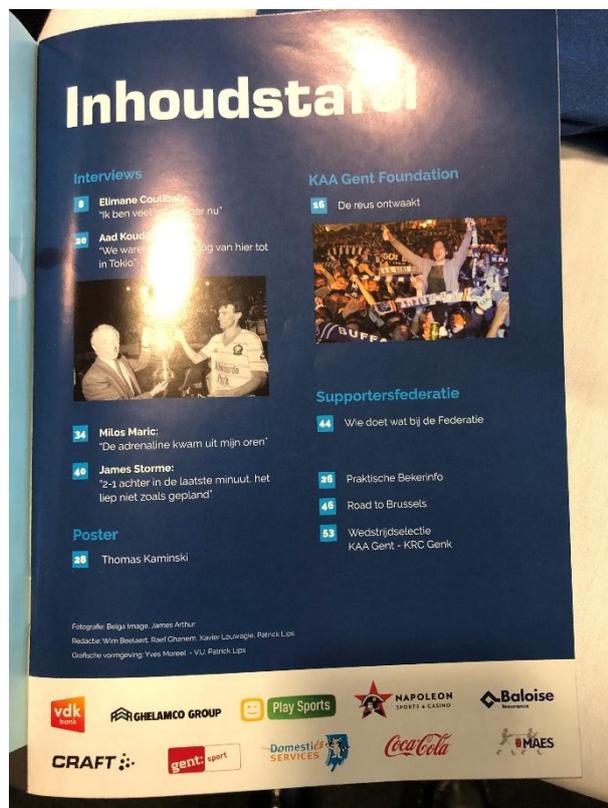

Foto 85: Clubboekje Wigwam met logo's van Coca-Cola en Maes (KAA Gent)

Foto 86: Led-boardingreclame popcorn (Anderlecht)

Figuur 7: Maes Pils tribune (KAA Gent)

Figuur 8: Maes Pils abonnement, vernoemd naar benaming tribune (KAA Gent)

8) Reclame in de live matchuitzendingen op televisie

Het live bekijken van de wedstrijden van de play-offs vereist het aanschaffen van een abonnement op een van de betaalzenders die deze wedstrijden uitzenden. In Wallonië kunnen de wedstrijden bekeken worden via VOOfoot en Belgacom TV, in Vlaanderen via Telenet Play Sports en Proximus Sports.

Het Secretariaat van de Kansspelcommissie heeft voor haar onderzoek naar de impact van de gokreclame tijdens de play-offs van de Jupiler Pro League twee All Sports en een Belgian Sports abonnement van Proximus tv genomen. Deze abonnementen gaven de medewerkers van het project de gelegenheid een analyse te maken van de aanwezige gokreclame tijdens de live uitzendingen van de wedstrijden. Sommige projectmedewerkers beschikten thuis reeds over een eigen abonnement waarmee ze de play-offs konden volgen. Voor 68 van de negentig play-off matches is er een gestandaardiseerde analysefiche in Excel ingevuld.

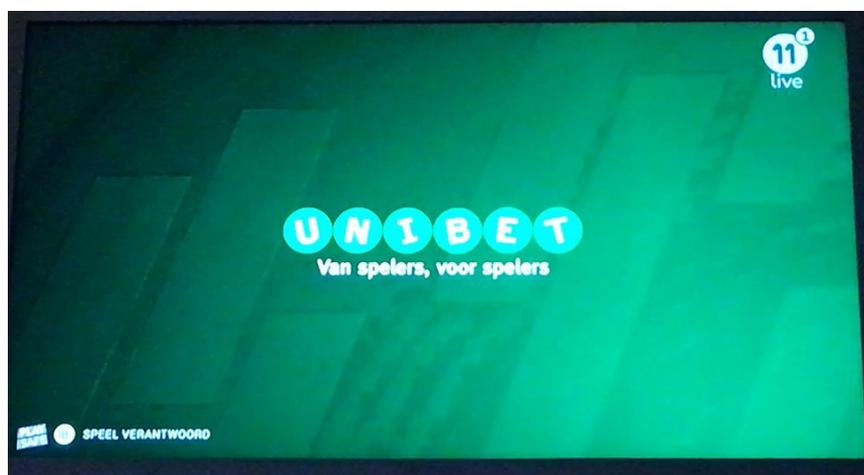
A. Reclame voor en na de wedstrijd en tijdens de rust

Zowel voor als na elke wedstrijd van de play-offs wordt een reclamebumper van twee seconden vertoond waarbij het logo van de Jupiler Pro League doorkruist wordt door een bal waarna het logo van Unibet onderaan het scherm verschijnt (zie foto). Het logo van Unibet komt hierbij 1 seconde in beeld. Deze reclamebumper komt verschillende keren aan bod voor en na de wedstrijd en tijdens de rust. Tijdens de match Moeskroen-Cercle Brugge bijvoorbeeld werd deze reclamebumper 3 keer vertoond voorafgaan aan de wedstrijd, 4 keer tijdens de rust en tweemaal na de wedstrijd.

Unibet heeft ook een aparte reclame van 5 seconden die vertoond wordt tijdens de rust en voor en na de wedstrijd (zie foto). De slogan hierbij luidt 'Unibet, van spelers, voor spelers'. Deze werd tijdens de match Moeskroen-Cercle Brugge bijvoorbeeld eenmaal voor en eenmaal na de wedstrijd vertoond en tweemaal tijdens de rust.

De reclame werd soms aangepast aan de wedstrijd. Tijdens de rust bij de wedstrijd KRC Genk-Club Brugge kregen de kijkers reclame voor Unibet te zien waarbij de stand tijdens de rust meegedeeld werd, de quoteringen voor de wedstrijd op dat moment en de boodschap 'Unibet – Van spelers, voor spelers' (zie foto's). Bij deze reclame werd eveneens de preventieve boodschap "Speel verantwoord" in het klein links onderaan het scherm meegegeven.

In de reclameblokken voorafgaand, tijdens de helft en na de wedstrijden van de play-offs kwam er nooit andere gok- of kansspelreclame in beeld dan deze voor Unibet, de officiële partner van de Jupiler Pro League.

Er werd bij de analyse van de wedstrijden ook gelet op het taalgebruik van de sportcommentatoren en de eventuele gasten bij wedstrijdbesprekingen. Tijdens de rust van de wedstrijd Anderlecht-KAA Gent vroeg de studioleider aan de gasten *'een gokje nog?'*, waarna de studiogasten hun voorspelling voor de afloop van de wedstrijd meegaven. Ook tijdens de wedstrijd van de Rode Duivels tegen Rusland op 21 maart was er dergelijk incident, waarbij de commentator na een blunder van de nationale doelman Courtois mededeelde dat dit *'slecht nieuws voor de gokkers'* was. Na kritiek op deze opmerking besloot de Mediaaan haar sportcommentatoren in een redactievergadering te wijzen op het gebruik van correcte terminologie. Dergelijke zelfregulering van de mediasector kan een krachtig wapen zijn in de strijd tegen gokverslaving en tegen het normaliseren van de link tussen sport en gokken.

B. Reclame gedurende de match zelf

Tijdens de match komen natuurlijk de reamedragers die in het stadion aanwezig zijn, uitvoerig in beeld. De locaties met reclame die het meest en het duidelijkst in beeld komen zijn het doel, de zijkanten van het doel en de hoeken van het stadion waarnaar de camera opgesteld staat³⁷ (zie foto's).

Figuur 9: 3D-reclamematten van onder andere Betway en Lotto komen duidelijk in beeld (Anderlecht-KRC Genk)

³⁷ Zie deel 7) *Gokreclame in en rondom het voetbalstadion* om te weten welke reamedragers zich op deze locaties bevinden.

Figuur 10: 3D-reclamematten van onder andere Betway komen duidelijk in beeld (Anderlecht-KRC Genk)

Figuur 11: 3D-reclamematten van onder andere Betway en led-panels Lotto komen duidelijk in beeld (Anderlecht-KRC Genk)

Figuur 12: 3D-reclamematten naast het doel komen duidelijk in beeld (Anderlecht-KRC Genk)

Figuur 13: 3D-reclamematten en led-panelen Circus komen duidelijk in beeld

Figuur 14: 3D-reclamemat en led-panelen betWay

Figuur 15: 3D-reclamemat, led-panelen en boardingreclame Unibet (Club Brugge - KAA Gent)

Figuur 16A & B: 3D-reclamematten betFIRST komen duidelijk in beeld aan beide zijden van het speelveld (KRC Genk-KAA Gent)

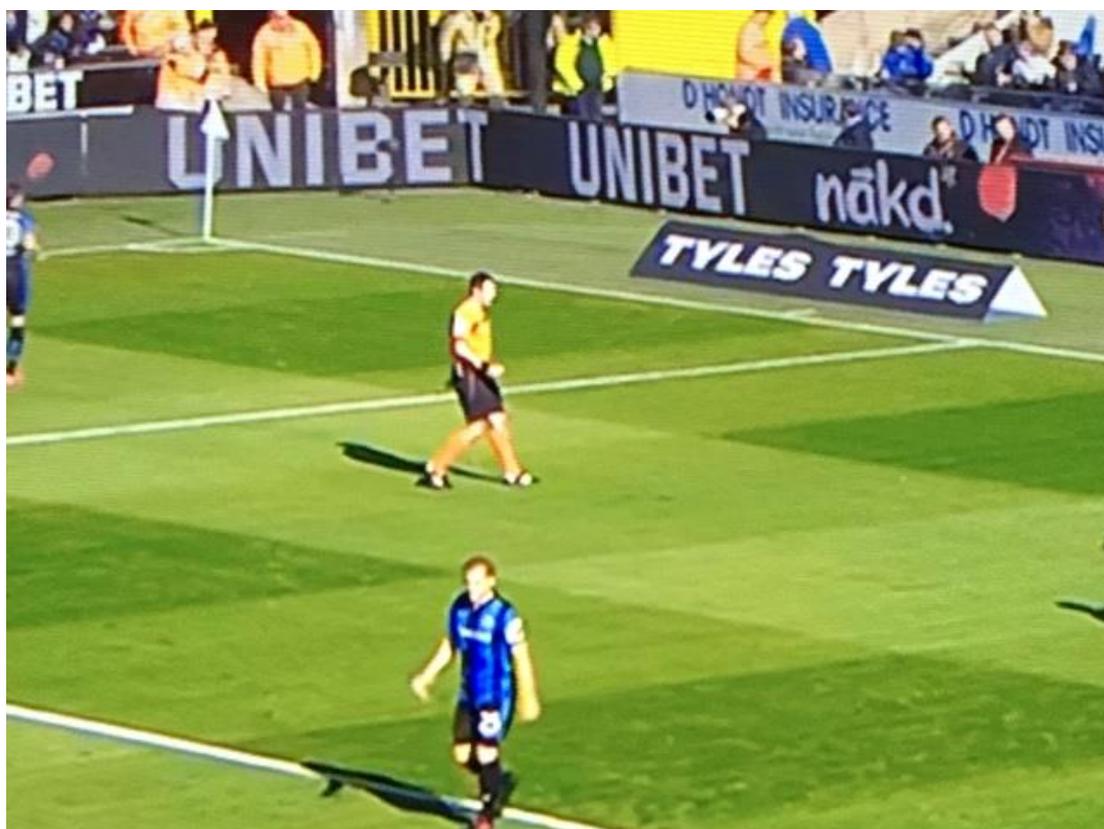
Figuur 17: Reclamemat en led-boarding betFIRST (KRC Genk-KAA Gent)

Figuur 18: Reclamemat en doek Golden Palace (Sint-Truiden - Charleroi)

Figuur 19: Reclamepaneel Casinobelgium.be (Charleroi - Sint-Truiden)

Figuur 20: Led-reclame Unibet (Club Brugge - KRC Genk)

Locaties die af en toe in beeld komen, maar waarvan de reclame wel duidelijk zichtbaar is, zijn de spelerstunnel en de dug-out waar de trainers en de spelers zitten (zie fotos'). Deze twee locaties komen in beeld wanneer er niet gefocust wordt op wedstrijdacties, waardoor de reclame hierbij meer opvalt dan reclame die in beeld komt tijdens het tonen van de wedstrijd fases. De reclame in de dug-out en boven de spelerstunnel is van in het stadion zelf nauwelijks zichtbaar, waardoor gesteld kan worden dat deze vormen van reclame specifiek op de televisie-uitzending gericht zijn.

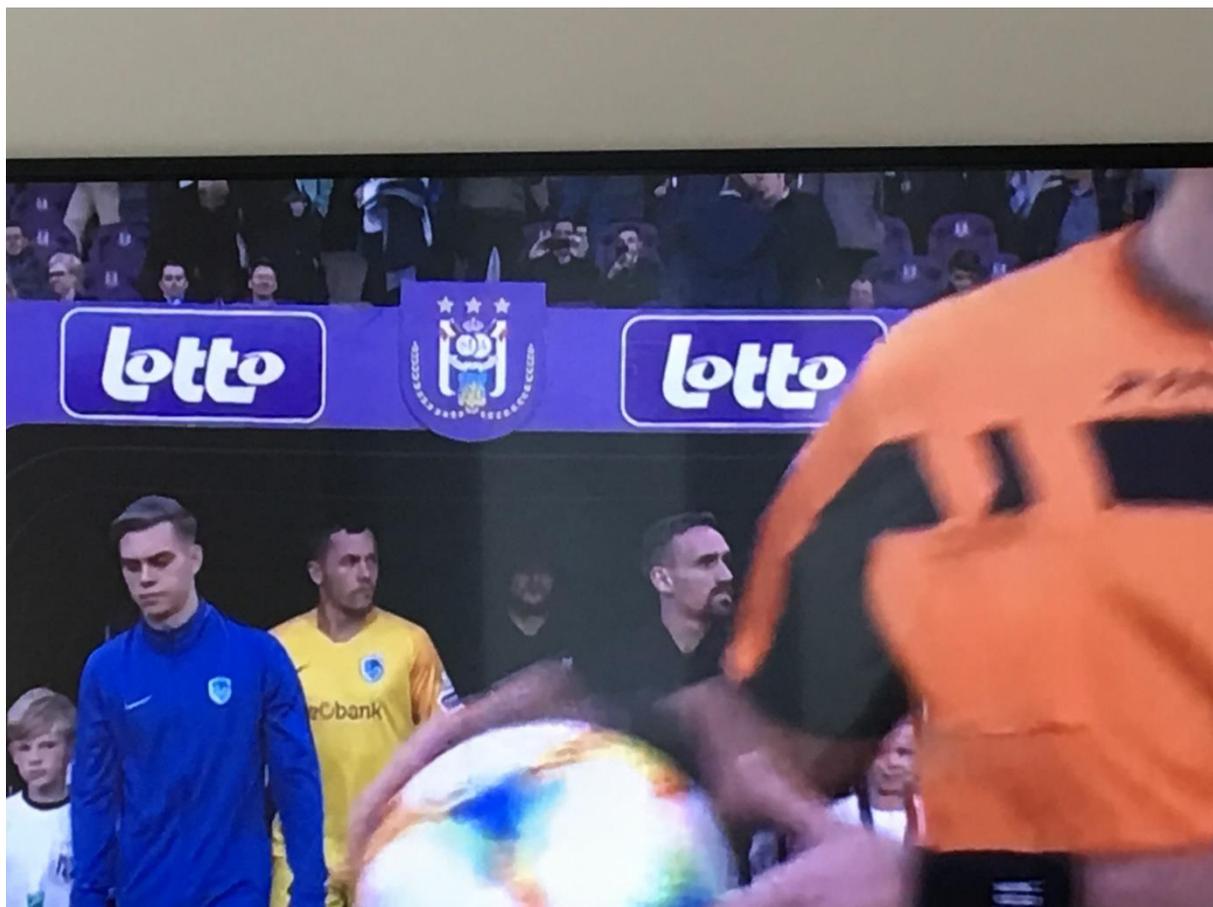
Figuur 21: Reclame Lotto in de dug-out (Anderlecht-KAA Gent)

Figuur 22: Reclame Lotto in de dug-out (Anderlecht-KAA Gent)

Figuur 23: Reclame Unibet in dug-out (Anderlecht-KRC Genk)

Figuur 24: Reclame Lotto boven de spelerstunnel komt duidelijk in beeld wanneer de spelers het veld opkomen (Anderlecht-KRC Genk)

Reclame op de spelersoutfits komt ook frequent duidelijk in beeld, voornamelijk bij belangrijke wedstrijd fases waarbij ingezoomd wordt op een of meerdere spelers. Ook wanneer een speler geblesseerd raakt of een fout maakt, wordt ingezoomd zodat de reclame op de truitjes duidelijk in beeld komt (zie foto's).

Figuur 25: Reclame Unibet op mouw speler (Anderlecht-Club Brugge)

Figuur 26: Reclame Unibet op mouw speler (Club Brugge- KAA Gent)

Figuur 27: Reclame Star Casino duidelijk in beeld op outfits wachtende spelers in spelerstunnel (Moeskroen-Cercle Brugge)

Figuur 28: Reclame Lotto duidelijk in beeld wanneer spelers veld opkomen (Sint-Truiden-Charleroi)

Ook reclame op supportersoutfits komt af en toe in beeld, wanneer ingezoomd wordt op het publiek (zie figuur).

Figuur 29: Star Casino-reclame op outfits kinderen (Moeskroen- Cercle Brugge)

Verder is er ook reclame die uniek is aan het bekijken van de wedstrijd vanop televisie in plaats van in het stadion zelf. Zo worden op het televisiescherm **live weddenschappenquoteringen** meegegeven (zie foto's). Deze quoteringen worden enkel getoond voor de partner van de Jupiler Pro League, namelijk **Unibet**. De quoteringen worden met een uiteenlopende frequentie en een verschillende duurtijd vertoond voor de verschillende wedstrijden van de Jupiler Pro League. De duurtijd varieert van 3 tot 5 seconden. Gemiddeld worden de quoteringen om de tien minuten weergegeven, wat neerkomt op 3 à 4 wedquoteringen per wedstrijdheft, maar de frequentie varieert tussen de wedstrijden. Zo werd er tijdens de wedstrijd Anderlecht-KAA Gent in de eerste helft zes keer wedquoteringen meegegeven, tijdens Moeskroen-Westerlo 4 keer per wedstrijdheft en voor Eupen-Westerlo slechts 1 wedquoting over de hele wedstrijd. Er werd niet expliciet vastgesteld dat de wedquoteringen weergegeven worden na een belangrijke wedstrijdphase, zoals een strafschop, een doelpunt of een spelerswissel.

Figuur 30: Weddenschappenquoteringen van Unibet op het televisiescherm (Anderlecht-KAA Gent)

Figuur 31: Weddenschappenquoteringen van Unibet op televisiescherm (KRC Genk - KAA Gent)

Figuur 32: Weddenschappenquoteringen van Unibet op televisiescherm (KV Oostende - Charleroi)

Figuur 33: Weddenschappenquoteringen van Unibet op televisiescherm (Sint-Truiden - Charleroi)

Figuur 34: Weddenschappenquoteringen van Unibet op televisiescherm (Westerlo - Beerschot Wilrijk)

9) Gokreclame in de matchanalyseprogramma's op de televisie

Het live bekijken van de wedstrijden van de play-offs vereist het aanschaffen van een (extra) abonnement op een van de betalende kanalen die deze wedstrijden uitzenden (zie hierboven), waardoor het mogelijke bereik van reclame op deze kanalen beperkter is. Degenen die niet over een dergelijk betaalabonnement beschikken, kunnen de samenvattingen van de wedstrijden bekijken via allerlei programma's op de reguliere kanalen. De reclame tijdens deze programma's kent een potentieel groter bereik.

Matchanalyseprogramma's op niet-betalende kanalen

Er zijn verschillende niet-betalende zenders die programma's aanbieden waarin sportwedstrijden besproken worden (zie tabel). Sommige hiervan richten zich specifiek op voetbal, andere op sport in het algemeen.

Waalse zenders

<i>La une</i>	Studio Foot	Zaterdag 19u00-19u30 Zondag 18u30-19u00 Maandag 19u30-20u00
	Week-end Sportif	Zondag 18:30-19:25
<i>La deux</i>	La Tribune	Maandag 20:25-22:25

Vlaamse zenders

<i>Canvas</i>	Extra Time	Maandag 22:15-23:15
<i>Vier</i>	Sport Late Night	Vrijdag 23:00-23:20
		Zaterdag 23:10-00:10
		Zondag 22:50-23:45
<i>Eén</i>	Het Journaal-Sportweekend	Zondag 19:00-19:55

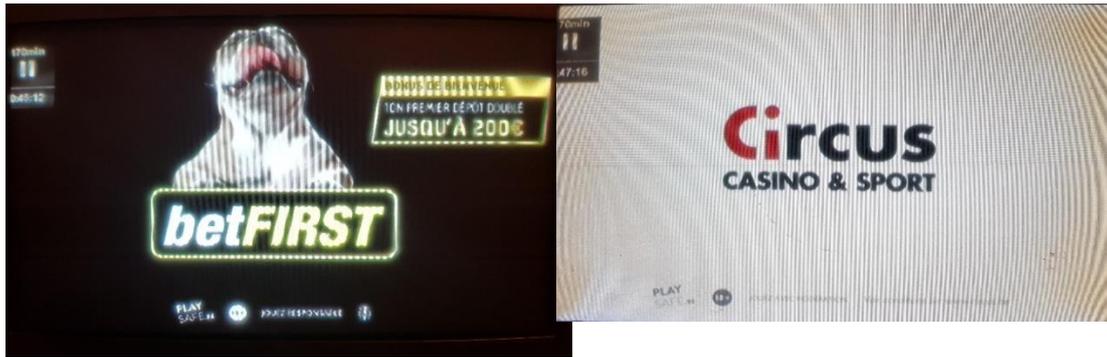
Bespreking van de resultaten van de reclameanalyse per programma

La tribune

- Reclameblok voorafgaand aan het programma: reclamespot van ongeveer 20 seconden van Napoleon Sports & Casino voor een welkomstbonus van €500

- Reclameblok tijdens het programma: reclamespot van ongeveer 24 seconden voor een welkomstbonus bij betFIRST waarbij de eerste storting verdubbeld wordt tot €200; reclamespot van ongeveer 20 seconden voor weddenschappen bij CIRCUS.

- Reclameblok na het programma: reclamebumper Unibet meteen na programma
- Reclame tijdens de uitzending: de herhalingen van wedstrijdfases (goal, rode kaart, ...) tijdens de uitzending vertonen reclame voor BetFIRST, Unibet, Starcasino, CIRCUS en Napoleon

Studio Foot

- Reclameblok voorafgaand aan het programma: reclamebumper Unibet vlak voor begin programma
- Reclameblok tijdens het programma: reclamespot van ongeveer 24 seconden voor een welkomstbonus bij betFIRST waarbij de eerste storting verdubbeld wordt tot €200
Opvallend is het verschil in reclame naargelang de uitzending tijdens het weekend of tijdens de week plaatsvindt. De twee bekeken weekenduitzendingen bevatten allebei de reclame voor de welkomstbonus in het reclameblok tijdens het programma, de uitzending tijdens de week bevat deze reclame voor een welkomstbonus niet.
- Reclameblok na het programma: reclamebumper Unibet meteen na programma

Week-end Sportif

- Reclameblok voorafgaand aan het programma: geen reclame voor weddenschappen of kansspelen
- Reclameblok tijdens het programma: niet van toepassing
- Reclameblok na het programma: geen reclame voor weddenschappen of kansspelen

Sport Late Night

- Reclameblok voorafgaand aan het programma: reclamebumper Unibet vlak voor begin programma
- Reclameblok tijdens het programma: reclamebumper Unibet aan begin en einde van reclameblok(ken³⁸)
- Reclameblok na het programma: reclamebumper Unibet meteen na einde programma

Extra Time

- Reclameblok voorafgaand aan het programma: reclamebumper Unibet wordt tweemaal vertoond, eenmaal tijdens de het reclameblok en eenmaal vlak voor het begin van het programma
- Reclameblok tijdens het programma: niet van toepassing
- Reclameblok na het programma: reclamebumper Unibet meteen na programma

Sportweekend

- Reclameblok voorafgaand aan het programma: geen reclame voor weddenschappen of kansspelen

³⁸ Dit programma wordt op verschillende dagen uitgezonden en kent een andere duurtijd naargelang de dag. Het aantal reclameblokken tijdens de uitzending hangt af van de duurtijd van het programma.

- Reclameblok tijdens het programma: niet van toepassing
- Reclameblok na het programma: geen reclame voor weddenschappen of kansspelen

Algemene bespreking van de resultaten van de reclameanalyse

De projectgroep analyseerde in totaal 14 uitzendingen over de verschillende programma's heen.³⁹ Hieruit blijkt dat 4 van de 6 programma's reclame voor weddenschappen vertonen in zowel het reclameblok voorafgaand aan als het reclameblok volgend op het programma (La Tribune, Studio Foot, Sport Late Night, Extra Time (zie tabel)). Deze programma's vertonen de **reclamebumper van Unibet vlak voor en meteen na het programma**. De overige twee programma's (Week-end Sportif en Sportweekend) vertonen geen kansspelreclame voorafgaand of volgend op het programma. De drie programma's die reclameblokken bevatten tijdens de duur van de uitzendingen (La Tribune, Studio Foot, Sport Late Night) vertonen alle drie reclame voor weddenschappen tijdens deze reclameblokken. De **reclamebumper van Unibet** markeert ook hier (bijna) altijd **het begin en het einde van het reclameblok**.

Programma	Reclame voor weddenschappen in het reclameblok voorafgaand aan de uitzending	Reclame voor weddenschappen tijdens de uitzending zelf	Reclame voor weddenschappen in het reclameblok tijdens de uitzending	Reclame voor weddenschappen in het reclameblok na de uitzending
<i>La Tribune</i>	JA	JA/NEE	JA	JA
<i>Studio Foot</i>	JA	JA	JA/NEE	JA
<i>Week-end Sportif</i>	NEE	JA	N.V.T.	NEE
<i>Sport Late Night</i>	JA	JA	JA	JA
<i>Extra Time</i>	JA	JA	N.V.T.	JA
<i>Sportweekend</i>	NEE	JA	N.V.T.	NEE

Vermits alle programma's beelden van tijdens de wedstrijden herhalen, vertonen alle programma's reclame voor weddenschappen tijdens de uitzending. Ook hier valt op dat vooral de reclame op de spelersshirts (zie screenshots), reclame achter de goal (extra blokjes, reclamematten en (led-)panelen) en reclame in de hoeken van het speelveld veelvuldig in beeld komen. Dit is ook logisch vermits belangrijke spelfases in deze zones van het veld plaatsvinden en dus herhaald worden bij matchbesprekingen. Het reclamebord dat stevast achter de geïnterviewde geplaatst wordt, komt eveneens aan bod in deze besprekingsprogramma's doordat stukken uit de interviews na de wedstrijd herhaald worden in deze programma's.

³⁹ Verdeeld als volgt: 3 uitzendingen van *Studio Foot*, 1 uitzending van *Week-end Sportif*, 1 uitzending van *La Tribune*, 3 uitzendingen van *Extra Time*, 2 uitzendingen van *Sport Late Night* en 4 uitzendingen van *Sportweekend*.

Matchanalyseprogramma's op betalende kanalen

De betaalzenders hebben natuurlijk ook matchanalyseprogramma's. Zo heeft de betaalzender Proximus Sports op maandagmiddag en -avond een eigen wekelijkse voetbaltalkshow, 'Vista!'. Dit programma kan ook gratis online bekeken worden. De betaalzender Telenet Play Sports heeft ook een eigen sporttalkshow, 'Kick-Off', deze wordt uitgezonden op vrijdagavond.

De projectgroep analyseerde in totaal 8 uitzendingen over de verschillende programma's heen.⁴⁰ Vista! werd online bekeken, waarbij er geen reclame voorafgaand en volgend op het programma was. De bekeken uitzendingen van Kick-off bevatten veelvuldig **de reclamebumper van Unibet**. Deze bumper kwam in de meeste uitzendingen zevenmaal in beeld: driemaal in de 15' voorafgaand aan het programma, tweemaal tijdens het programma en tweemaal in de 15' volgend op het programma.

Er is dus geen verschil in de hoeveelheid reclame voor weddenschappen en kansspelen tussen de betalende en niet-betalende zenders, ook al kan verwacht worden dat de betalende zenders minder afhankelijk zijn van reclame-inkomsten. De reclamebumper van Unibet komt in beide veelvuldig op het scherm. Week-end Sportif en Sportweekend zijn de enige twee matchanalyseprogramma's die geen reclame voor weddenschappen vertonen, met uitzondering natuurlijk van de reclame die in beeld komt tijdens de herhaling van wedstrijd fases.

⁴⁰ Verdeeld als volgt: 4 uitzendingen van Vista! en 4 uitzendingen van Kick-off.

10) Gokreclame op de voetbalnieuwssites

Voetbalfans kunnen voor nieuwsverslaggeving met betrekking tot hun geliefde sport niet enkel bij de geijkte nieuwskanalen terecht. Er zijn diverse websites die louter nieuws met betrekking tot de Belgische en buitenlandse voetbalcompetities brengen. Domeinnamen met extensie .be zijn bijvoorbeeld voetbalkrant.be en voetbalnieuws.be. Op deze websites wordt de voetbalfan opnieuw geconfronteerd met gokreclame en wednoteringen. Voetbalkrant.be heeft bijvoorbeeld een exclusieve reclameovereenkomst met gokoperator Betfirst. Op de website zijn dan ook noteringen van deze operator te zien, net zoals veelvuldige reclame voor bonussen (zie screenshots⁴¹).

- Reclamebanner

- Andere reclame: wednoteringen, bonus, "WED NU"

A screenshot of the voetbalkrant.com homepage. The header includes the site logo, navigation menu, and a search bar. A central area shows a placeholder for an advertisement with the text "Advertentie gesloten door Google" and buttons for "Deze advertentie melden" and "Waarom deze advertentie?". On the right side, there is a betFIRST sidebar for "First Division A" dated "27th Apr 2019, 18:00". It lists odds for "Ostende" (3.30), "Charleroi" (2.15), and a "WED NU" button.

A second screenshot of the voetbalkrant.com homepage, similar to the first but with a different betFIRST sidebar. The sidebar features a large yellow box with the text "KRIJG TOT WEL €200 BONUS!" and a "WED NU" button below it. The rest of the page layout is identical to the first screenshot.

⁴¹ Afgehaald van de website voetbalkrant.be op datum van 25 april 2019.

VOETBALKRANT.COM

Aanmelden (Waarom registreren?)
ERKEND DOOR:

Homepagina | Nieuws | Kantine | Jupiler Pro League | Competities | Ploegen | Spelers | Interactief | Live | Ander sportnieuws

U bevindt zich hier: Homepagina 100% stortingsbonus tot wel €200 **betFIRST**

GEKKE GERUCHTEN OVER CR7: "IS ER AL LANGER"

Live | Morgen | Multilive

Play-off 1 **betFIRST**

20:30 Standard 0-0 KRC Genk
2.90 3.70 2.30

Play-off 3 **betFIRST**

20:30 Tubeké 0-0 OH Leuven
3.35 3.20 2.10

Ligue 1 **betFIRST**

19:00 Dijon 0-0 Rennes
2.80 3.25 2.65

Meer voetbalnieuws

Play-off 1 | Jupiler Pro League - Play-off 1 - Play-off 2 - Play-off 3 - 1e klasse B - 1e amateurliga - 2e amateurliga A - 2e amateurliga B - 2e amat

Kalender / Voetbaluitslagen **betFIRST**

Speeldag 5

19/04 20:30	Standard	0-0	KRC Genk	2.90 3.70 2.30
21/04 18:00	Anderlecht	-	KAA Gent	2.10 3.80 3.35
22/04 14:30	Antwerp	-	Club Brugge	3.20 3.60 2.20

Stand **betFIRST**

Ploeg	G	P
1. KRC Genk	4	41
2. Club Brugge	4	37
3. Antwerp	4	34
4. Standard	3	33
5. Anderlecht	3	26
6. KAA Gent	4	25

[Volledige stand](#)

Topschutters **betFIRST**

Speler	Goals
1. Samatta	21
2. Harbaoui	20
3. Santini	14
4. Kamada	14
5. Osimhen	13
6. Emond	13

[Meer statistieken](#)

WEBSITE: Adverteren, Downloaden
WAAROM REGISTREREN?: Volg jouw favoriete competities, ploegen en spelers op de voet, Speel mee met het managerspel
Facebook, Twitter

U bevindt zich hier: Homepagina > Live 100% stortingsbonus tot wel €200 **betFIRST**

Live Voetbal

Selecteer het vakje voor de match om deze aan de multilive toe te voegen.
De live wordt automatisch herladen.

Play-off 1						
20:30	Standard	0-0	KRC Genk	Live	2.90	3.70 2.30
Play-off 3						
20:30	Tubeké	0-0	OH Leuven	Live	3.35	3.20 2.10
Ligue 1						
19:00	Dijon	0-0	Rennes	Live	2.80	3.25 2.65
20:45	Lyon	0-0	Angers	Live	1.32	5.60 9.75
Nederlandse Eredivisie						
20:00	Heracles	0-0	Heerenveen	Live	2.05	3.90 3.15
Primeira Liga						
16:30	Vitória Setúbal	0-0	Portimonense	Live	2.35	3.25 3.25
16:30	CD Tondela	0-0	Boavista	Live	2.25	3.25 3.45
19:00	Nacional	0-0	Sporting Lisabon	Live	5.20	4.15 1.65
21:30	Vitória Guimarães	0-0	CD Aves	Live	1.80	3.50 4.90
Russische Premier League						
18:30	Anzhi Makhachkala	0-0	Terek Grozny	Live	17.75	7.00 1.17
Primera Division						
21:00	Alaves	0-0	Valladolid	Live	2.20	3.15 3.75
The Championship						
19:00	Bristol City	0-0	Reading	Live	1.84	3.25 4.50

Live

Play-off 1 **betFIRST**

20:30 Standard 0-0 KRC Genk
2.90 3.70 2.30

Play-off 3 **betFIRST**

20:30 Tubeké 0-0 OH Leuven
3.35 3.20 2.10

Ligue 1 **betFIRST**

19:00 Dijon 0-0 Rennes
2.80 3.25 2.65

20:45 Lyon 0-0 Angers
1.32 5.60 9.75

Nederlandse Eredivisie **betFIRST**

20:00 Heracles 0-0 Heerenveen
2.05 3.90 3.15

Primeira Liga **betFIRST**

16:30 Vitória Setúbal 0-0 Portimonense

betFIRST 100% STORTINGSBONUS TOT WEL €200

Eupen wint		Gelijk	Sint-Truiden wint	
1	2.70	X	2	2.55
Je wint €540		Je wint €710	Je wint €510	

Waasland-Beveren wint		Gelijk	Moeskroen wint	
1	3.55	X	2	2.00
Je wint €710		Je wint €760	Je wint €400	

'Spits uit play-off 2 in belangstelling van gehele G5, Genk in polepositie'
 Ook in play-off 2 lopen er wel wat interessante figuren rond. En dat wekt ook heel wat interesse op uit verschillende hoeken.

Faris Haroun spreekt over de kwaliteiten van Antwerp: "Die spelers indachtig kan je zeggen dat we voor de leepheid kozen"
 Antwerp kan dit weekend tegen Club Brugge een goede zaak doen in de strijd om Europees voetbal. Faris Haroun is dé leider bij stamnummer 1 en zit nooit verlegen om een meni...

Eden Hazard ongenadig aangepakt tegen Slavia
 Eden Hazard stond in de basis tegen Slavia Praag in de Europa League en was de hele

Leuven

Forever282 houdt van humor . For president humor over Hair topic

Forever282 houdt van humor . For president humor over Cristiano Ronaldo klopt hard op tafel bij Juventus na uitschakeling CL, maar er duiken ook gekke geruchten op: "Is er al langer mee bezig"

Red/White over 'Spits uit play-off 2 in belangstelling van gehele G5, Genk in polepositie'

Alaphilippe over "Wat gebeurd is, is gewond" schiedstrijd, Edouard Louis

Meer reacties >

De website Voetbalnieuws.be kent evenveel gokreclame maar dan van gokoperator Unibet (zie screenshots).

voetbalnieuws.be

VANDAAG 06 MEI 2019

14:31	KV Mechelen komt met uitleg voor bizarre verliescijfers	0
14:15	'Meunier ziet droomtransfer wegglijpen door speler van Juventus'	24
14:02	Jovanovic geeft zegen voor transfer Anderlecht: "Klasse verdwijnt niet"	108
13:48	Extra Time haalt drie analisten boven voor zevende speeldag play-offs	73
13:31	Hazard lijkt tegenover fan afscheid van Chelsea te bevestigen	61
13:17	Zware tegenvaller voor Liverpool in zoektocht naar 'remontada'	97
13:02	Ontluisterend verhaal: "Bondsvoorzitter zou de beker niet aan KV Mechelen geven"	332
13:00	"Ivan Leko zal moeten opstappen"	494
12:41	Vandenbempt heeft slecht nieuws voor Club Brugge: "Dat zal geen effect hebben"	335
12:40	Belhocine neemt Verschaeren onder handen: "En dan scoort hij zo"	224

507 stemmen

LIVESCORE

STORT NU €40 EN KRIJG €80 BIJ UNIBET!

PREMIER LEAGUE

21:00 Manchester... 0-0 Leicester Ci... **WED**

PRIMIRA LIGA

voetbalnieuws.be

09:52	Ploegmaat maakt indruk op Didillon: "Hij heeft alles gegeven"	207
09:37	"Als ze Pogba voor hem kunnen ruilen, moet United niet twijfelen"	238
09:22	'Standard krijgt monsterbod van 23.5 miljoen binnen'	904
09:08	Vormer en co waarschuwen Genk: "Wil het op Jan Breydel wel eens zien"	890

document.write()

08:52	Jovanovic onder de indruk van één speler bij Anderlecht	385
08:40	Zidane laat zich uit over keuze voor Courtois	357
08:28	VAR opnieuw nadellig voor Club: 'Druist in tegen FIFA-regels'	739

VOETBALNIEUWS EXCLUSIEF

EXCLUSIEF: "AA Gent moet zijn seizoen redden, KV Mechelen kan vrijuit spelen"

EXCLUSIEF

Club Brugge plukt middenvelder weg bijADO Den Haag

TRANSFERGERUCHTEN

LIVESCORE

STORT NU €40 EN KRIJG €80 BIJ UNIBET!

UNIBET
Van spelers, voor spelers

ZORGT TIELEMANS MET LEICESTER VOOR DE VERRASSING?

MCI LEI

1.22 7.50 14.00

WED NU! >

18+ SPEEL VERANTWOORD

UNIBET BET BUILDER

CREËER JOUW UNIEKE WEDDENSCHAP

Speel nu

18+ Algemene voorwaarden. Gaak met mate.

De mogelijke terugkeer van Dieumerci Mbokani oogst bij Jova bijval. "34, dat vind ik niet oud. Dat noem ik ervaren. Klasse verdwijnt niet. Hij moet zich gewoon goed blijven verzorgen", vertelt Jovanovic in *Het Laatste Nieuws*. "Hij zal misschien iets trager worden, maar hij is slimmer dan elke verdediger. Schrijf maar op: Dieu is de beste met wie ik ooit heb samengespeeld. Die kan echt nog wel een paar jaar mee."

Maar hij waarschuwt dat dat niet voldoende zal zijn. "Feit: de spelerskern moet

11) Gokreclame in de buitenlandse voetbalcompetities

Online gokken maakt het mogelijk om vanuit België op buitenlandse wedstrijden in te zetten. Deze wedstrijden zijn bovendien ook te bekijken via de Belgische betaalzenders Play Sport (Telenet) en Eleven Sport (Proximus). Reclame voor weddenschappen in de buitenlandse competities kan dus ook zijn invloed uitoefenen op Belgische kijkers. Vandaar dat de projectgroep een kleinschalige analyse gemaakt heeft van enkele wedstrijden in diverse buitenlandse competities zoals bijvoorbeeld de Premier League of de Bundesliga.

Spaanse competitie (La Liga)

Bekeken wedstrijden (via Eleven Sport)

- Eibar – Barcelona
- Real Madrid – Betis Sevilla
- Getaffe – Sevilla
- Atletica Madrid – Barcelona
- Huesca – Barcelona (voorzien van Nederlandstalige commentaar)

Vaststellingen

Tijdens de uitzendingen van de wedstrijden van deze competitie op Eleven Sport werd voorafgaand aan de wedstrijd en voor het begin van de tweede helft een banner van BetFirst vertoond. Tijdens de rust werd ook tweemaal een reclamespot van BetFirst vertoond waarbij reclame gemaakt werd voor een bonus van €11 via een code.

Tijdens deze wedstrijden viel verder op dat er veel reclame rond het volledige speelveld is. Bovendien werd reclame gemaakt voor **verschillende gokfirma's** rond het ganse speelveld **tijdens dezelfde wedstrijd**, zoals Unibet (vergund in België), Bet365 (niet-vergund in België, op de lijst van verboden kansspelwebsites sinds 04/07/2012), 1xBet (competitiesponsor van de Spaanse competitie, eveneens niet vergund in België en op de lijst van verboden kansspelwebsites sinds 22/03/2017), Tempo Bet, BetVictor (niet vergund in België, op de lijst van verboden kansspelwebsites sinds 05/06/2013).

Tijdens de wedstrijd Huesca – Barcelona werden bijvoorbeeld volgende reclameboodschappen opgemerkt:

- ➔ 1xBet
  - 1xBetpaneel achter het doel
  - 1xBet-reclame op de led-panelen rondom het volledige speelveld, vijfmaal getoond tijdens de wedstrijd
- ➔ Unibet
  - Unibet-reclame op de led-panelen rondom het speelveld, 7 keer getoond tijdens de wedstrijd
- ➔ Betfirst
  - Betfirst-noteringen van weddenschappen tijdens de tweede en 48ste speelminuut
  - Tijdens de rust: reclame voor Betfirst (bonus van €11), tweemaal vertoond
- ➔ Bet365
  - Bet365 bewegende led-reclame rondom het volledige speelveld, 14 keer vertoond tijdens de wedstrijd
  - Bet365 vast paneel op de zijtribune

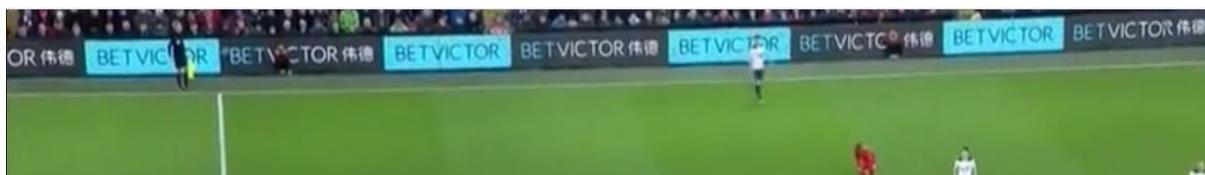
➔ Tempobet.com

- Tempobet.com: bewegende led-reclame rondom het volledige speelveld, 11 keer vertoond tijdens de wedstrijd

➔ Sportpeso

- Sportpeso: bewegende led-reclame rondom het volledige speelveld, 6 keer vertoond tijdens de wedstrijd

Tot slot valt in de Spaanse competitie op dat bij matches van topclubs, die eveneens in het buitenland druk bekeken worden, vaak reclame vertoond wordt die zich op de Aziatische gokmarkt richt. Een voorbeeld hiervan is de led-reclame van BetVictor, die eveneens Aziatische tekens bevat en zich dus hiermee expliciet richt op de buitenlandse Aziatische gokmarkt (zie foto).

Spaanse context

In augustus 2018 sloot de (in België niet-vergunde) weddenschappenoperator Bet365 een sponsordeal met de helft van de hoogst gerangschikte ploegen van La Liga. Sevilla FC heeft daarnaast een sponsordeal met Titanbet. Twee van 's werelds meest bekende en daarom ook drukst bekeken ploegen hebben Spanje als thuisbasis, namelijk Barcelona en Real Madrid. De sponsordeals die deze clubs aangaan, zijn dan ook van mondiaal belang. Beide ploegen worden gesponsord door weddenschappenoperatoren: Barcelona wordt gesponsord door Betfair en Real Madrid door Bwin.

Italiaanse competitie (Serie A)

Bekeken wedstrijden (via Eleven Sport)

- S.P.A.L. Ferrara – Juventus Turijn (voorzien van Nederlandstalige commentaar)
- Inter Milan – A.C. Milan
- AS Roma – Napoli

Vaststellingen

Tijdens deze wedstrijden viel op dat er veel reclame rond het volledige speelveld is. Bovendien werd reclame gemaakt voor **verschillende gokfirma's** rond het ganse speelveld **tijdens dezelfde wedstrijd**, zoals Unibet (vergund in België), Bet365 (niet-vergund in België, op de lijst van verboden kansspelwebsites sinds 04/07/2012), 1xbet (competitiesponsor van de Spaanse competitie, eveneens niet vergund in België en op de lijst van verboden kansspelwebsites sinds 22/03/2017) en Goldbet.

Tijdens de uitzendingen van de wedstrijden van deze competitie op Eleven Sport werd voorafgaand aan de wedstrijd en voor het begin van de tweede helft een banner van BetFirst vertoond. Tijdens de rust werd ook tweemaal een reclamespot van BetFirst vertoond waarbij reclame gemaakt werd voor een bonus van €11 via een code.

Tijdens de wedstrijd S.P.A.L. Ferrara – Juventus Turijn werden volgende reclameboodschappen opgemerkt:

➔ 1xBet

- 1xBet vast bord achter de doelen

➔ Goldbet

- Goldbet paneel op de dug out
- Goldbet led-panelen rondom het volledige speelveld, vijfmaal zichtbaar op tv

➔ Bet 365

- Bet365 op de led-panelen rondom het volledige speelveld, 4 keer vertoond tijdens de wedstrijd

➔ Unibet

- Unibet led-panelen rondom het volledige speelveld, tweemaal zichtbaar op tv

➔ Betfirst

- Betfirst banner met de wednoteringen, getoond op 5, 25, 50 en 75 speelminuten
- Reclame Betfirst voor de aanvang van de wedstrijd, tijdens de rust en na wedstrijd
- Reclame Betfirst led-panelen rondom het volledige speelveld, tweemaal zichtbaar op tv

Opvallend tijdens deze wedstrijd was een uitspraak van de commentator waarin hij verwees naar sportweddenschappen met de uitspraak "Hoeveel durft u thuis nog in te zetten dat er nog tweemaal wordt gescoord?". Dergelijke uitspraken normaliseren de relatie tussen voetbalwedstrijden en sportweddenschappen.

Italiaanse context

Meer dan de helft van alle clubs uit de Serie A hebben sponsordeals afgesloten met bedrijven uit de gokindustrie. Lazio bijvoorbeeld heeft sportweddenschappenoperator Marathonbet als enige shirtsponsor. Italië heeft echter in de zomer van 2018 een verbod op gokreclame ingevoerd. Deze reclameban slaat op alle gokgerelateerde producten en diensten over alle mediaplatformen heen, dus zowel televisie, websites als radio. Bovendien is het voortaan ook verboden voor sportclubs om sponsordeals met de gokindustrie aan te gaan. Er werd een uitdoofbeleid voor de reeds aangegane sponsordeals tussen voetbalclubs en gokoperatoren voorzien. Initieel was er gecommuniceerd dat de Italiaanse voetbalclubs alle reclame- en sponsordeals met gokoperatoren moesten beëindigen tegen 1 januari 2019, zoals vermeld stond in het overheidsbesluit. Vermits dit midden in het voetbalseizoen is, vroegen de voetbalclubs de overheid om verduidelijking. Uiteindelijk werd gecommuniceerd door de Italiaanse gokautoriteit dat de datum opgeschoven werd naar 1 juli 2019.⁴² Het valt af te wachten hoe dit in de praktijk zal verlopen, vermits sponsordeals dikwijls voor meerdere seizoenen afgesloten worden. Zo heeft gokoperator Betway in juli 2018 een sponsordeal van drie jaar afgesloten met AS Roma.⁴³

Nederlandse competitie (Eredivisie)

Bekeken wedstrijden (via Eleven Sport)

- Groningen – Ajax Amsterdam
- Den Haag – Alkmaar
- Feyenoord – PSV Eindhoven

Vaststellingen

Tijdens deze wedstrijden werd geen enkele vorm van reclame voor gokbedrijven vastgesteld, met uitzondering van reclame voor de Staatsloterij en de Vriendenloterij.

⁴² <http://www.sportspromedia.com/news/serie-a-gambling-sponsor-ban>

⁴³ <https://calvinayre.com/2018/08/10/business/gambling-advertising-italy-officially-dead/>

Bekeken wedstrijden (via Play Sport)

- Ajax – Excelsior Rotterdam (voorzien van Vlaamstalige commentaar)

Vaststellingen

Tijdens deze wedstrijd werd geen enkele vorm van kansspel- of weddenschappenreclame voor, tijdens en na de wedstrijd vastgesteld, met uitzondering van reclame voor de Nederlandse Vriendenloterij die gedurende de duur van de wedstrijd 6x vertoond werd.

Nederlandse context

Online kansspelen en weddenschappen zijn in Nederland voorlopig nog verboden. De Nederlandse overheid is momenteel bezig aan de wet voor de kansspelen op afstand. De Nederlandse Kansspelautoriteit (Ksa) mikt erop dat het vanaf 1 januari 2021 mogelijk zal zijn om online te gokken bij aanbieders met een vergunning.

Tot op heden mogen commercieel opererende kansspel- en weddenschappenaanbieders niet communiceren naar Nederlandse klanten. Dat weerhoudt de Nederlandse clubs er echter niet van om sponsordeals aan te gaan met buitenlandse gokoperatoren. Zo sloot PSV in oktober 2017 een sponsordeal met de Aziatische gokoperator Wellbet. Deze operator is nog niet actief in Europa, maar in ruil voor het sponsorgeld mag Wellbet in Azië foto- en beeldmateriaal (geen live-beelden) van PSV gebruiken in communicatie-uitingen naar klanten.⁴⁴ Voetbalclub Ajax sloot een gelijkaardige deal met de Aziatische gokoperator KB88. In ruil voor sponsorgeld heeft KB88 de exclusieve sponsorrechten van Ajax in een afgebakend geografisch gebied. Foto- en videomateriaal van de voetbalclub mag door de gokoperator bijvoorbeeld als promomateriaal op sociale media gebruikt worden. Belangrijk is dat deze communicatie zich volgens de huidige wettelijke bepalingen niet mag richten op de Nederlandse markt. Reclame in het Nederlands is dan ook verboden. KB88 richt zich in het bijzonder op de Aziatische gokmarkt.⁴⁵

Duitse competitie (Bundesliga)

Bekeken wedstrijden (via Eleven Sport)

- Dortmund – Mainz (voorzien van Nederlandstalige commentaar)

Vaststellingen

Tijdens deze wedstrijd was er reclame voor BWin onder de vorm van reclamepanelen achter en naast de doelen. Ook de led-panelen maakten reclame voor BWin. Deze bewegende lichtreclame werd 12 keer vertoond tijdens de wedstrijd en dit over de volledige omtrek van het speelveld. Er was geen enkele vorm reclame voor en na de wedstrijd, noch tijdens de rust⁴⁶.

Bekeken wedstrijden (via Play Sport)

- Bayern München – Dortmund (voorzien van Nederlandstalige commentaar)

Vaststellingen

Tijdens deze wedstrijd werd geen shirtreclame voor weddenschappen of kansspelen vastgesteld. Er was ook geen reclame voor of na de wedstrijd. Er werden evenmin wednoteringen getoond tijdens de wedstrijd. De vaste borden achter de doelen en aan de dug outs bevatten wel reclame voor een sportweddenschappenoperator (Tipico). De reclame op de led-panelen vertoonde om de 8 minuten gedurende 20 seconden reclame voor dezelfde sportweddenschappenoperator Tipico.

⁴⁴ <https://www.ad.nl/nederlands-voetbal/psv-strikt-aziatisch-gokbedrijf-als-sponsor~a46bf255/>

⁴⁵ <https://www.casino.nl/aziatisch-gokbedrijf-nieuwe-sponsor-ajax/>

⁴⁶ Tijdens de rust werd enkel reclame gemaakt voor de eigen programma's van de zender.

Duitse context

De Duitse Voetbalbond (DFB, Deutscher Fussball-Bund) heeft sinds het voetbalseizoen 2018-2019 een sponsordeal met Bwin. In april heeft de Duitse gokautoriteit de Voetbalbond er met een formele brief aan herinnerd dat het volgens de Duitse wet illegaal is om met casino-uitingen te adverteren. In de brief werd benadrukt dat er een volledig reclameverbod kan komen als de DFB de sponsordeal met Bwin voortzet. De sponsoring van Duitse voetbalteams en de Duitse Voetbalbond door gokbedrijven komt zo in onder druk.⁴⁷

Engelse (Premier League) & Schotse competitie (Scottish Premiership)

Bekeken wedstrijden (via Eleven Sport)

- Brighton – Manchester City
- Southampton – Huddersfield
- Liverpool – Wolverhampton
- Burnley – Arsenal
- Spurs – Newcastle
- Crystal Palace – Fullham

- Glasgow Rangers – Celtic Glasgow

Vaststellingen

Tijdens de bekeken wedstrijden bleek dat de reclamepanelen langsheen het ganse veld reclameboodschappen van diverse goksponsors afspelen tijdens dezelfde wedstrijd. Zo passeerden reclameboodschappen van Betway, Ladbrokes, Bet365.com, Bet Victor en 138.com de revue.

Bekeken wedstrijden (via Play Sport)

- Tottenham – Huddersfield (voorzien van Nederlandstalige commentaar)

Vaststellingen

Voorafgaand aan de wedstrijd en voor de aanvang van de tweede helft werd een reclameboodschap van Napoleon Sports & Casino getoond met de wednoteringen voor die wedstrijd. De reclamepanelen rondom het speelveld vertoonden om de 6 minuten reclame van 1XBet.

Engelse context

In de Engelse competities spelen verschillende clubs met shirtreclame van gokfirma's (zie foto's):

- Wolverhampton Wanderers: frontale shirtreclame van de online gokoperator W88⁴⁸
- Everton: frontale shirtreclame van sportweddenschappenoperator SportPesa⁴⁹
- Westham: frontale shirtreclame van gokoperator Betway⁵⁰
- Crystal Palace: frontale shirtreclame van gokoperator ManBetX⁵¹
- AFC Bournemouth: frontale shirtreclame van online gokoperator M88⁵²

⁴⁷ <https://www.livecasino.nl/mogelijk-einde-sponsoring-duitse-voetbalclubs-door-gokbedrijven/>

⁴⁸ Dit sponsorcontract zou 10 miljoen Britse pond over een duur van twee jaar waard zijn. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

⁴⁹ Dit sponsorcontract zou 9.6 miljoen Britse pond per seizoen waard zijn. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

⁵⁰ Dit sponsorcontract zou 10 miljoen Britse pond per seizoen waard zijn. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

⁵¹ Dit sponsorcontract zou 6.5 miljoen Britse pond per seizoen waard zijn. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

⁵² Dit sponsorcontract zou 4 miljoen Britse pond per seizoen waard zijn. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

- Fullham: frontale shirtreclame van de (Filipijnse) gokoperator Dafabet⁵³
- Huddersfield: frontale shirtreclame van de online gokoperator Ope Sports⁵⁴
- Burnley: frontale shirtreclame van sportweddenschappen- en kansspeloperator LaBa360⁵⁵
- Newcastle United: frontale shirtreclame van het Aziatische gokbedrijf Fun88⁵⁶

⁵³ Dit sponsorcontract zou 6 miljoen Britse pond over de duur van twee seizoenen waard zijn. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

⁵⁴ Dit sponsorcontract zou 1.5 miljoen Britse pond per seizoen waard zijn. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

⁵⁵ Dit sponsorcontract zou 5 miljoen Britse pond opleveren, de duurtijd van het sponsorcontract is niet gekend. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

⁵⁶ Dit sponsorcontract zou 6.5 miljoen Britse pond per seizoen waard zijn. (volgens <https://www.90min.com/posts/6298895-ranking-every-premier-league-club-by-their-shirt-sponsor-deals>)

Topclubs Liverpool, Manchester United, Manchester City, Arsenal en Chelsea spelen niet met kansspel- of weddenschapsponsors.

Sommige wedstrijden van de Engelse competitie worden op het middaguur gespeeld. Vermits de reclame rondom het speelveld duidelijk (ook) gericht is op de Aziatische markt (Koreaanse en Chinese tekens), is de invloed van deze buitenlandse kijkers op het speeluur mogelijks de reden.

In de Schotse competitie spelen verschillende topclubs met shirtreclame van gokfirma's zoals Dafabet en 32 Red.

Conclusie

Doordat matches van buitenlandse voetbalcompetities ook via Belgische kanalen bekeken kunnen worden, oefenen de sponsordeals van buitenlandse voetbalploegen ook hun invloed uit op de Belgische kijkers. Deze laatsten worden daardoor geconfronteerd met reclame van verschillende in België niet-vergunde gokoperatoren. Bovendien is het ook opvallend dat sponsors van internationaal gekende Europese voetbalclubs zich expliciet richten op de buitenlandse gokmarkt. Zo zijn er verschillende sponsors die adverteren voor de Aziatische gokmarkt waarbij de tekens zelfs niet leesbaar zijn voor de gemiddelde Europese kijker. Ook bijvoorbeeld Sportpesa dat gevestigd is in Kenia, maakt reclame binnen de Europese competitie. Deze internationale groei van de sportweddenschappenmarkt heeft een belangrijke invloed op sectorspecifieke problemen zoals gokverslavingen. De internationalisering betekent ook een verhoging van het risico voor de integriteit van de sport.

12) Gokreclame in andere sporten

Reclame voor kansspelen en weddenschappen in de sportwereld beperkt zich niet tot voetbal alleen. Zo is er ook in het wielrennen een belangrijke deel van de reclame ingenomen door kansspeloperatoren en aannemers van weddenschappen. Er zijn enkele verschillen tussen wielrennen en voetbal die een rol spelen in de impact van deze reclameboodschappen. Om te beginnen is het in het wielrennen normaal dat een wielploeg stevast benoemd wordt met de sponsors. Denk maar aan Lotto-Soudal of Corendon-Circus (zie screenshot⁵⁷). Het veldrijden kent hetzelfde fenomeen, zoals bijvoorbeeld Marlux-Bingoal. Dit is niet het geval bij voetbalclubs.

Ten tweede valt op te merken dat zowel wielrennen als veldrijden op de reguliere televisiekanalen uitgezonden worden en niet uitsluitend via betaalzenders te bekijken zijn, zoals voor voetbalwedstrijden het geval is. Hierdoor is het bereik (in België) van de sponsoring van wielrennen en veldrijden veel groter.

Daarnaast is bij wielrennen naast het visuele ook het auditieve zeer belangrijk. Dit komt erop neer dat de namen van de ploegen, en dus de namen van de sponsors, veelvuldig herhaald worden tijdens de wedstrijd. Zowel op de televisie, maar ook in de aankomstzone bij wielervedstrijden of op het circuit bij veldrijwedstrijden weergalmen de namen van de sponsors door de luidsprekers. Bij voetbal is er uitsluitend het visuele aspect.

Tot slot is er een verschil in de omgeving waarbinnen een voetbal- of wielervedstrijd zich afspeelt. Voetbal speelt zich op een vast veld af, waarbij de reclameboodschappen minder de aandacht trekken. Bij wielervedstrijden zijn er creatievere vormen van reclame mogelijk (zie screenshots⁵⁸). Denk maar aan de weides langsheen het parcours waar dikwijls speciale reclameboodschappen aangebracht zijn en waar soms ook op gewezen wordt door de commentatoren.

⁵⁷ Sportweekend, uitzending van 21 april

⁵⁸ Sportweekend, uitzendingen van 31 maart, 7 april, 14 april en 21 april.

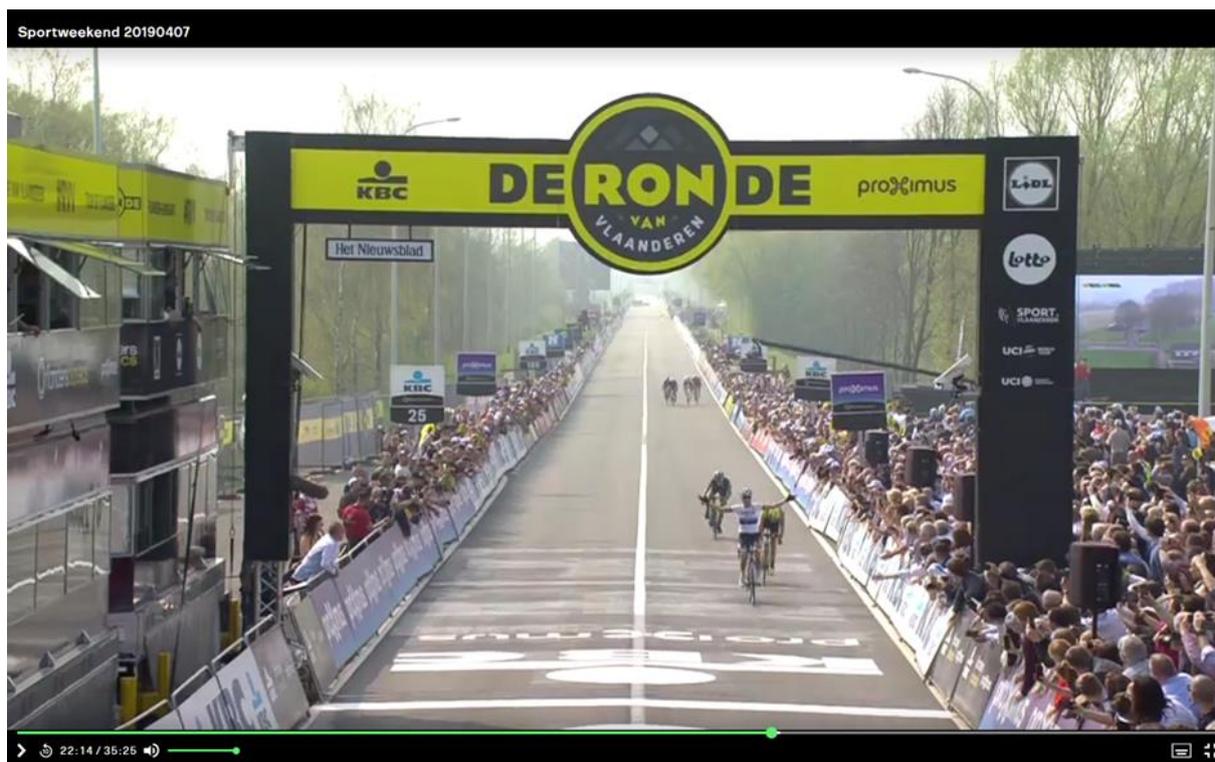

Sportweekend 20190407

Sportweekend 20190407

Bovendien is het opvallend dat de kansspelsponsor op alle kledij terug te vinden is: t-shirts, polo's van medewerkers, petjes, helm en shirt van de wielrenner, maar ook op de bus en de auto's (zie screenshots⁵⁹).

⁵⁹ Sportweekend, uitzendingen van 31 maart, 7 april, 14 april en 21 april.

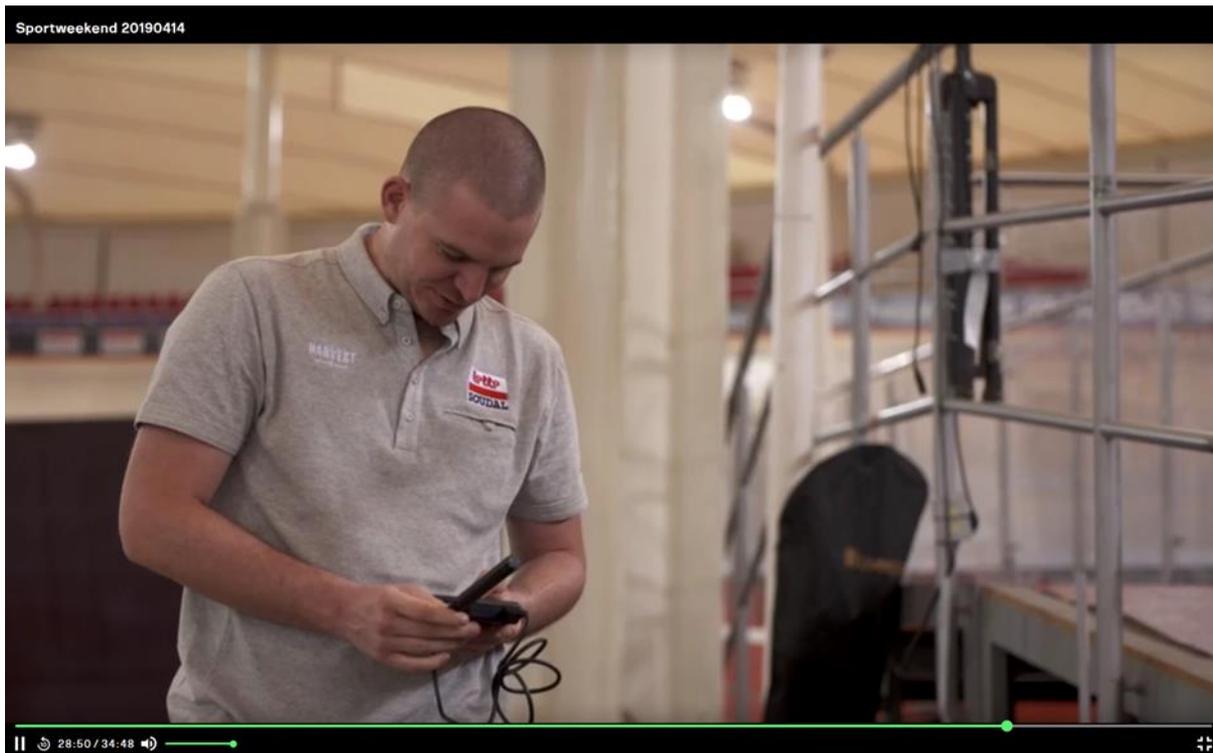

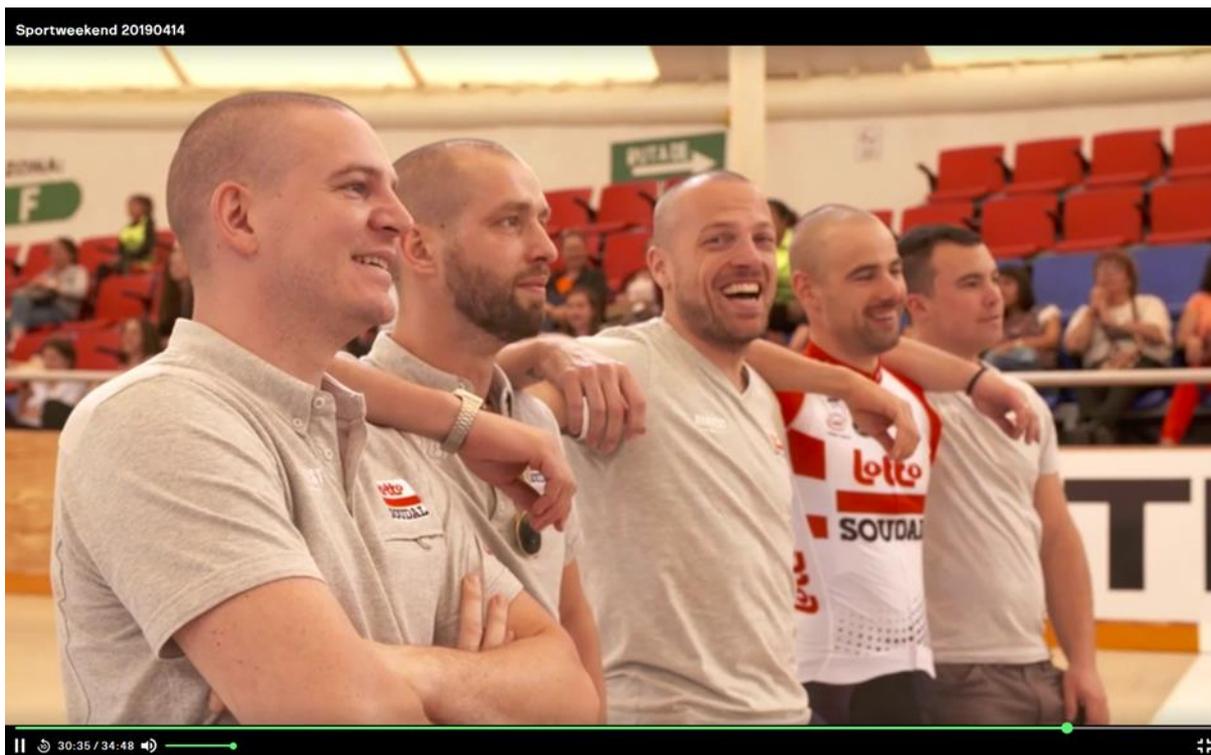

Ook in andere sporten is een kansspel- of weddenschappensponsor niet uitzonderlijk. In het zaalvoetbal is er sponsor Lotto en de basket- en volleybalcompetitie dragen de namen Euromillions Basket League en Euromillions Volley League. De baskettopper de Antwerp Giants worden gesponsord door GoldenPalace.com, wat zich vertaalt in vloerstickers van deze kansspeloperator (zie screenshot). Verder zien we ook bij waterpolowedstrijden sponsoring van Euromillions (zie screenshot).

Tot slot kent ook de rally kansspelsponsors, zo werd tijdens de *Rallye de Wallonie* reclame opgemerkt voor de online kansspelwebsite goldenpalace.be (zie foto's). Het is duidelijk dat kansspel- en goksporing zich niet beperkt tot voetbalcompetities.

13) Conclusie: gokreclame tijdens de play-offs van de Jupiler Pro League

Gokreclame was tijdens de play-offs voetbal alomtegenwoordig. Voetbalsupporters werden bij de aankoop van hun ticket, het volgen van hun geliefde ploeg op sociale media of het bekijken van de match op televisie of in het stadion telkens opnieuw geconfronteerd met reclame voor Unibet als partner van de Jupiler Pro League enerzijds en de verschillende goksponsors van de deelnemende ploegen anderzijds. De alomtegenwoordigheid van alcohol- en kansspelreclame sprong hierbij in het oog. Het drinken van alcoholische dranken en het plaatsen van weddenschappen lijken zo onlosmakelijk verbonden met voetbalwedstrijden. Dit ondanks de duidelijke bedoeling van de wetgever om het verbruiken van alcohol en het (online) plaatsen van weddenschappen van elkaar te scheiden in de kansspelinrichtingen.

- **Gokreclame op de website van de voetbalclubs:**
 Alle clubs met een gokoperator als sponsor vermelden het logo van deze sponsor op hun website. In alle gevallen leidt het klikken op het logo van deze sponsor ook tot het doorschakelen naar de website van de gokoperator. Hierdoor zijn voetbalsupporters die scrollen doorheen de informatie op de website van hun club letterlijk één klik verwijderd van gokken. Verschillende clubs maken daarnaast ook reclame voor een welkomstbonus, promoten een odds boost bij de gokoperator of geven speltegoed aan de winnaars van supporterswedstrijden.
- **Gokreclame via de sociale media-accounts van de voetbalclubs (Facebook, Instagram, Twitter):**
 Op sociale media wordt ook reclame gemaakt voor de gokoperatoren. Deze reclame varieert van het louter vermelden van het logo over het weergeven van weddenschappenquoteringen tot het daadwerkelijk vragen om mee te gokken bij de gokoperator. Af en toe wordt er ook reclame gemaakt voor bonussen bij de gokoperator. Bepaalde clubs vermelden systematisch het logo van hun gokoperator bij elke communicatie op sociale media.
- **Gokreclame op het toegangsbewijs voor de play-off wedstrijd:**
 Unibet wordt als partner van de Jupiler Pro League systematisch op elk ticket vermeld. Dit blijkt ook het geval te zijn op de tickets voor minderjarigen. Slechts een club maakt op haar abonnementen reclame voor de kansspelsponsor. De meeste gokreclame is terug te vinden op de online aangekochte tickets vermits de clubs daar dikwijls alle sponsors vermelden als onderdeel van de huisstijl.
- **Gokreclame in de mails na registratie op de website van de voetbalclub:**
 Clubs maken ook gebruik van de registratie bij de online aankoop van tickets om mails te versturen naar hun supporters. Deze mails bevatten af en toe ook gokreclame.
- **Gokreclame op de spelersoutfit:**
 De outfits van de voetballers zijn ook een medium voor het maken van reclame voor de goksponsors. Van de veertien voetbalclubs in de Jupiler Pro League met een gokoperator als sponsor neemt de gokoperator bij elf voetbalclubs een prominente plaats in op ofwel het shirt (9 clubs) ofwel de broek (1 clubs), of op beide (1 club). Bij de overige drie heeft de gokoperator geen plaats op de spelersoutfit.
- **Gokreclame in en rondom het voetbalstadion:**
 Het voetbalstadion wordt gekenmerkt door reclamepanelen en andere vormen van reclamation. Er zijn de vaste reclamepanelen die opgesteld zijn langsheen het speelveld of tussen de verschillende niveaus van de tribunes, er zijn de led-panelen met ofwel stilstaande ofwel bewegende reclame, reclamationdoeken die ophangen naast het speelveld, 3D-reclamationmatten die langsheen het speelveld op de grond liggen, reclameblokken die extra op het veld geplaatst worden en reclame op het scorebord.

Reclamedragers die zich naast de goals of in de hoeken van het speelveld bevinden, komen tijdens de uitzendingen van de match beduidend vaker in beeld dan voor de andere locaties het geval is. Het is ook opvallend dat in de stadions de meeste reclame opgesteld is langsheen de drie zijden van het speelveld die in beeld zijn vanuit het camerastandpunt. Bovendien zijn de 3D-reclamematten en de blokjes die extra langsheen het speelveld geplaatst worden zodanig gericht dat ze het duidelijkst waarneembaar zijn vanuit camerastandpunt en niet zozeer vanuit de tribunes.

Clubs maken ook gokreclame op het interne televisiecircuit binnenin het stadion, op het scorebord, via clubbrochures verdeeld in de loges, op de wedstrijdbladen en parkingtickets, op kledij en gadgets verkocht in de fanshops, via de interviewstand en via de kledij van personeel (trainers) en supporters.

- **Reclame in de live matchuitzendingen op televisie:**

Ondanks dat het bekijken van de live wedstrijden een betalend abonnement vereist, ontsnapt de kijker ook daar niet aan reclame. De voetbalsupporter die naar de match kijkt op televisie krijgt ook daar reclameblokken met gokreclame te zien. Zowel vooraf, tijdens de rust als na de wedstrijd komt er verschillende malen een tweeseconden-reclamebumper van de Jupiler Pro League en Unibet in beeld. Daarnaast heeft Unibet ook een eigen vijfseconden-reclame met de slogan *'Unibet, van spelers, voor spelers.'* Deze komt ook verschillende keren op het scherm bij elke wedstrijd.

Tijdens de wedstrijd zelf komen de reclamedragers die in het stadion aanwezig zijn, veelvuldig in beeld. Hierbij valt het specifiek bij de televisie-uitzending op dat de reclame op de dug-out en de spelerstunnel, die in het stadion zelf nauwelijks zichtbaar zijn, wel de nodige aandacht opeist bij de live uitzending van de match.

Ook uniek aan de televisie-uitzending is het meegeven van de weddenschappennoteringen bij elke wedstrijd. Deze komen met een wisselende frequentie en duurtijd op het scherm tevoorschijn, en dit enkel voor gokoperator Unibet.

Tijdens een gemiddelde play-offwedstrijd is de kijker zo'n vijftien keer geconfronteerd met Unibetreclame (reclamebumper, reclameblok, weddenschappenquoteringen).

- **Gokreclame in de matchanalyseprogramma's op de televisie:**

Verschiedende matchanalyseprogramma's vertonen gokreclame in zowel het reclameblok voorafgaand aan als het reclameblok volgend op het programma: La Tribune, Studio Foot, Sport Late Night en Extra Time. Deze programma's vertonen de reclamebumper van Unibet vlak voor en meteen na het programma. De drie programma's die reclameblokken bevatten tijdens de duur van de uitzendingen (La Tribune, Studio Foot, Sport Late Night) vertonen alle drie reclame voor weddenschappen tijdens deze reclameblokken. De reclamebumper van Unibet markeert ook hier (bijna) altijd het begin en het einde van het reclameblok.

De betaalzenders hebben natuurlijk ook matchanalyseprogramma's. De bekeken uitzendingen van Kick-off bevatten veelvuldig de reclamebumper van Unibet. Deze bumper kwam in de meeste uitzendingen maar liefst zevenmaal in beeld.

Er is dus geen verschil in de hoeveelheid reclame voor weddenschappen en kansspelen tussen de betalende en niet-betalende zenders, ook al kan verwacht worden dat de betalende zenders minder afhankelijk zijn van reclame-inkomsten. De reclamebumper van Unibet komt in beide veelvuldig op het scherm.

- **Gokreclame op de voetbalnieuwssites:**

De websites voetbalkrant.be en voetbalnieuws.be bevatten gokreclame en wednoteringen. Voetbalkrant.be heeft bijvoorbeeld een exclusieve reclameovereenkomst met gokoperator Betfirst. Op de website zijn dan ook noteringen van deze operator te zien, net zoals veelvuldige reclame voor bonussen.

Uit voorgaande analyse kunnen we concluderen dat voetbalsupporters bij elk medium dat gelinkt kan worden aan het voetbalgebeuren en de beleving errond op grote schaal geconfronteerd worden met gokreclame. Gokreclame is aanwezig op de tickets, in de mails afkomstig van de club, op de outfits van spelers, supporters en stewards, op de websites en sociale media-accounts van de voetbalclubs, op nieuwssites die aan voetbalverslaggeving doen, in het stadion, in (bepaalde) programma's die de match bespreken, tijdens de televisie-uitzending van de wedstrijd onder de vorm van live quoteringen en in de reclameblokken voor, na en tijdens de live uitzending van de wedstrijd, en in bepaalde matchanalyseprogramma's. Het is problematisch dat minderjarigen ook blootgesteld worden aan al deze vormen van gokreclame, zo krijgen zij ook het logo van Unibet op hun toegangsticket en is er geen onderscheid tussen de *newsfeed* van een minderjarige of meerderjarige volger op sociale mediakanalen.

De overdaad aan reclame voor weddenschappen en alcohol staat bovendien in schril contrast met het gebrek aan boodschappen die wijzen op de gezondheidsrisico's die eraan gelieerd zijn. Er wordt op geen enkele manier een tegengewicht geboden aan de gezondheidsrisico's verbonden aan kansspelen en alcoholgebruik. Alcoholgebruik wordt op diverse manieren aangemoedigd tijdens het voetbalgebeuren. Op geen enkele wijze wordt ergens duidelijk gemaakt dat er verhoogde gezondheidsrisico's verbonden zijn aan de deelname aan kansspelen in combinatie met het gebruik van alcohol. Het probleem is dus niet alleen dat er veel gok –en alcoholreclame is, maar dat beide sectoren ook nog eens de grootleveranciers van de reclame zijn.

In het licht hiervan is de uitvoering van de engagementsverklaring tussen de Kansspelcommissie en de Pro League een belangrijke eerste stap, en dan in het bijzonder het respecteren van de kwalitatieve inperkingen die deze engagementsverklaring oplegt aan de reclameboodschappen. De engagementsverklaring stipuleert onder meer dat reclameboodschappen dienen te wijzen op het risico dat de deelname aan kansspelen inhoudt en (deels) gericht moeten zijn op het 'verantwoord spelen' of het instellen van een spellimiet door de speler ter bescherming van die speler. Daarnaast is het aangewezen dat de politiek zich uitspreekt over het nut van een kwantitatieve inperking van de reclame voor weddenschappen en kansspelen tijdens het voetbalgebeuren en bij uitbreiding alle sporten.

14) Gokreclame en het samenwerkingsakkoord tussen de Pro League en de Kansspelcommissie

Hieronder zetten we de voorgaande vaststellingen met betrekking tot gokreclame tijdens de play-offs af tegen de vereisten die het samenwerkingsakkoord tussen de Pro League en de Kansspelcommissie stelt aan de communicatie en marketing in de context van kansspelen.

De volgende kwalitatieve inperkingen zijn opgenomen in dit samenwerkingsakkoord:

- *De reclameboodschap moet (deels) gericht zijn op het ‘verantwoord spelen’ of het instellen van een spellimiet door de speler;*
- *De reclame moet (deels) duidelijk maken dat deelname aan kansspelen een risico inhoudt;*
- *Dezelfde kansspeloperator kan niet op hetzelfde ogenblik reclame maken voor kansspelen die onder een verschillende vergunning vallen. De operator moet m.a.w. reclame maken ofwel voor loterijen, ofwel voor weddenschappen, of voor kansspelen waar het Excluded Persons Information System (EPIS)^[1] op van toepassing is. In geval de Kansspelcommissie vaststelt dat dit toch gebeurt in de context van een voetbalwedstrijd tussen profclubs, zal zij de Pro League en/of haar leden hiervan onverwijld in kennis stellen. De Pro League en/of haar leden dienen de betreffende kansspeloperator onmiddellijk te verzoeken om hieraan te remediëren.*

De diverse uitingen van gokreclame die hierboven beschreven zijn en gedocumenteerd met voorbeelden van de diverse clubs tonen aan dat de gokreclame die vertoond werd tijdens de play-offs op geen enkele manier wijst op het risico dat gokken inhoudt. Geen enkele reclameboodschap uit de voorbeelden is gericht op verantwoord spelen of het instellen van een spellimiet door de speler. Ook zijn er diverse reclameboodschappen die reclame maken voor zowel kansspelen als weddenschappen. Enkele kansspeloperatoren, zoals Napoleon Sports & Casino en Circus Casino & Sport, doen dit reeds door de samenstelling van hun logo.

Volgende beperkingen kunnen als addendum aan de engagementsverklaring tussen de Pro League en de Kansspelcommissie worden toegevoegd, ingeval de voormelde kwalitatieve basisvoorwaarden niet gerespecteerd worden:

- *de (leden van de) Pro League engageren zich in samenwerking met de kansspeloperatoren om in elke publicitaire boodschap die wordt verspreid/gedeeld (via website, social media, visibiliteit in het stadion) en waarbij zij enige vorm van betrokkenheid hebben, de volgende boodschap te verwerken:*
  - *“Heb je je spelgedrag niet meer onder controle, neem dan contact op met de gratis hulplijn SOS Spelen via 0800 35 777.”*
- *de communicatie die binnen het stadion wordt verspreid moet gericht zijn op spelersbescherming (bijvoorbeeld door uitsluiting via het EPIS-systeem in publieke ruimtes van stadions kenbaar te maken). In het bijzonder mogen de partnership-*

---

^[1] Sinds 2004 beschikt België over het Excluded Persons Information System (EPIS), een elektronisch systeem dat alle personen bundelt die uitgesloten zijn van deelname aan kansspelen (d.i. de zogenaamde ‘zwarte lijst’ voor kansspeldeelname). Vergunninghouders zijn wettelijk verplicht om voor definitieve aanmelding en toelating te controleren of een speler op de EPIS-lijst staat. Indien dit het geval is, dan dient de toegang aan deze speler geweigerd te worden.

activaties n.a.v. de wedstrijden geen reclame inhouden voor weddenschappen op bepaalde fases van de wedstrijd.

- *de reclame mag op generlei wijze referenties maken aan geldelijke inzetten of terugbetalingen.*

Uit de hierboven gedocumenteerde voorbeelden van gokreclame blijkt dat er nog een lange weg dient afgelegd te worden voordat de gokreclame in de voetbalstadions en bij uitbreiding gokreclame gerelateerd aan de volledige voetbalbeleving beantwoordt aan deze beperkingen. Verschillende clubs verspreiden reclame waarin verwezen wordt naar welkomstbonussen of andere voordelen indien supporters een account aanmaken. Geen enkele reclameboodschap geeft een preventieve boodschap mee waarin gewezen wordt op het risico dat gokken inhoudt.

4. Effect van de play-offs op de gokactiviteit

Naast de kwalitatieve analyse van de aanwezige gokreclame tijdens de play-offs voetbal door de projectgroep is er voor dit rapport ook een analyse van de in-house data gerelateerd aan de sportweddenschappen uitgevoerd, in samenwerking met het ICT-bedrijf Acson. De geanalyseerde data omvatten nieuwe registraties op goksites, aantal aanmeldingen van spelers volgens leeftijd, geslacht en regio, de totale inzet en winst per dag bij zowel de offline en online weddenschappen en data met betrekking tot de uitgesloten spelers. Deze sportweddenschappendata werden geanalyseerd met het oog op het ontdekken van mogelijke trends tijdens de speeldagen van de play-offs van de Jupiler Pro League in relatie met de andere dagen in de weerhouden periode.

De analyse van het effect van de speeldagen van de play-offs ten aanzien van de desbetreffende data wordt bemoeilijkt door de spreiding van de speeldagen over verschillende data. De play-offs van de Jupiler Pro League tellen in totaal tien speeldagen die echter verspreid zijn over 32 verschillende data. Bovendien dient er te worden opgemerkt dat tijdens de periode waarin de play-offs van de Jupiler Pro League plaatsvinden er ook andere belangrijke sportevenementen plaatsvonden, zoals bijvoorbeeld verschillende grote wielervedstrijden⁶⁰, de kwartfinales en halve finales van de Champions League, en de laatste 8 speeldagen van de Bundesliga. De combinatie van verschillende grote sportevenementen tijdens de periode van de play-offs van de Jupiler Pro League maakt het niet mogelijk om een eenduidige analyse van de cijfers van de sportweddenschappen tijdens die periode te maken. De gegeven cijfers kunnen dus hoogstens **indiceren** of en welke invloed er is van de play-offs op de markt van de sportweddenschappen.⁶¹

---

⁶⁰ 23/3: Milaan Sanremo; 29/3: E3 Binck Bank Classic; 31/3: Gent-Wevelgem; 7/4: Ronde van Vlaanderen; 10/4: Scheldeprijs; 14/4: Parijs-Roubaix; 17/4: Brabantse Pijl; 21/4: Amstel Gold Race; 28/4: Luik-Bastenaken-Luik

⁶¹ Dit in tegenstelling tot de cijfers van het WK-rapport waarbij gedurende de periode van het WK andere sportcompetities zo goed als stilliggen (met uitzondering van bijvoorbeeld de Ronde van Frankrijk en Wimbledon) tijdens de zomerperiode waardoor analyse van de cijfers veel eenduidiger is. De invloed van een WK Voetbal op de markt van sportweddenschappen is natuurlijk ook groter dan de invloed van de play-offs voetbal.

1) Speeldagen, speeldata en aantal wedstrijden van de play-offs

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de tien speeldagen van de play-offs van de Jupiler Pro League. Een speeldag telt verschillende data waarop de matches plaatsvinden. Er is telkens aangegeven hoeveel matches van play-off 1 en play-off 2 op deze data plaatsvonden. De data waarop er twee of drie matches van play-off 1 gespeeld werden, worden in de volgende tabellen gebruikt voor analyse van de data.

Speeldag 1	Vrijdag 29 maart	1 wedstrijd PO1 ⁶²
	Zaterdag 30 maart	1 wedstrijd PO1; 4 wedstrijden PO2
	Zondag 31 maart	1 wedstrijd PO1; 2 wedstrijden PO2
Speeldag 2	Dinsdag 2 april	1 wedstrijd PO1; 3 wedstrijden PO2
	Woensdag 3 april	1 wedstrijd PO1; 3 wedstrijden PO2
	Donderdag 4 april	1 wedstrijd PO1
Speeldag 3	Vrijdag 5 april	1 wedstrijd PO2
	Zaterdag 6 april	1 wedstrijd PO1; 4 wedstrijden PO2
	Zondag 7 april	1 wedstrijd PO1; 1 wedstrijd PO2
	Maandag 8 april	1 wedstrijd PO1
Speeldag 4	Vrijdag 12 april	1 wedstrijd PO1
	Zaterdag 13 april	1 wedstrijd PO1; 5 wedstrijden PO2
	Zondag 14 april	1 wedstrijd PO1; 1 wedstrijd PO2
Speeldag 5	Vrijdag 19 april	1 wedstrijd PO1
	Zaterdag 20 april	4 wedstrijden PO2
	Zondag 21 april	1 wedstrijd PO1; 1 wedstrijd PO2
	Maandag 22 april	1 wedstrijd PO1; 1 wedstrijd PO2
Speeldag 6	Vrijdag 26 april	1 wedstrijd PO1
	Zaterdag 27 april	1 wedstrijd PO1; 5 wedstrijden PO2
	Zondag 28 april	1 wedstrijd PO1; 1 wedstrijd PO2
Speeldag 7	Vrijdag 3 mei	1 wedstrijd PO1
	Zaterdag 4 mei	5 wedstrijden PO2
	Zondag 5 mei	2 wedstrijden PO1; 1 wedstrijd PO2
Speeldag 8	Vrijdag 10 mei	1 wedstrijd PO1
	Zaterdag 11 mei	5 wedstrijden PO2
	Zondag 12 mei	2 wedstrijden PO1; 1 wedstrijd PO2
Speeldag 9	Dinsdag 14 mei	3 wedstrijden PO2
	Woensdag 15 mei	3 wedstrijden PO2
	Donderdag 16 mei	3 wedstrijden PO1
Speeldag 10	Vrijdag 17 mei	3 wedstrijden PO2
	Zaterdag 18 mei	3 wedstrijden PO2
	Zondag 19 mei	3 wedstrijden PO1

2) Nieuwe registraties op een goksites tijdens de Play-offs van de Jupiler Pro League

Tijdens de periode van de play-offs van de Jupiler Pro League (29/03-19/05) werden er in totaal **138.697 nieuwe registraties** op goksites geteld.

Een nieuwe registratie houdt in dat een speler voor het eerst een account aanmaakt op een vergunde goksites. Hierbij bestaat de mogelijkheid dat een speler voor de play-offs al op een andere website

⁶² PO1: play-off 1 – PO2: play-off 2A en 2B

geregistreerd was, of dat hij zich tijdens de play-offs op verschillende goksites registreerde (wat in dat geval ook meetelt als verschillende nieuwe registraties).

Hier volgt een overzicht van de nieuwe registraties per dag vanaf 11 dagen voor de play-offs tot 3 dagen erna. De elf dagen voor het begin van de play-offs vormen de periode tussen het aflopen van de reguliere competitie en de start van de play-offs. De rode, oranje en groene markeringen in de tabel duiden aan op welke data er respectievelijk 3, 2 of 1 wedstrijd(en) van de PO1 plaatsvonden.

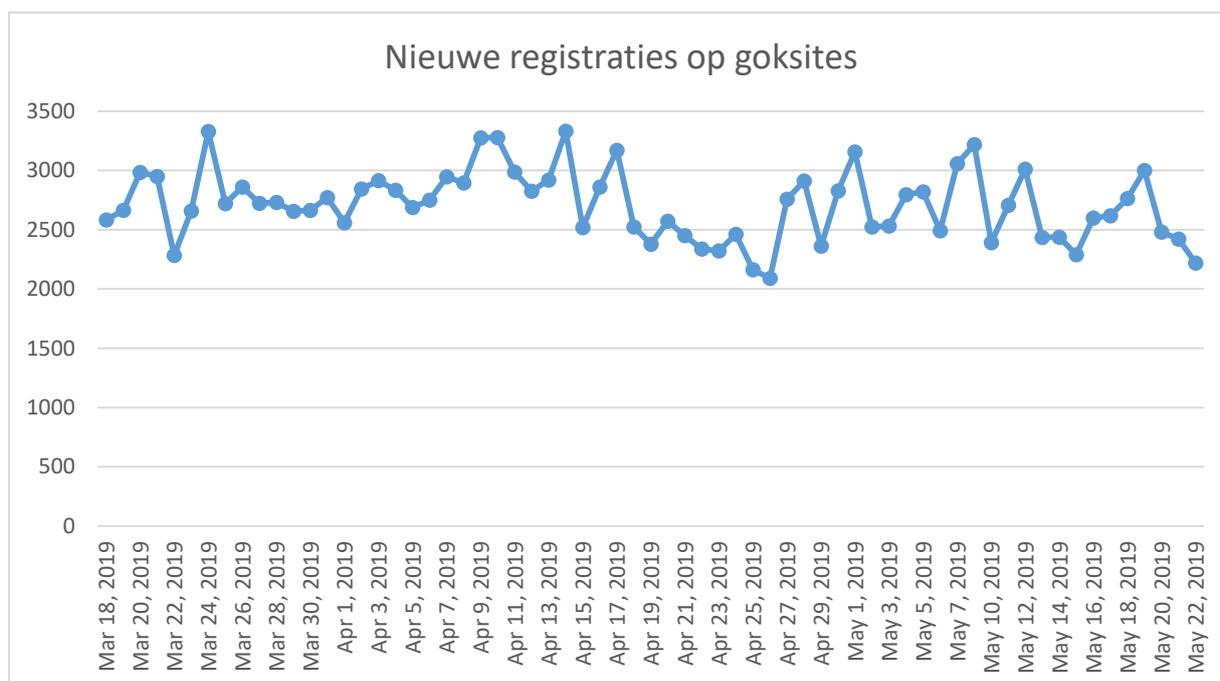
DATUM	Dag van de week	Nieuwe registraties
18/mrt/19	maandag	2.582
19/mrt/19	dinsdag	2.663
20/mrt/19 ⁶³	woensdag	2.983
21/mrt/19	donderdag	2.949
22/mrt/19	vrijdag	2.283
23/mrt/19	zaterdag	2.659
24/mrt/19	zondag	3.328
25/mrt/19	maandag	2.721
26/mrt/19	dinsdag	2.859
27/mrt/19	woensdag	2.722
28/mrt/19	donderdag	2.732
29/mrt/19	vrijdag	2.656
30/mrt/19	zaterdag	2.664
31/mrt/19	zondag	2.771
1/apr/19	maandag	2.559
2/apr/19	dinsdag	2.845
3/apr/19	woensdag	2.913
4/apr/19	donderdag	2.833
5/apr/19	vrijdag	2.689
6/apr/19	zaterdag	2.749
7/apr/19	zondag	2.947
8/apr/19	maandag	2.895
9/apr/19	dinsdag	3.275
10/apr/19	woensdag	3.279
11/apr/19	donderdag	2.988
12/apr/19	vrijdag	2.824
13/apr/19	zaterdag	2.920
14/apr/19	zondag	3.333
15/apr/19	maandag	2.517
16/apr/19	dinsdag	2.859
17/apr/19	woensdag	3.170
18/apr/19	donderdag	2.523

⁶³ Totaal op deze dag is 4719. Hoog aantal afkomstig van Nationale Loterij die 1864 nieuwe registraties had die dag, terwijl haar gemiddelde 128 is. Er is gecorrigeerd voor deze outlier door op deze dag het gemiddelde te nemen i.p.v. het werkelijke aantal nieuwe registraties van deze operator.

19/apr/19	vrijdag	2.378
20/apr/19	zaterdag	2.571
21/apr/19	zondag	2.451
22/apr/19	maandag	2.339
23/apr/19	dinsdag	2.321
24/apr/19	woensdag	2.462
25/apr/19	donderdag	2.163
26/apr/19	vrijdag	2.090
27/apr/19	zaterdag	2.759
28/apr/19	zondag	2.912
29/apr/19	maandag	2.362
30/apr/19	dinsdag	2.829
1/mei/19	woensdag	3.156
2/mei/19	donderdag	2.523
3/mei/19	vrijdag	2.532
4/mei/19	zaterdag	2.797
5/mei/19	zondag	2.820
6/mei/19	maandag	2.492
7/mei/19	dinsdag	3.058
8/mei/19 ⁶⁴	woensdag	3.219
10/mei/19	vrijdag	2.393
11/mei/19	zaterdag	2.708
12/mei/19	zondag	3.011
13/mei/19	maandag	2.434
14/mei/19	dinsdag	2.438
15/mei/19	woensdag	2.289
16/mei/19	donderdag	2.598
17/mei/19	vrijdag	2.619
18/mei/19	zaterdag	2.763
19/mei/19	zondag	3.001
20/mei/19	maandag	2.481
21/mei/19	dinsdag	2.422
22/mei/19	woensdag	2.219

Tijdens de periode van de play-offs vertoont de tabel verschillende pieken in het aantal nieuwe registraties. Voor wat betreft de 4 **matchdagen waarop er 2 of 3 matches van PO1** plaatsvonden, is er een **piek in het aantal nieuwe registraties** op 5, 12 en 19 mei. Op deze data vonden er respectievelijk 2, 2 en 3 wedstrijden van PO1 plaats. Er is geen eenduidig verband tussen het aantal nieuwe registraties en de andere data van wedstrijden van de play-offs af te leiden.

⁶⁴ 9 mei is niet inbegrepen in de data omwille van foutieve registraties door een operator op die dag waardoor de gegevens niet betrouwbaar zijn.

3) Aantal aanmeldingen van spelers tijdens de Play-offs voetbal

Hier worden de cijfers weergegeven van het aantal aanmeldingen op vergunde goksites die konden worden vastgesteld per dag vanaf 11 dagen voor de play-offs tot 3 dagen erna. De elf dagen voor het begin van de play-offs vormen de periode tussen het aflopen van de reguliere competitie en de start van de play-offs van de Jupiler Pro League. De markeringen in het rood, oranje en groen hebben betrekking op de speeldagen van de play-offs (29/03-19/05). Op rood gemarkeerde data vonden er drie wedstrijden van PO1 plaats, op oranje data twee en op groen gemarkeerde data vond er 1 wedstrijd van PO1 plaats.

Het aantal aanmeldingen betekent automatisch dat zoveel keer werd gecontroleerd in het EPIS-systeem of deze personen mochten worden toegelaten. **Hierbij worden zowel de spelers gerekend die reeds voor de play-offs over een gokaccount beschikten als zij die tijdens de play-offs voor het eerst een gokje waagden.**

Tijdens de play-offs van de Jupiler Pro League (29/03-19/05) hebben **355.068 unieke spelers**⁶⁵ na controle in EPIS de toelating gekregen om online te spelen.

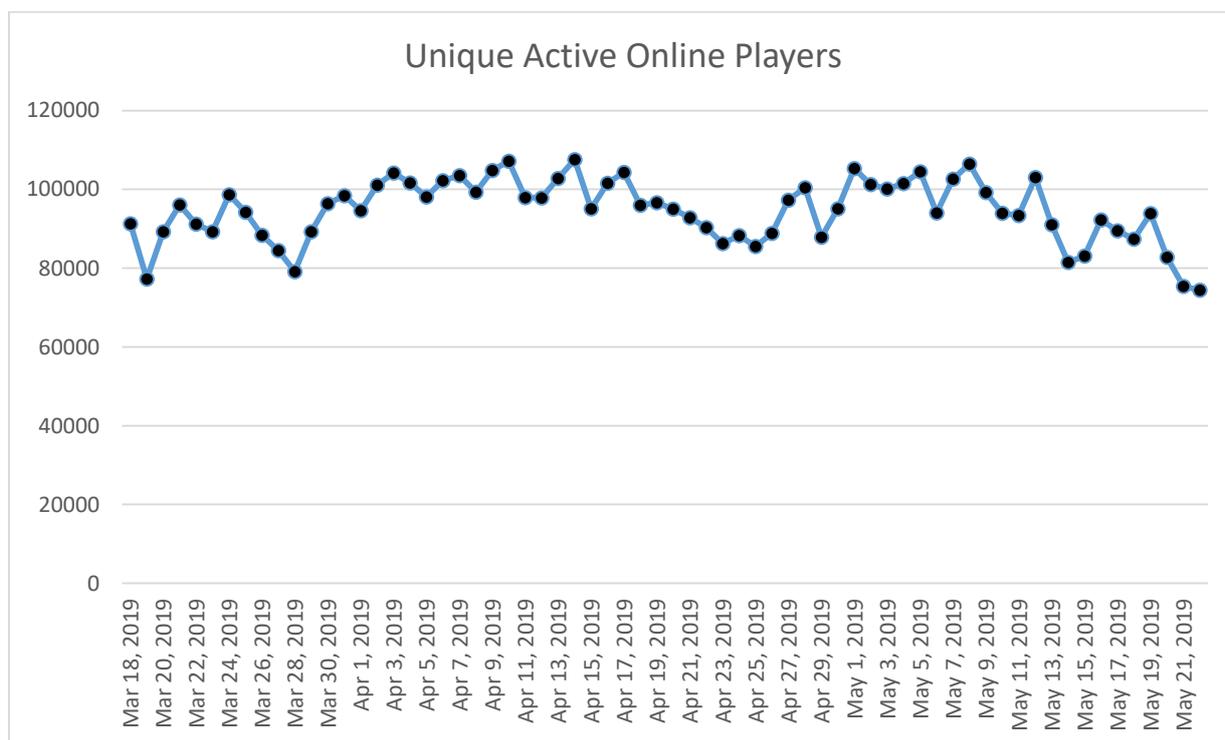
DATUM	Dag van de week	Actieve spelers
18/mrt/19	maandag	91.313
19/mrt/19	dinsdag	77.237
20/mrt/19	woensdag	89.224
21/mrt/19	donderdag	96.073
22/mrt/19	vrijdag	91.165
23/mrt/19	zaterdag	89.209
24/mrt/19	zondag	98.612

⁶⁵ Een speler kan een spelerstoken voor verschillende online gokaccounts aanvragen. De term unieke speler wijst erop dat de data geaggregeerd werden op het niveau van identiteit van de speler en niet op basis van de spelerstoken. Unieke spelers staat dus gelijk aan de unieke individuen die mogelijks vanaf verschillende gokaccounts gespeeld hebben.

25/mrt/19	maandag	94.230
26/mrt/19	dinsdag	88.371
27/mrt/19	woensdag	84.496
28/mrt/19	donderdag	79.144
29/mrt/19	vrijdag	89.238
30/mrt/19	zaterdag	96.374
31/mrt/19	zondag	98.437
1/apr/19	maandag	94.601
2/apr/19	dinsdag	101.078
3/apr/19	woensdag	104.182
4/apr/19	donderdag	101.624
5/apr/19	vrijdag	98.085
6/apr/19	zaterdag	102.190
7/apr/19	zondag	103.522
8/apr/19	maandag	99.331
9/apr/19	dinsdag	104.789
10/apr/19	woensdag	107.125
11/apr/19	donderdag	97.944
12/apr/19	vrijdag	97.859
13/apr/19	zaterdag	102.801
14/apr/19	zondag	107.569
15/apr/19	maandag	95.081
16/apr/19	dinsdag	101.602
17/apr/19	woensdag	104.339
18/apr/19	donderdag	95.952
19/apr/19	vrijdag	96.596
20/apr/19	zaterdag	94.985
21/apr/19	zondag	92.789
22/apr/19	maandag	90.327
23/apr/19	dinsdag	86.210
24/apr/19	woensdag	88.298
25/apr/19	donderdag	85.500
26/apr/19	vrijdag	88.815
27/apr/19	zaterdag	97.267
28/apr/19	zondag	100.455
29/apr/19	maandag	87.887
30/apr/19	dinsdag	95.049
1/mei/19	woensdag	105.329
2/mei/19	donderdag	101.206
3/mei/19	vrijdag	100.091
4/mei/19	zaterdag	101.518
5/mei/19	zondag	104.493
6/mei/19	maandag	94.004

7/mei/19	dinsdag	102.653
8/mei/19	woensdag	106.412
9/mei/19	donderdag	99.248
10/mei/19	vrijdag	93.913
11/mei/19	zaterdag	93.389
12/mei/19	zondag	102.995
13/mei/19	maandag	90.990
14/mei/19	dinsdag	81.479
15/mei/19	woensdag	83.087
16/mei/19	donderdag	92.222
17/mei/19	vrijdag	89.494
18/mei/19	zaterdag	87.389
19/mei/19	zondag	93.836
20/mei/19	maandag	82.734
21/mei/19	dinsdag	75.414
22/mei/19	woensdag	91.313

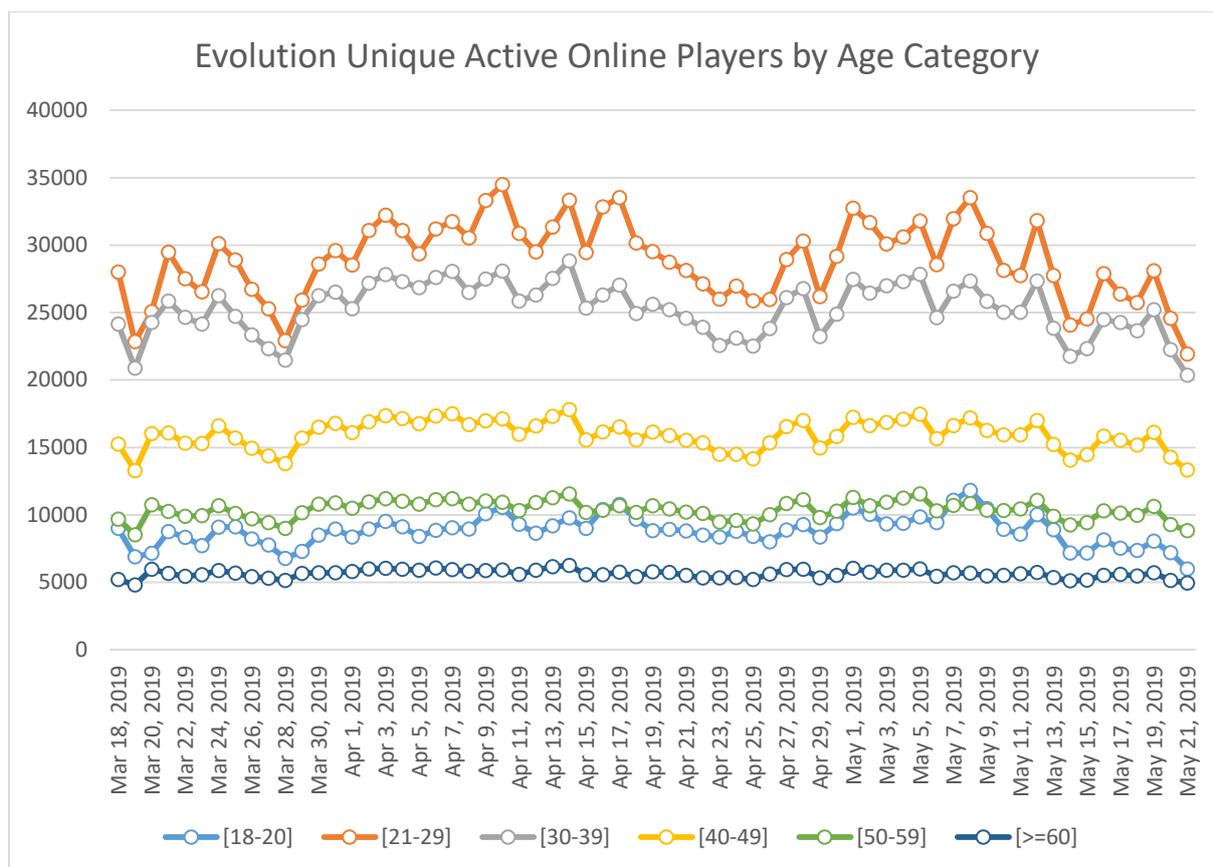
De grafiek vertoont **pieken in het aantal aanmeldingen op vergunde gokwebsites op alle data waarop er twee of drie matches van play-off 1 plaatsvonden (5 mei, 12 mei, 16 mei en 19 mei).**

Voor dezelfde gegevens wordt hierna ook nog eens het onderscheid gemaakt voor leeftijd, geslacht en regio van de speler.

A. LEEFTIJD

Hierbij valt op dat sportwedenschappen vooral populair zijn in de leeftijdscategorie 21-29 jaar.

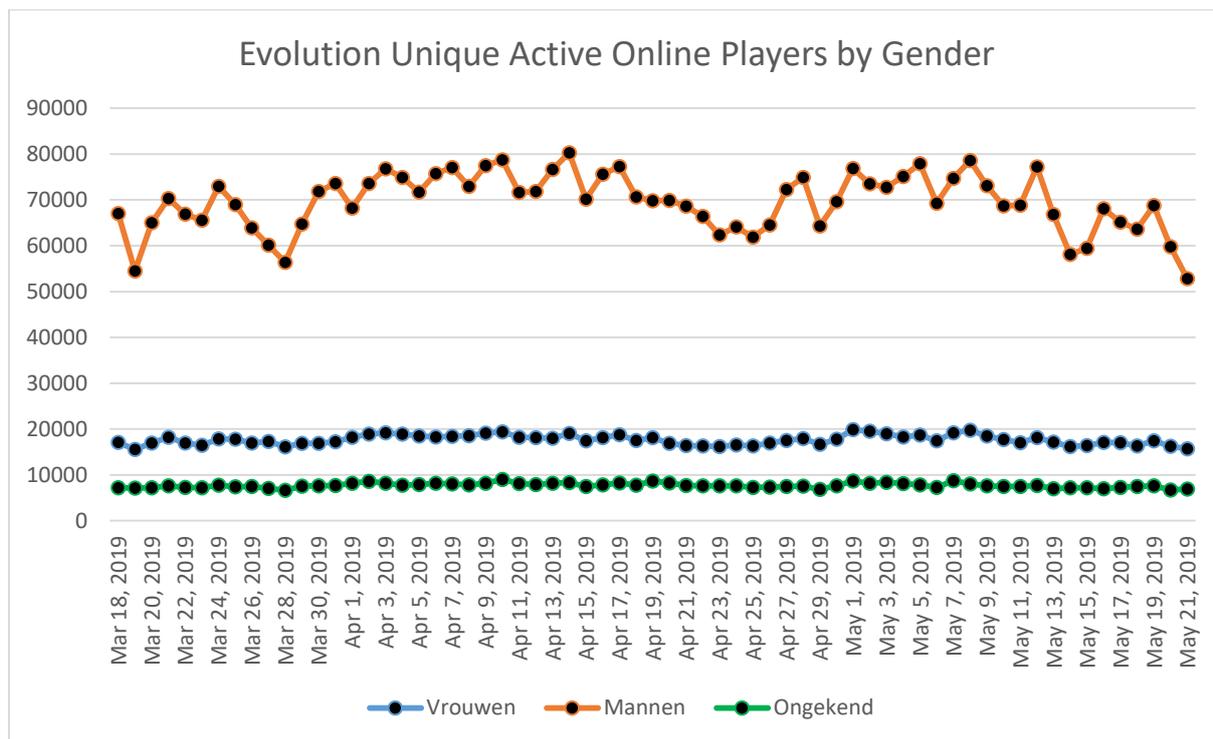
Datum	[18-20]	[21-29]	[30-39]	[40-49]	[50-59]	[≥60]	Totals
Mar 18, 2019	9.011	27.995	24.158	15.253	9.680	5.216	91.313
Mar 19, 2019	6.890	22.850	20.875	13.279	8.522	4.821	77.237
Mar 20, 2019	7.146	25.063	24.257	16.028	10.750	5.980	89.224
Mar 21, 2019	8.756	29.464	25.844	16.078	10.255	5.676	96.073
Mar 22, 2019	8.344	27.514	24.646	15.311	9.906	5.444	91.165
Mar 23, 2019	7.718	26.530	24.152	15.291	9.954	5.564	89.209
Mar 24, 2019	9.093	30.115	26.258	16.589	10.685	5.872	98.612
Mar 25, 2019	9.110	28.913	24.723	15.693	10.108	5.683	94.230
Mar 26, 2019	8.219	26726	23.339	14.944	9.722	5.421	88.371
Mar 27, 2019	7.773	25.289	22.328	14.364	9.437	5.305	84.496
Mar 28, 2019	6.776	22.927	21.483	13.810	8.996	5.152	79.144
Mar 29, 2019	7.299	25.929	24.476	15.707	10.161	5.666	89.238
Mar 30, 2019	8.516	28.588	26.250	16.503	10.796	5.721	96.374

Mar 31, 2019	8.950	29.585	26.517	16.784	10.894	5.707	98.437
Apr 1, 2019	8.368	28.536	25.287	16.109	10.499	5.802	94.601
Apr 2, 2019	8.946	31.089	27.188	16.902	10.958	5.995	101.078
Apr 3, 2019	9.522	32.211	27.828	17.355	11.211	6.055	104.182
Apr 4, 2019	9.124	31.085	27.293	17.136	11.009	5.977	101.624
Apr 5, 2019	8.411	29.348	26.855	16.761	10.808	5.902	98.085
Apr 6, 2019	8.854	31.199	27.608	17.339	11.133	6.057	102.190
Apr 7, 2019	9.052	31.747	28.065	17.506	11.211	5.941	103.522
Apr 8, 2019	8.958	30.550	26.498	16.687	10.810	5.828	99.331
Apr 9, 2019	10.085	33.315	27.496	16.971	11.039	5.883	104.789
Apr 10, 2019	10.561	34.500	28.066	17.115	10.946	5.937	107.125
Apr 11, 2019	9.311	30.865	25.849	15.976	10.339	5.604	97.944
Apr 12, 2019	8.657	29.496	26.295	16.603	10.912	5.896	97.859
Apr 13, 2019	9.189	31.344	27.532	17.301	11.281	6.154	102.801
Apr 14, 2019	9.795	33.327	28.834	17.801	11.550	6.262	107.569
Apr 15, 2019	8.993	29.457	25.324	15.555	10.187	5.565	95.081
Apr 16, 2019	10.402	32.842	26.295	16.140	10.362	5.561	101.602
Apr 17, 2019	10.785	33.526	27.041	16.535	10.686	5.766	104.339
Apr 18, 2019	9.690	30.156	24.940	15.548	10.184	5.434	95.952
Apr 19, 2019	8.844	29.514	25.626	16.138	10.679	5.795	96.596
Apr 20, 2019	8.940	28.742	25.219	15.900	10.450	5.734	94.985
Apr 21, 2019	8.819	28.126	24.576	15.541	10.198	5.529	92.789
Apr 22, 2019	8.495	27.134	23.911	15.341	10.114	5.332	90.327
Apr 23, 2019	8.358	25.990	22.563	14.487	9.468	5.344	86.210
Apr 24, 2019	8.784	26.963	23.102	14.497	9.594	5.358	88.298
Apr 25, 2019	8.409	25.873	22.505	14.151	9.342	5.220	85.500
Apr 26, 2019	8.010	25.978	23.824	15.356	10.023	5.624	88.815
Apr 27, 2019	8.880	28.918	26.111	16.558	10.845	5.955	97.267
Apr 28, 2019	9.279	30.299	26.786	16.990	11.135	5.966	100.455
Apr 29, 2019	8.368	26.187	23.224	14.960	9.805	5.343	87.887
Apr 30, 2019	9.369	29.165	24.889	15.813	10.284	5.529	95.049
May 1, 2019	10.516	32.748	27.471	17.235	11.307	6.052	105.329
May 2, 2019	10.045	31.670	26.440	16.622	10.673	5.756	101.206

May 3, 2019	9.322	30.087	26.995	16.851	10.942	5.894	100.091
May 4, 2019	9.380	30.599	27.306	17.088	11.245	5.900	101.518
May 5, 2019	9.845	31.789	27.844	17.471	11.557	5.987	104.493
May 6, 2019	9.436	28.555	24.614	15.643	10.295	5.461	94.004
May 7, 2019	11.076	31.956	26.577	16.614	10.713	5.717	102.653
May 8, 2019	11.825	33.530	27.337	17.192	10.841	5.687	106.412
May 9, 2019	10.459	30.859	25.835	16.269	10.355	5.471	99.248
May 10, 2019	8.935	28.134	25.036	15.942	10.335	5.531	93.913
May 11, 2019	8.584	27.747	25.033	15.933	10.454	5.638	93.389
May 12, 2019	10.025	31.807	27.339	17.009	11.086	5.729	102.995
May 13, 2019	8.919	27.739	23.838	15.232	9.894	5.368	90.990
May 14, 2019	7.180	24.089	21.753	14.073	9.253	5.131	81.479
May 15, 2019	7.178	24.527	22.316	14.462	9.434	5.170	83.087
May 16, 2019	8.159	27.900	24.478	15.853	10.305	5.527	92.222
May 17, 2019	7.541	26.378	24.277	15.545	10.149	5.604	89.494
May 18, 2019	7.372	25.739	23.658	15.172	9.970	5.478	87.389
May 19, 2019	8.052	28.104	25.215	16.132	10.632	5.701	93.836
May 20, 2019	7.197	24.573	22.264	14.281	9.282	5.137	82.734
May 21, 2019	5.991	21.927	20.373	13.325	8.836	4.962	75.414
Totals	579.791	1.896.853	1.662.236	1.049.783	683.214	371.398	6.243.275

De tabel **vertoont in alle leeftijdscategorieën een stijging in de activiteit op de gokaccounts** op de vier speeldata waarop er 2 of 3 matches van play-off 1 plaatsvinden (5/05, 12/05, 16/05 en 19/05). De enige uitzondering hierop is 16 mei in de leeftijdscategorie 'ouder dan 60'.

B. GESLACHT

Wanneer gekeken wordt naar de verhouding mannen ten opzichte van vrouwen, valt duidelijk op dat wedden op sport voornamelijk een mannelijke bezigheid is.

Zowel bij vrouwen als mannen wordt een **stijging in de activiteit op de gokaccounts** waargenomen op alle speeldata waarop er 2 of 3 matches van play-off 1 plaatsvinden (5/05, 12/05, 16/05 en 19/05).

Datum	Vrouwen	Mannen	Ongekend	Totaal
Mar 18, 2019	17.080	67.010	7.223	91.313
Mar 19, 2019	15.591	54.517	7.129	77.237
Mar 20, 2019	16.952	65.043	7.229	89.224
Mar 21, 2019	18.177	70.306	7.590	96.073
Mar 22, 2019	16.967	66.901	7.297	91.165
Mar 23, 2019	16.442	65.575	7.192	89.209
Mar 24, 2019	17.891	72.950	7.771	98.612
Mar 25, 2019	17.819	69.000	7.411	94.230
Mar 26, 2019	16.990	63.870	7.511	88.371
Mar 27, 2019	17.289	60.164	7.043	84.496
Mar 28, 2019	16.138	56.358	6.648	79.144
Mar 29, 2019	16.905	64.762	7.571	89.238
Mar 30, 2019	16.914	71.851	7.609	96.374
Mar 31, 2019	17.207	73.564	7.666	98.437

Apr 1, 2019	18.233	68.219	8.149	94.601
Apr 2, 2019	18.919	73.581	8.578	101.078
Apr 3, 2019	19.211	76.774	8.197	104.182
Apr 4, 2019	18.907	74.920	7.797	101.624
Apr 5, 2019	18.483	71.688	7.914	98.085
Apr 6, 2019	18.303	75.722	8.165	102.190
Apr 7, 2019	18.403	77.045	8.074	103.522
Apr 8, 2019	18.551	72.966	7.814	99.331
Apr 9, 2019	19.102	77.504	8.183	104.789
Apr 10, 2019	19.369	78.763	8.993	107.125
Apr 11, 2019	18.209	71.645	8.090	97.944
Apr 12, 2019	18.117	71.873	7.869	97.859
Apr 13, 2019	17.992	76.622	8.187	102.801
Apr 14, 2019	19.025	80.259	8.285	107.569
Apr 15, 2019	17.461	70.151	7.469	95.081
Apr 16, 2019	18.152	75.632	7.818	101.602
Apr 17, 2019	18.788	77.305	8.246	104.339
Apr 18, 2019	17.546	70.664	7.742	95.952
Apr 19, 2019	18.112	69.850	8.634	96.596
Apr 20, 2019	16.867	69.891	8.227	94.985
Apr 21, 2019	16.419	68.659	7.711	92.789
Apr 22, 2019	16.304	66.402	7.621	90.327
Apr 23, 2019	16.203	62.368	7.639	86.210
Apr 24, 2019	16.537	64.124	7.637	88.298
Apr 25, 2019	16.323	61.889	7.288	85.500
Apr 26, 2019	16.929	64.542	7.344	88.815
Apr 27, 2019	17.481	72.288	7.498	97.267
Apr 28, 2019	17.963	74.905	7.587	100.455
Apr 29, 2019	16.670	64.338	6.879	87.887
Apr 30, 2019	17.818	69.587	7.644	95.049
May 1, 2019	19.847	76.846	8.636	105.329
May 2, 2019	19.503	73.491	8.212	101.206
May 3, 2019	18.957	72.737	8.397	100.091

May 4, 2019	18.285	75.146	8.087	101.518
May 5, 2019	18.723	77.931	7.839	104.493
May 6, 2019	17.471	69.261	7.272	94.004
May 7, 2019	19.192	74.722	8.739	102.653
May 8, 2019	19.768	78.585	8.059	106.412
May 9, 2019	18.507	73.098	7.643	99.248
May 10, 2019	17.697	68.718	7.498	93.913
May 11, 2019	17.038	68.844	7.507	93.389
May 12, 2019	18.107	77.215	7.673	102.995
May 13, 2019	17.141	66.853	6.996	90.990
May 14, 2019	16.163	58.140	7.176	81.479
May 15, 2019	16.402	59.473	7.212	83.087
May 16, 2019	17.130	68.095	6.997	92.222
May 17, 2019	17.038	65.153	7.303	89.494
May 18, 2019	16.325	63.600	7.464	87.389
May 19, 2019	17.416	68.782	7.638	93.836
May 20, 2019	16.273	59.776	6.685	82.734
May 21, 2019	15.712	52.794	6.908	75.414

C. REGIO¹

¹Opgelet: deze totalen liggen lager bij de verdeling volgens leeftijd en volgens geslacht omdat bij deze verdeling volgens regio de spelers die zich registreerden via een paspoort niet kunnen worden meegeteld.

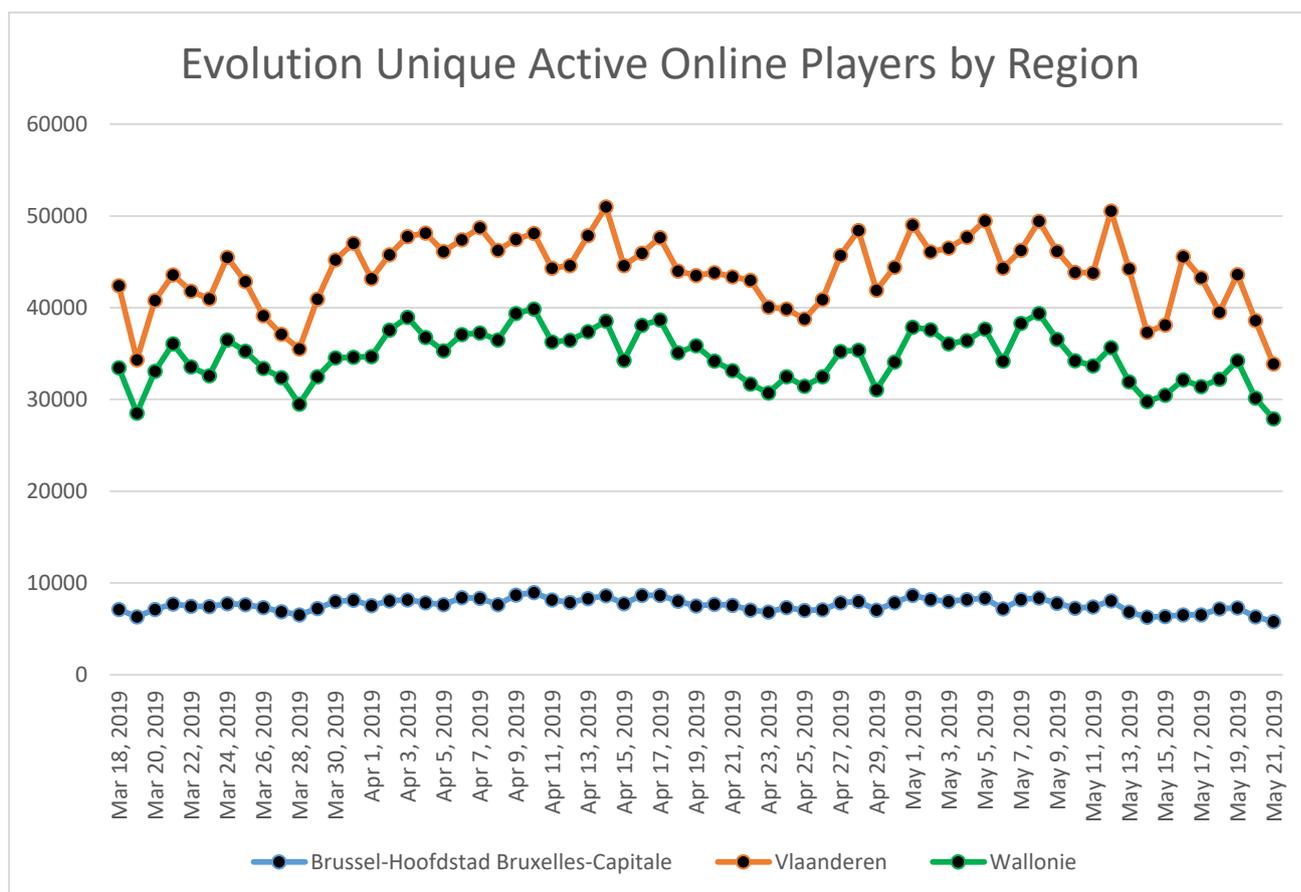
Datum	Brussel-Hoofdstad	Vlaanderen	Wallonië	Totaal
Mar 18, 2019	7.130	42.417	33.471	83.018
Mar 19, 2019	6.315	34.337	28.522	69.174
Mar 20, 2019	7.119	40.813	33.074	81.006
Mar 21, 2019	7.728	43.569	36.078	87.375
Mar 22, 2019	7.483	41.816	33.578	82.877
Mar 23, 2019	7.425	40.980	32.579	80.984
Mar 24, 2019	7.752	45.512	36.502	89.766
Mar 25, 2019	7.633	42.845	35.280	85.758
Mar 26, 2019	7.333	39.131	33.385	79.849
Mar 27, 2019	6.882	37.130	32.381	76.393

Mar 28, 2019	6.527	35.512	29.507	71.546
Mar 29, 2019	7.213	40.948	32.499	80.660
Mar 30, 2019	7.995	45.215	34.526	87.736
Mar 31, 2019	8.131	47.030	34.592	89.753
Apr 1, 2019	7.544	43.180	34.665	85.389
Apr 2, 2019	8.068	45.766	37.553	91.387
Apr 3, 2019	8.175	47.746	38.953	94.874
Apr 4, 2019	7.853	48.129	36.780	92.762
Apr 5, 2019	7.652	46.122	35.301	89.075
Apr 6, 2019	8.416	47.415	37.071	92.902
Apr 7, 2019	8.348	48.724	37.261	94.333
Apr 8, 2019	7.657	46.269	36.482	90.408
Apr 9, 2019	8.698	47.431	39.360	95.489
Apr 10, 2019	8.974	48.123	39.877	96.974
Apr 11, 2019	8.181	44.327	36.281	88.789
Apr 12, 2019	7.886	44.580	36.459	88.925
Apr 13, 2019	8.304	47.850	37.387	93.541
Apr 14, 2019	8.603	51.013	38.550	98.166
Apr 15, 2019	7.753	44.585	34.252	86.590
Apr 16, 2019	8.644	45.962	38.097	92.703
Apr 17, 2019	8.636	47.640	38.672	94.948
Apr 18, 2019	8.031	44.001	35..99	87.131
Apr 19, 2019	7.502	43.529	35.875	86.906
Apr 20, 2019	7.693	43.840	34.199	85.732
Apr 21, 2019	7.563	43.367	33.151	84.081
Apr 22, 2019	7.047	42.993	31.680	81.720
Apr 23, 2019	6.836	40.070	30.704	77.610
Apr 24, 2019	7.338	39.863	32.483	79.684
Apr 25, 2019	7.019	38.780	31.453	77.252
Apr 26, 2019	7.097	40.889	32.485	80.471
Apr 27, 2019	7.839	45.701	35.221	88.761
Apr 28, 2019	7.988	48.432	35.374	91.794
Apr 29, 2019	7.047	41.931	31.056	80.034

Apr 30, 2019	7.858	44.404	34.079	86.341
May 1, 2019	8.661	49.020	37.861	95.542
May 2, 2019	8.183	46.096	37.595	91.874
May 3, 2019	7.985	46.523	36.056	90.564
May 4, 2019	8.207	47.676	36.428	92.311
May 5, 2019	8.333	49.482	37.672	95.487
May 6, 2019	7.204	44.326	34.180	85.710
May 7, 2019	8.206	46.280	38.302	92.788
May 8, 2019	8.386	49.431	39.370	97.187
May 9, 2019	7.769	46.166	36.549	90.484
May 10, 2019	7.247	43.868	34.235	85.350
May 11, 2019	7.399	43.804	33.655	84.858
May 12, 2019	8.054	50.554	35.645	94.253
May 13, 2019	6.832	44.254	31.930	83.016
May 14, 2019	6.295	37.306	29.778	73.379
May 15, 2019	6.339	38.124	30.458	74.921
May 16, 2019	6.517	45.566	32.121	84.204
May 17, 2019	6.517	43.273	31.401	81.191
May 18, 2019	7.192	39.527	32.200	78.919
May 19, 2019	7.280	43.632	34.232	85.144
May 20, 2019	6.319	38.623	30.169	75.111
May 21, 2019	5.800	33.867	27.891	67.558

In alle drie de regio's valt een gelijkaardige trend vast te stellen waarbij op de dagen dat er twee of drie wedstrijden van play-off 1 plaatsvonden er een piek in de activiteit op de gokaccounts gegenereerd werd (5/05, 12/05, 16/05 en 19/05).

4) Totaal inzet en winst bij de offline weddenschappen

Hier wordt het totaal weergegeven van de ingezette bedragen en de uitbetaalde winsten bij de **offline** weddenschappen. De bedragen zijn berekend via de door de vergunninghouder verplicht door te zenden bestanden op basis van de informaticaprotocolen. Alle bedragen worden in euro (€) weergegeven.

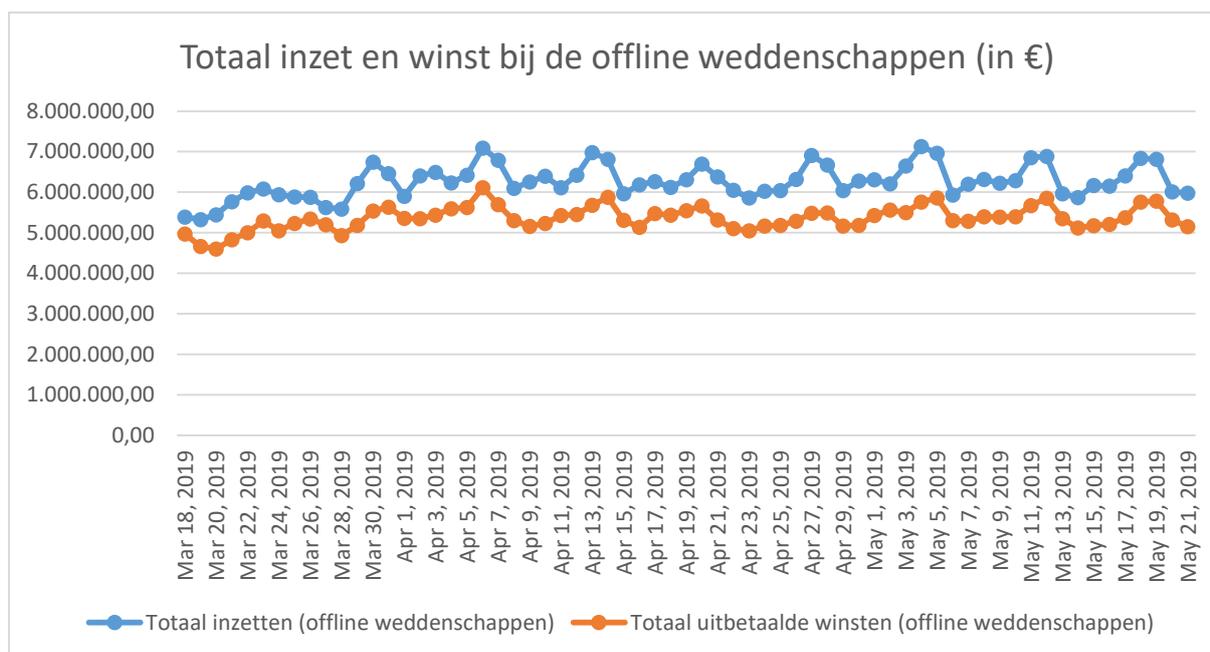
Datum	Dag van de week	Totaal inzetten (in €)	Totaal uitbetaalde winsten (in €)	Aantal tickets
Mar 18, 2019	maandag	5.388.874,72	4.966.023,52	464 951
Mar 19, 2019	dinsdag	5.327.709,72	4.660.260,20	456 577
Mar 20, 2019	woensdag	5.439.502,85	4.599.899,27	467 164
Mar 21, 2019	donderdag	5.765.472,00	4.825.320,79	486 960
Mar 22, 2019	vrijdag	5.986.779,61	4.998.147,88	501 155
Mar 23, 2019	zaterdag	6.083.353,91	5.293.900,90	514 322
Mar 24, 2019	zondag	5.936.491,38	5.049.511,27	501 250
Mar 25, 2019	maandag	5.887.126,09	5.228.871,65	488 029
Mar 26, 2019	dinsdag	5.878.696,08	5.339.409,43	495 630
Mar 27, 2019	woensdag	5.626.501,63	5.200.432,82	474 094

Mar 28, 2019	donderdag	5.582.137,59	4.931.236,08	476 745
Mar 29, 2019	vrijdag	6.218.275,14	5.180.803,76	523 146
Mar 30, 2019	zaterdag	6.744.306,75	5.537.919,12	559 990
Mar 31, 2019	zondag	6.459.226,48	5.631.871,90	537 108
Apr 1, 2019	maandag	5.901.486,18	5.359.257,76	497 137
Apr 2, 2019	dinsdag	6.405.055,44	5.351.413,36	527 150
Apr 3, 2019	woensdag	6.489.352,68	5.434.145,24	538 757
Apr 4, 2019	donderdag	6.227.974,93	5.591.337,58	516 166
Apr 5, 2019	vrijdag	6.416.702,01	5.627.629,73	538 003
Apr 6, 2019	zaterdag	7.093.465,00	6.113.330,78	587 600
Apr 7, 2019	zondag	6.787.359,63	5.692.615,77	557 290
Apr 8, 2019	maandag	6.097.219,68	5.301.777,51	509 296
Apr 9, 2019	dinsdag	6.253.921,45	5.157.572,19	524 163
Apr 10, 2019	woensdag	6.398.523,41	5.231.630,32	528 998
Apr 11, 2019	donderdag	6.113.498,62	5.430.527,85	520 258
Apr 12, 2019	vrijdag	6.420.673,18	5.451.302,69	539 946
Apr 13, 2019	zaterdag	6.977.294,36	5.677.244,52	580 132
Apr 14, 2019	zondag	6.813.212,66	5.879.864,22	559 884
Apr 15, 2019	maandag	5.959.334,74	5.309.709,08	503 405
Apr 16, 2019	dinsdag	6.185.816,91	5.135.044,98	516 756
Apr 17, 2019	woensdag	6.264.972,59	5.472.469,93	523 058
Apr 18, 2019	donderdag	6.124.170,10	5.437.945,59	523 294
Apr 19, 2019	vrijdag	6.305.739,64	5.543.556,09	535 611
Apr 20, 2019	zaterdag	6.696.101,92	5.661.598,96	561 517
Apr 21, 2019	zondag	6.378.003,71	5.317.908,71	530 907
Apr 22, 2019	maandag	6.050.997,10	5.107.050,32	510 609
Apr 23, 2019	dinsdag	5.858.762,29	5.050.143,71	502 123
Apr 24, 2019	woensdag	6.027.021,13	5.165.091,88	512 742
Apr 25, 2019	donderdag	6.043.462,05	5.182.311,11	509 759
Apr 26, 2019	vrijdag	6.319.631,38	5.286.707,58	534 979
Apr 27, 2019	zaterdag	6.908.302,20	5.484.780,97	581 730
Apr 28, 2019	zondag	6.669.807,02	5.493.829,00	553 728
Apr 29, 2019	maandag	6.038.304,40	5.170.274,74	509 659

Apr 30, 2019	dinsdag	6.278.677,53	5.180.939,00	528 365
May 1, 2019	woensdag	6.308.621,18	5.430.745,78	531 444
May 2, 2019	donderdag	6.206.461,50	5.560.997,74	526 925
May 3, 2019	vrijdag	6.651.334,60	5.498.080,20	560 315
May 4, 2019	zaterdag	7.132.917,05	5.754.917,01	594 269
May 5, 2019	zondag	6.963.286,21	5.857.865,69	574 063
May 6, 2019	maandag	5.928.727,17	5.298.088,75	503 793
May 7, 2019	dinsdag	6.199.785,92	5.282.858,37	511 241
May 8, 2019	woensdag	6.315.562,19	5.392.095,82	519 013
May 9, 2019	donderdag	6.218.977,32	5.385.052,97	522 769
May 10, 2019	vrijdag	6.286.952,74	5.391.553,36	533 594
May 11, 2019	zaterdag	6.849.969,00	5.671.125,46	570 110
May 12, 2019	zondag	6.881.467,05	5.852.948,89	566 477
May 13, 2019	maandag	5.962.630,86	5.345.189,27	502 354
May 14, 2019	dinsdag	5.872.135,60	5.119.722,59	496 963
May 15, 2019	woensdag	6.166.713,19	5.176.623,72	518 943
May 16, 2019	donderdag	6.155.443,37	5.209.974,74	519 245
May 17, 2019	vrijdag	6.401.779,90	5.375.618,30	531 813
May 18, 2019	zaterdag	6.841.498,12	5.758.449,73	567 806
May 19, 2019	zondag	6.810.253,13	5.778.238,17	554 645
May 20, 2019	maandag	6.012.569,72	5.314.982,98	505 597
May 21, 2019	dinsdag	5.976.677,57	5.153.042,05	503 438
Totaal 18/03-21/05		412.980.684,38	353.520.966,37	34 631 782
Totaal play-offs (29/03-19/05)		332.081.168,41	282.789.752,51	27.789.048
Gemiddelde inzet per ticket play-offs		11,95€	Gemiddelde uitbetaalde winst per ticket play-offs	10,18€

Het totaal ingezette bedrag tijdens de periode van de play-offs bedraagt iets meer dan 332 miljoen euro. Dit bedrag gedeeld door het aantal tickets aangemaakt tijdens deze periode (27 789 048) komt neer op een **gemiddelde inzet van net geen 12 euro per ticket**. De gemiddelde uitbetaalde winst per ticket bedroeg voor die periode iets meer dan 10 euro per ticket, wat dus bij een gemiddelde inzet van bijna 12 euro neerkomt op een **gemiddeld verlies van 2 euro per geplaatste weddenschap**.

De grafiek van de **totale inzetten en totale uitbetaalde winsten** vertoont **duidelijke pieken** rond 5 mei, 16 mei en 19 mei, **speeldata waarop er respectievelijk 2, 3 en 3 matches van play-off 1** gespeeld werden.

5) Totaal inzet en winst bij de **online** weddenschappen

Hier wordt het totaal weergegeven van de ingezette bedragen en uitbetaalde winsten bij de **online** weddenschappen, zowel voor alle weddenschappen als voor enkel de weddenschappen op de play-offs. Daar er nog geen KB inzake informaticaprotocolen is gepubliceerd, zijn de bedragen gebaseerd op een rondvraag door de Kansspelcommissie bij de vergunninghouders. Alle bedragen worden in euro (€) weergegeven.⁶⁶

Inzet en winst voor **alle online weddenschappen**

De data van alle online weddenschappen helpen om een beeld te krijgen van de stijging in totale inzetten, uitbetaalde winsten en de GGR ten tijde van de periode van de play-offs (52 dagen) in vergelijking met de periode voor de play-offs (11 dagen als referentieperiode genomen). De totale inzet min de totale uitbetaalde winst resulteert in de GGR. Bonussen en combinatieweddenschappen (waarbij er ingezet wordt op meerdere wedstrijden op eventueel verschillende dagen⁶⁷) zorgen er echter voor dat deze vergelijking niet eenduidig opgaat.⁶⁸ De cijfers van alle online weddenschappen helpen wel om een beeld te krijgen van de tendensen doorheen de tijd (zie grafieken).

Dag van de week	Datum	Totaal inzetten (in €)	Totaal uitbetaalde winsten	GGR (in €)	Aantal tickets
maandag	Mar 18, 2019	2.870.174,91 €	2.506.923,51 €	363.251,40 €	18.986
dinsdag	Mar 19, 2019	2.641.151,93 €	2.310.701,13 €	330.450,80 €	15.952

⁶⁶ Sommige vergunninghouders deelden data mee uitgedrukt in Britse Pond, voor de omzetting naar Euro werd de wisselkoers op datum van 7/06/2019 gehanteerd, zijnde 1GBP = 1.1248 EUR.

⁶⁷ Sommige operatoren organiseren bijvoorbeeld toernooiweddenschappen waarbij er ingetekend kan worden om te gokken op verschillende wedstrijden van dezelfde competitie, zoals de play-offs.

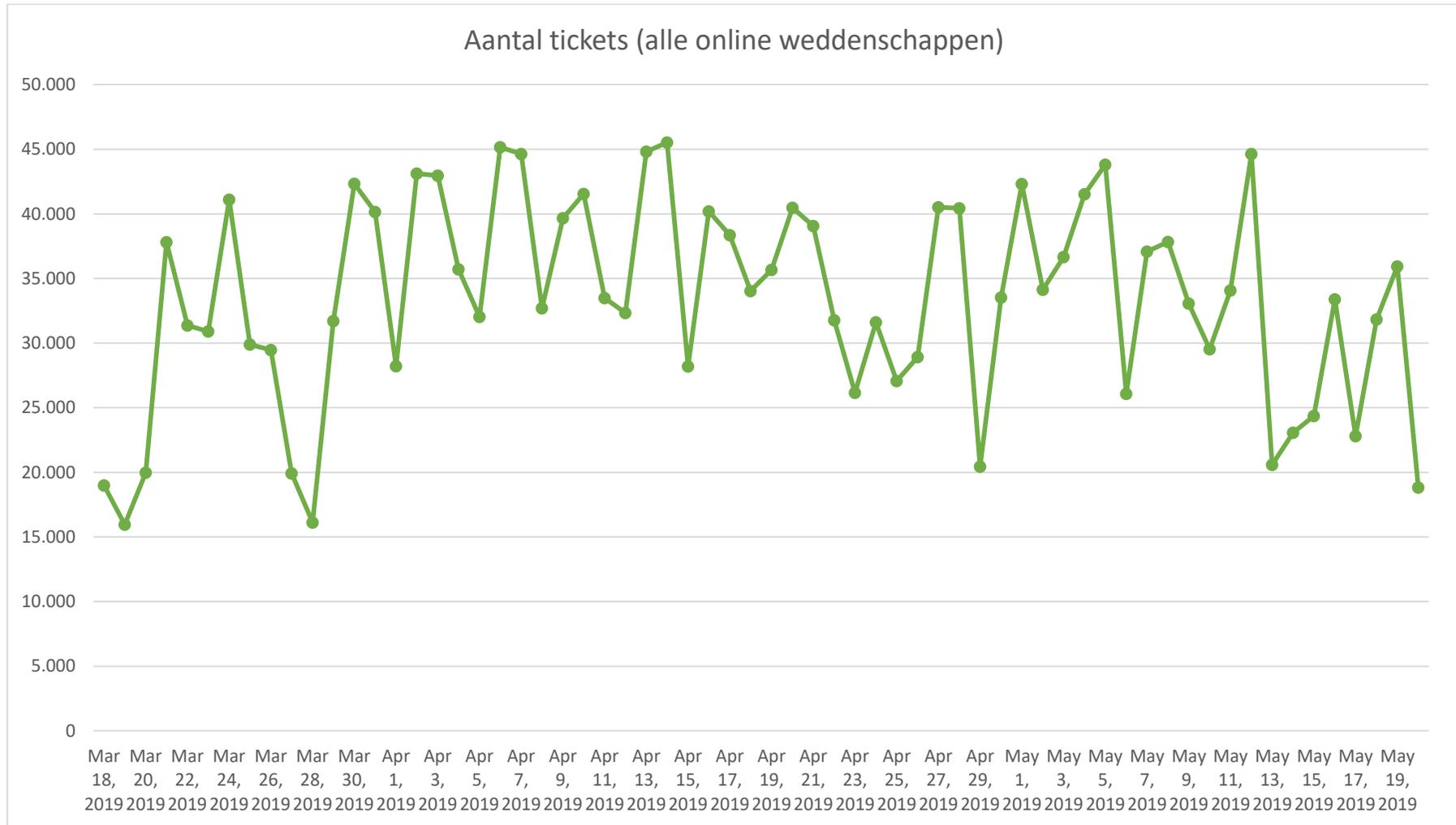
⁶⁸ Dit zorgt er ook voor dat de bedragen van totale inzet, totaal uitbetaalde winst en de GGR niet zonder meer door het aantal tickets mogen gedeeld worden, vermits door de dubbeltellingen een vertekend beeld zou ontstaan. Een vergelijking tussen bepaalde periodes maken is wel mogelijk, vermits de dubbeltellingen voor beide periodes evenveel gewicht in de schaal leggen. Een vergelijking tussen de periode voor de play-offs en tijdens de play-offs wordt verderop in het rapport gemaakt.

woensdag	Mar 20, 2019	2.923.471,34 €	2.555.375,86 €	368.095,48 €	19.970
donderdag	Mar 21, 2019	3.617.479,52 €	3.515.148,62 €	102.330,90 €	37.815
vrijdag	Mar 22, 2019	3.812.941,95 €	3.193.283,83 €	619.658,12 €	31.378
zaterdag	Mar 23, 2019	3.834.379,26 €	3.954.228,01 €	-119.848,75 €	30.899
zondag	Mar 24, 2019	4.716.549,76 €	3.908.070,85 €	808.478,91 €	41.099
maandag	Mar 25, 2019	3.087.236,28 €	3.288.302,47 €	-201.066,19 €	29.897
dinsdag	Mar 26, 2019	3.470.517,01 €	3.602.526,82 €	-132.009,81 €	29.466
woensdag	Mar 27, 2019	3.054.276,67 €	2.806.534,90 €	247.741,77 €	19.917
donderdag	Mar 28, 2019	2.673.018,93 €	2.585.954,45 €	87.064,48 €	16.116
vrijdag	Mar 29, 2019	3.746.577,59 €	3.739.882,79 €	6.694,80 €	31.703
zaterdag	Mar 30, 2019	5.389.585,79 €	4.461.186,01 €	928.399,78 €	42.339
zondag	Mar 31, 2019	5.217.515,23 €	5.450.191,57 €	-232.676,34 €	40.149
maandag	Apr 1, 2019	3.430.374,06 €	3.413.082,12 €	17.291,94 €	28.212
dinsdag	Apr 2, 2019	4.821.353,88 €	3.844.201,34 €	977.152,54 €	43.127
woensdag	Apr 3, 2019	4.955.153,32 €	5.007.636,64 €	-52.483,32 €	42.969
donderdag	Apr 4, 2019	4.182.237,14 €	4.430.857,59 €	-248.620,45 €	35.712
vrijdag	Apr 5, 2019	4.144.964,67 €	3.968.600,45 €	176.364,22 €	32.044
zaterdag	Apr 6, 2019	6.047.309,62 €	5.856.461,27 €	190.848,35 €	45.169
zondag	Apr 7, 2019	5.787.827,43 €	4.453.057,81 €	1.334.769,62 €	44.636
maandag	Apr 8, 2019	3.849.604,67 €	3.642.591,13 €	207.013,54 €	32.706
dinsdag	Apr 9, 2019	4.189.632,06 €	3.483.762,54 €	705.869,52 €	39.671
woensdag	Apr 10, 2019	4.396.710,13 €	3.734.194,88 €	662.515,25 €	41.551
donderdag	Apr 11, 2019	3.770.426,32 €	4.002.464,98 €	-232.038,66 €	33.485
vrijdag	Apr 12, 2019	3.717.595,93 €	3.075.434,97 €	642.160,96 €	32.335
zaterdag	Apr 13, 2019	5.619.592,24 €	5.042.508,14 €	577.084,10 €	44.827
zondag	Apr 14, 2019	5.577.799,44 €	5.458.401,32 €	119.398,12 €	45.533
maandag	Apr 15, 2019	3.363.894,37 €	2.597.081,56 €	766.812,81 €	28.198
dinsdag	Apr 16, 2019	4.045.813,82 €	3.354.797,74 €	691.016,08 €	40.192
woensdag	Apr 17, 2019	4.510.335,61 €	4.525.037,78 €	-14.702,17 €	38.347

donderdag	Apr 18, 2019	4.072.934,59 €	3.749.951,54 €	322.983,05 €	34.025
vrijdag	Apr 19, 2019	3.699.680,46 €	3.318.898,13 €	380.782,33 €	35.660
zaterdag	Apr 20, 2019	4.622.318,05 €	3.905.826,16 €	716.491,89 €	40.484
zondag	Apr 21, 2019	4.209.711,62 €	3.680.156,41 €	529.555,21 €	39.071
maandag	Apr 22, 2019	3.321.072,89 €	2.572.327,19 €	748.745,70 €	31.781
dinsdag	Apr 23, 2019	2.907.348,90 €	2.575.544,67 €	331.804,23 €	26.160
woensdag	Apr 24, 2019	3.496.253,32 €	3.227.557,03 €	268.696,29 €	31.607
donderdag	Apr 25, 2019	3.636.108,71 €	3.100.858,08 €	535.250,63 €	27.062
vrijdag	Apr 26, 2019	3.445.701,93 €	3.292.033,10 €	153.668,83 €	28.927
zaterdag	Apr 27, 2019	4.814.646,24 €	3.718.089,55 €	1.096.556,69 €	40.514
zondag	Apr 28, 2019	4.626.558,89 €	3.831.217,59 €	795.341,30 €	40.433
maandag	Apr 29, 2019	2.751.845,65 €	2.358.486,32 €	393.359,33 €	20.439
dinsdag	Apr 30, 2019	3.502.904,51 €	3.107.279,65 €	395.624,86 €	33.525
woensdag	May 1, 2019	4.477.516,87 €	4.605.499,71 €	-127.982,84 €	42.308
donderdag	May 2, 2019	3.964.855,58 €	3.838.538,79 €	126.316,79 €	34.129
vrijdag	May 3, 2019	4.806.693,14 €	4.031.020,84 €	775.672,30 €	36.667
zaterdag	May 4, 2019	5.775.729,79 €	5.148.083,96 €	627.645,83 €	41.532
zondag	May 5, 2019	5.925.121,49 €	5.049.113,81 €	876.007,68 €	43.816
maandag	May 6, 2019	3.741.112,24 €	3.520.866,06 €	220.246,18 €	26.086
dinsdag	May 7, 2019	4.647.877,97 €	3.848.250,09 €	799.627,88 €	37.092
woensdag	May 8, 2019	4.698.150,96 €	4.533.940,05 €	164.210,91 €	37.830
donderdag	May 9, 2019	4.388.348,37 €	3.988.740,54 €	399.607,83 €	33.069
vrijdag	May 10, 2019	3.752.332,23 €	3.147.723,42 €	604.608,81 €	29.526
zaterdag	May 11, 2019	4.723.327,70 €	4.309.158,42 €	414.169,28 €	34.077
zondag	May 12, 2019	5.407.721,55 €	4.836.311,34 €	571.410,21 €	44.634
maandag	May 13, 2019	3.121.457,86 €	2.910.176,53 €	211.281,33 €	20.592
dinsdag	May 14, 2019	3.458.012,88 €	2.897.087,50 €	560.925,38 €	23.063
woensdag	May 15, 2019	3.143.650,51 €	2.911.877,08 €	231.773,43 €	24.362
donderdag	May 16, 2019	4.228.102,91 €	3.422.123,26 €	805.979,65 €	33.388

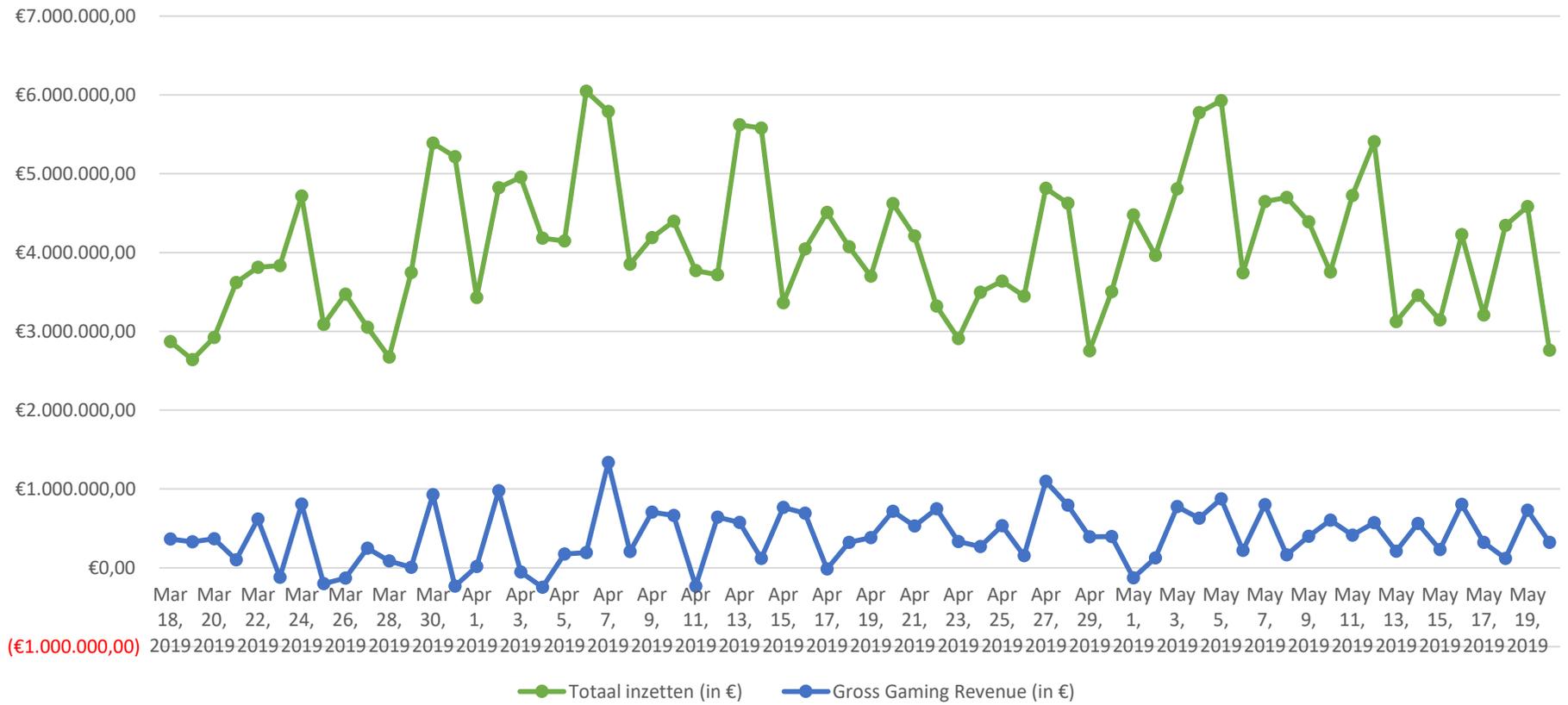
vrijdag	May 17, 2019	3.206.914,71 €	2.885.672,35 €	321.242,36 €	22.809
zaterdag	May 18, 2019	4.344.704,56 €	4.224.633,36 €	120.071,20 €	31.825
zondag	May 19, 2019	4.583.928,41 €	3.853.618,42 €	730.309,99 €	35.927
maandag	May 20, 2019	2.758.960,79 €	2.435.797,28 €	323.163,51 €	18.831
Totalen		261.727.107,19 €	236.604.941,31 €	25.122.165,85 €	2.135.651

Er zijn **duidelijke pieken** zichtbaar in het aantal geplaatste goktickets, de totale inzetten en de uitbetaalde winsten op data waar er matches van de **play-offs plaatsvonden**. Op 5, 12, 16 en 19 mei (data waarop er 2 of 3 matches van PO1 plaatsvonden) is er viermaal een piek te zien, waarbij 16 mei bovendien een donderdag is en geen weekenddag, wat de invloed van de play-offs op het gokgedrag duidelijk weergeeft.

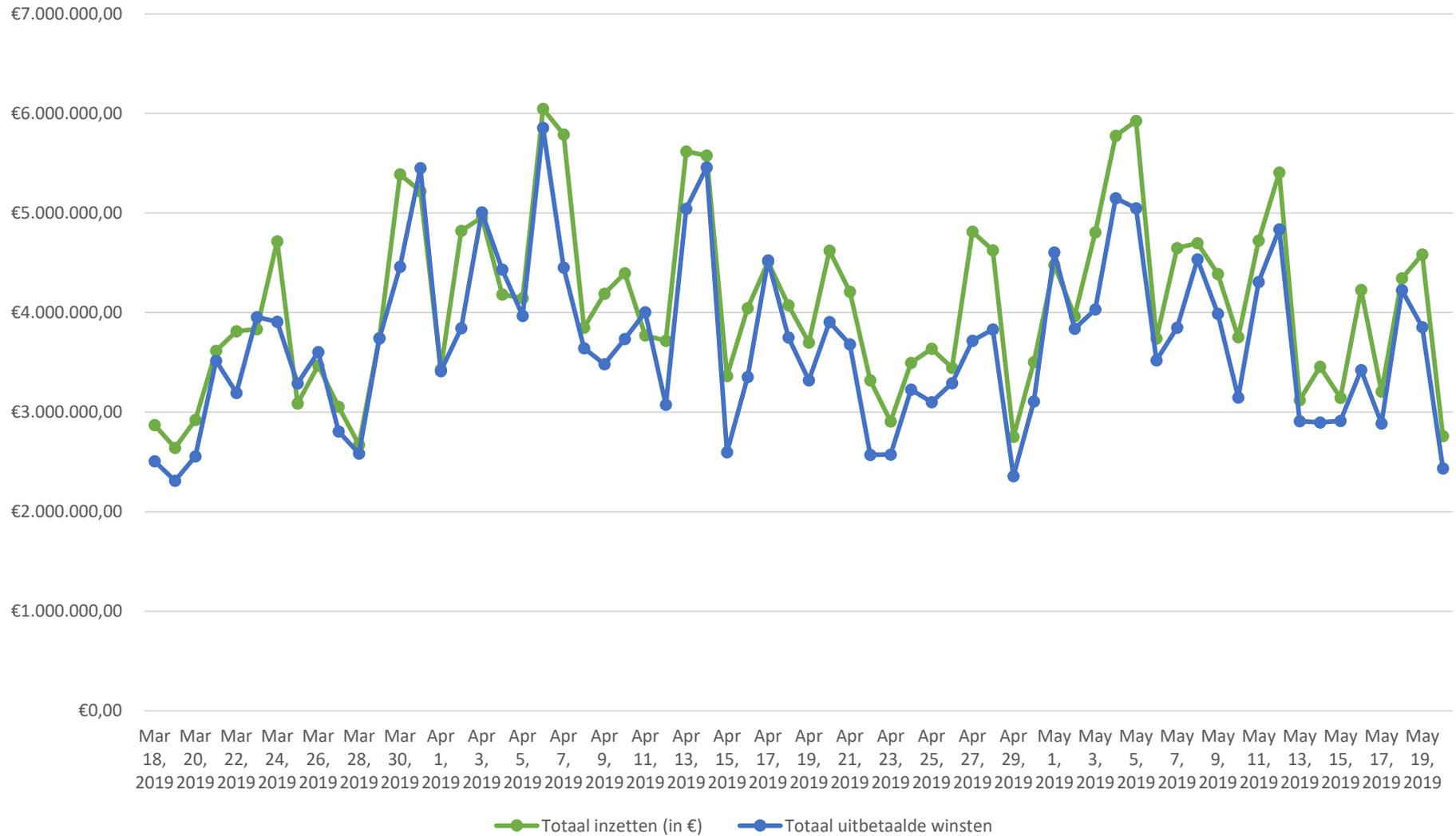

Totale inzetten en GGR per dag (voor alle online weddenschappen)

Totale inzetten en uitbetaalde winsten per dag (alle online weddenschappen)

Vergelijking online weddenschappen voor play-offs en tijdens play-offs

	Periode voor play-offs (11dagen)	Periode tijdens play-offs (52dagen)
Totale inzet	36.701.197,56 €	222.266.948,81 €
Totaal aantal tickets	291.495	1.825.325
GGR	2.474.147,11 €	2.324.855,23 €
Gemiddelde inzet/dag	3.336.472,51 €	4.274.364,40 €
Gemiddeld aantal tickets/dag	26499,54545	35102,40385
Gemiddelde GGR/dag	224.922,46 €	429.324,14 €
Stijging inzet	Stijging tickets	Stijging GGR
28.11%	32,46%	90,88%

Uit de data blijkt dat tijdens de periode van de play-offs een stijging waargenomen werd in het gemiddeld aantal tickets per dag van 32.46%. De stijging van de inzet bedroeg 28.11%. We kunnen dus concluderen dat er tijdens de play-offs meer weddenschappen geplaatst werden dan ervoor, maar dat er voor (iets) lagere bedragen gespeeld werd.

De GGR steeg met 90.88%, wat dus bijna een verdubbeling van de GGR in vergelijking met de periode voor de play-offs betekent. Dit percentage is eveneens het drievoudige van het stijgingspercentage van de inzetten en aantal tickets, wat er op neerkomt dat de gokkers meer verlieslatende weddenschappen plaatsten tijdens de play-offs dan in de periode ervoor.

Inzet en winst voor [online weddenschappen op de play-offs](#)

Dag van de week	Datum	Totaal inzetten play-offs (in €)	Totaal uitbetaalde winsten play-offs (in €)	Aantal tickets play-offs
maandag	Mar 18, 2019	1.065,10 €	1.239,00 €	75
dinsdag	Mar 19, 2019	1.846,34 €	1.537,98 €	20
woensdag	Mar 20, 2019	5.509,03 €	5.936,09 €	88
donderdag	Mar 21, 2019	385,26 €	406,27 €	86
vrijdag	Mar 22, 2019	450,20 €	153,98 €	125
zaterdag	Mar 23, 2019	519,72 €	269,88 €	112

zondag	Mar 24, 2019	818,63 €	429,93 €	178
maandag	Mar 25, 2019	1.905,64 €	938,57 €	246
dinsdag	Mar 26, 2019	4.118,59 €	3.301,04 €	464
woensdag	Mar 27, 2019	6.059,37 €	5.004,15 €	693
donderdag	Mar 28, 2019	7.487,89 €	5.767,45 €	1.010
vrijdag	Mar 29, 2019	376.962,80 €	541.164,91 €	18.202
zaterdag	Mar 30, 2019	499.548,46 €	288.993,05 €	23.218
zondag	Mar 31, 2019	451.586,50 €	452.212,80 €	21.029
maandag	Apr 1, 2019	11.836,28 €	20.926,98 €	1.669
dinsdag	Apr 2, 2019	453.305,77 €	173.366,22 €	25.016
woensdag	Apr 3, 2019	406.938,69 €	476.555,61 €	23.826
donderdag	Apr 4, 2019	513.256,56 €	604.549,99 €	22.868
vrijdag	Apr 5, 2019	135.593,03 €	155.422,88 €	10.923
zaterdag	Apr 6, 2019	489.604,55 €	502.823,85 €	24.009
zondag	Apr 7, 2019	470.301,70 €	307.596,83 €	22.789
maandag	Apr 8, 2019	458.035,51 €	351.559,36 €	21.256
dinsdag	Apr 9, 2019	7.854,64 €	6.177,39 €	1.217
woensdag	Apr 10, 2019	9.533,35 €	10.302,71 €	1.137
donderdag	Apr 11, 2019	10.424,55 €	5.733,64 €	1.682
vrijdag	Apr 12, 2019	218.263,31 €	175.264,88 €	16.676
zaterdag	Apr 13, 2019	661.639,85 €	438.059,13 €	24.186
zondag	Apr 14, 2019	494.364,91 €	424.829,04 €	23.922
maandag	Apr 15, 2019	4.809,90 €	5.637,72 €	696
dinsdag	Apr 16, 2019	4.940,82 €	1.880,25 €	754
woensdag	Apr 17, 2019	3.865,75 €	1.746,55 €	743
donderdag	Apr 18, 2019	7.194,31 €	2.858,74 €	1.246
vrijdag	Apr 19, 2019	369.753,56 €	222.856,17 €	19.903
zaterdag	Apr 20, 2019	228.647,56 €	127.640,48 €	13.943
zondag	Apr 21, 2019	313.110,77 €	159.869,85 €	17.867

maandag	Apr 22, 2019	325.189,77 €	165.627,05 €	16.322
dinsdag	Apr 23, 2019	3.284,01 €	4.875,05 €	526
woensdag	Apr 24, 2019	3.496,35 €	2.965,52 €	658
donderdag	Apr 25, 2019	9.336,11 €	5.527,47 €	1.207
vrijdag	Apr 26, 2019	226.818,24 €	189.726,68 €	14.793
zaterdag	Apr 27, 2019	496.743,37 €	422.502,60 €	22.043
zondag	Apr 28, 2019	559.661,13 €	417.710,03 €	23.925
maandag	Apr 29, 2019	3.171,54 €	3.630,76 €	449
dinsdag	Apr 30, 2019	4.954,20 €	2.439,76 €	759
woensdag	May 1, 2019	5.269,29 €	2.752,56 €	1.017
donderdag	May 2, 2019	8.216,53 €	3.493,75 €	1.921
vrijdag	May 3, 2019	276.215,59 €	177.807,72 €	18.882
zaterdag	May 4, 2019	311.255,75 €	263.000,44 €	17.986
zondag	May 5, 2019	728.570,67 €	428.917,95 €	27.822
maandag	May 6, 2019	5.848,63 €	7.709,46 €	661
dinsdag	May 7, 2019	5.154,09 €	1.066,91 €	1.004
woensdag	May 8, 2019	8.883,16 €	2.579,92 €	1.331
donderdag	May 9, 2019	9.851,87 €	2.239,36 €	1.859
vrijdag	May 10, 2019	345.763,81 €	154.368,30 €	17.462
zaterdag	May 11, 2019	344.539,19 €	270.288,28 €	15.790
zondag	May 12, 2019	651.093,49 €	452.800,82 €	26.012
maandag	May 13, 2019	9.914,43 €	3.892,78 €	1.003
dinsdag	May 14, 2019	297.863,63 €	170.299,37 €	12.234
woensdag	May 15, 2019	255.949,81 €	191.470,53 €	12.387
donderdag	May 16, 2019	841.969,63 €	381.459,21 €	27.011
vrijdag	May 17, 2019	253.932,63 €	211.923,27 €	11.407
zaterdag	May 18, 2019	185.199,21 €	179.313,33 €	11.514
zondag	May 19, 2019	589.251,91 €	398.649,96 €	22.087
maandag	May 20, 2019	18.434,83 €	9.721,95 €	321

Totalen	13.417.371,77 €	10.011.774,15 €	652.267
Gemiddelde inzet per ticket play-offs	20,57€	Gemiddelde inzet per unieke speler play-offs	37.79€
Gemiddelde uitbetaalde winst per ticket play-offs	15.35€	Gemiddelde uitbetaalde winst per unieke speler play-offs	28.20€
Gemiddelde GGR per ticket play-offs	5.22€	Gemiddelde GGR per unieke speler play-offs	9.59€

Uit de data van de operatoren met betrekking tot de weddenschappen geplaatst op wedstrijden van de play-offs blijkt dat de gemiddelde inzet voor een ticket bij de play-offs 20.57 euro bedraagt, waarvan er gemiddeld 15.35 euro als winst uitbetaald wordt en gemiddeld 5.22 euro naar de GGR van de operator gaat. Berekend voor de 355.068 unieke spelers die gewed hebben tijdens de periode van de play-offs komt dit neer op een gemiddelde inzet van 37.79 euro per unieke speler, waarvan er gemiddeld 28.20 euro terug als winst uitgekeerd wordt en 9.59 euro naar de GGR van de operator gaat.⁶⁹ De gemiddelde gokker verloor dus tijdens de periode van de play-offs bijna tien euro aan zijn weddenschappen op wedstrijden van de play-offs.⁷⁰

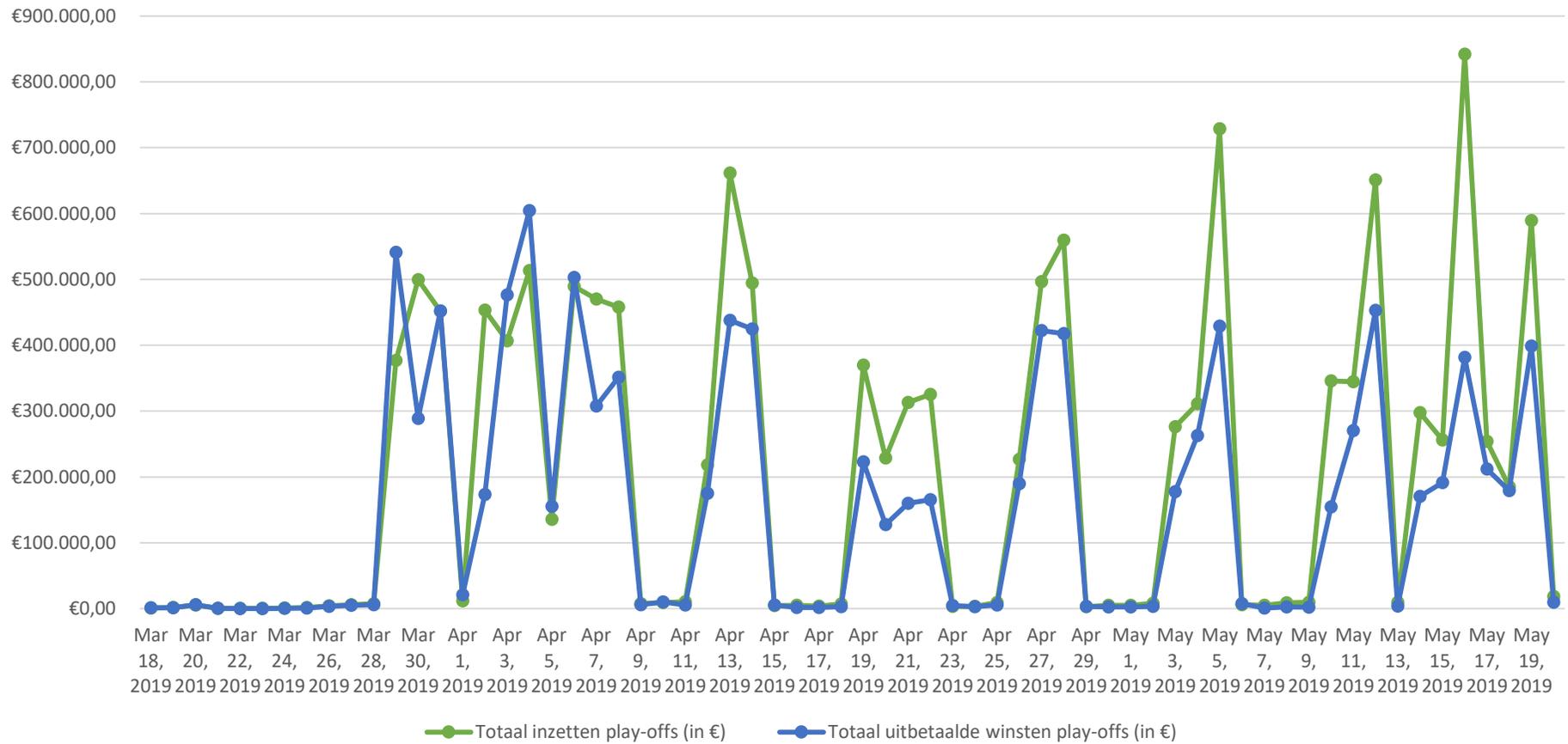
De grafieken bij deze gegevens tonen aan dat er telkens tussen 600.000 en 850.000 euro ingezet werd op de data waarbij er 2 of meer matches van PO1 plaatsvonden. Het is opmerkelijk dat het totaal ingezette bedrag op donderdag 16 mei – een weekdag – bijna de helft (43%) hoger ligt dan het totaal ingezette bedrag op zondag 19 mei – een weekenddag. Op beide data vonden er drie matches van PO1 plaats.

Het is opvallend dat in de eerste week van de play-offs, van 29 maart tot 6 april, de uitbetaalde winsten meermaals hoger liggen dan de ingezette bedragen. Na deze eerste week zijn de uitbetaalde winsten voor de verdere periode van de play-offs nooit meer hoger dan de ingezette bedragen.

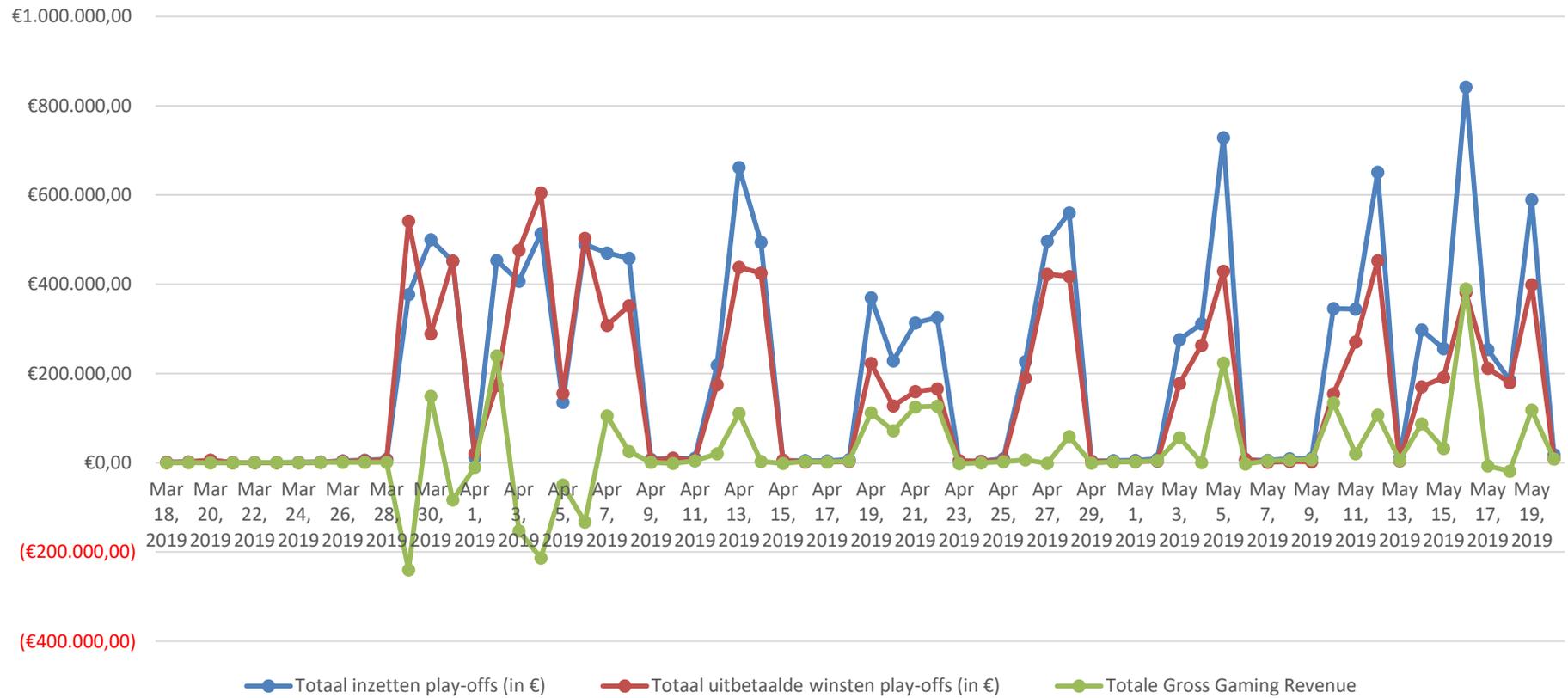
⁶⁹ Een unieke speler kan meerdere online gokaccounts hebben. De berekening op het aggregatieniveau van de speler geeft bedragen weer over de verschillende accounts heen. De speler kan dit bedrag dus op een en dezelfde website vergokt hebben, of op slechts 1 account.

⁷⁰ Deze bedragen geven enkel de resultaten weer voor de wedstrijden van de play-offs. De gemiddelde gokker kan daarnaast ook op andere competities en andere sporten gewed hebben.

Totale inzetten en uitbetaalde winsten per dag (online weddenschappen play-offs)

Totalen inzetten, uitbetaalde winsten en GGR per dag
(online weddenschappen play-offs)

6) Uitgesloten spelers

Sinds 2004 beschikt België over het Excluded Persons Information System (EPIS), een elektronisch systeem dat alle uitgesloten spelers bundelt die door de KSC worden beschermd. Bij het binnengaan van een offline/online casino of speelautomatenhal, of een online wedkantoor worden verplicht de naam, de voornaam en de geboortedatum van de speler geregistreerd in EPIS om na te gaan of deze mag worden toegelaten.

De EPIS-check is zonder twijfel een zeer slagkrachtig instrument in de strijd tegen gokverslaving. Het lost een gokverslaving niet op, maar het is wel een middel om ertegen te vechten. Hierbij wordt omwille van redenen van privacy aan de vergunde operatoren geen informatie gegeven over de reden van uitsluiting.

Hoewel in het EPIS-systeem verschillende categorieën van uitgesloten personen worden gebundeld, zijn vooral de volgende 2 categorieën rechtstreeks gelinkt aan kansspelen: de vrijwillige uitsluitingen die worden aangevraagd door (probleem)spelers zelf, en de uitsluitingen op vraag van een belanghebbende derde die worden aangevraagd door mensen uit de directe omgeving van (probleem)spelers.

De volgende tabel geeft voor de periode van de play-offs het aantal vrijwillige uitgesloten personen weer, evenals het aantal personen uitgesloten op vraag van een belanghebbende derde.

DATUM	Uitsluitingen door derden/ exclusions par un tiers	Vrijwillige uitsluitingen/ exclusions volontaires	Totaal
Mar 18, 2019	537	33.220	33.757
Mar 19, 2019	537	33.224	33.761
Mar 20, 2019	537	33.239	33.776
Mar 21, 2019	559	33.265	33.824
Mar 22, 2019	559	33.274	33.833
Mar 23, 2019	559	33.295	33.854
Mar 24, 2019	559	33.295	33.854
Mar 25, 2019	559	33.295	33.854
Mar 26, 2019	559	33.299	33.858
Mar 27, 2019	559	33.331	33.890
Mar 28, 2019	559	33.336	33.895
Mar 29, 2019	559	33.343	33.902
Mar 30, 2019	559	33.362	33.921
Mar 31, 2019	559	33.362	33.921
Apr 1, 2019	559	33.354	33.913

Apr 2, 2019	559	33.372	33.931
Apr 3, 2019	559	33.395	33.954
Apr 4, 2019	559	33.393	33.952
Apr 5, 2019	559	33.405	33.964
Apr 6, 2019	559	33.428	33.987
Apr 7, 2019	559	33.428	33.987
Apr 8, 2019	559	33.414	33.973
Apr 9, 2019	559	33.415	33.974
Apr 10, 2019	559	33.433	33.992
Apr 11, 2019	559	33.436	33.995
Apr 12, 2019	559	33.455	34.014
Apr 13, 2019	559	33.478	34.037
Apr 14, 2019	559	33.478	34.037
Apr 15, 2019	559	33.471	34.030
Apr 16, 2019	559	33.465	34.024
Apr 17, 2019	559	33.475	34.034
Apr 18, 2019	559	33.481	34.040
Apr 19, 2019	559	33.515	34.074
Apr 20, 2019	559	33.515	34.074
Apr 21, 2019	559	33.515	34.074
Apr 22, 2019	559	33.508	34.067
Apr 23, 2019	559	33.502	34.061
Apr 24, 2019	559	33.505	34.064
Apr 25, 2019	559	33.525	34.084
Apr 26, 2019	559	33.542	34.101
Apr 27, 2019	559	33.559	34.118
Apr 28, 2019	559	33.559	34.118
Apr 29, 2019	559	33.547	34.106
Apr 30, 2019	559	33.556	34.115
May 1, 2019	559	33.567	34.126
May 2, 2019	559	33.547	34.106
May 3, 2019	559	33.569	34.128
May 4, 2019	559	33.602	34.161

May 5, 2019	559	33.593	34.152
May 6, 2019	559	33.578	34.137
May 7, 2019	559	33.586	34.145
May 8, 2019	559	33.597	34.156
May 9, 2019	575	33.615	34.190
May 10, 2019	575	33.634	34.209
May 11, 2019	575	33.655	34.230
May 12, 2019	575	33.632	34.207
May 13, 2019	575	33.617	34.192
May 14, 2019	575	33.634	34.209
May 15, 2019	575	33.659	34.234
May 16, 2019	575	33.656	34.231
May 17, 2019	575	33.677	34.252
May 18, 2019	575	33.685	34.260
May 19, 2019	575	33.679	34.254
May 20, 2019	575	33.670	34.245
May 21, 2019	575	33.684	34.259

Tijdens de periode van de play-offs van de Jupiler Pro League (29/03-19/05) werd geen significante schommeling van het aantal uitgesloten spelers op vrijwillige basis of op vraag van derden vastgesteld (gemiddeld 9.5 nieuwe uitsluitingen per dag tijdens de periode van de play-offs, wat vergelijkbaar is met de periode voor en na de play-offs waarbij het gemiddelde 10.8 bedraagt⁷¹). Op sommige dagen is er een daling van het aantal uitsluitingen.

Op 20 maart en 8 mei 2019 zetelde de Kansspelcommissie wat verklaart waarom er plots een stijging is van het aantal uitsluitingen op vraag van een belanghebbende derde.

Ook al zijn spelers uitgesloten van toegang tot de kansspelinrichtingen, toch proberen zij soms om toch toegang te krijgen. In de volgende tabel is per dag te zien hoeveel bezoeken van personen die op de lijst van uitgesloten personen staan probeerden om toegang te krijgen tot een vergunde gokwebsite maar werden geweigerd.

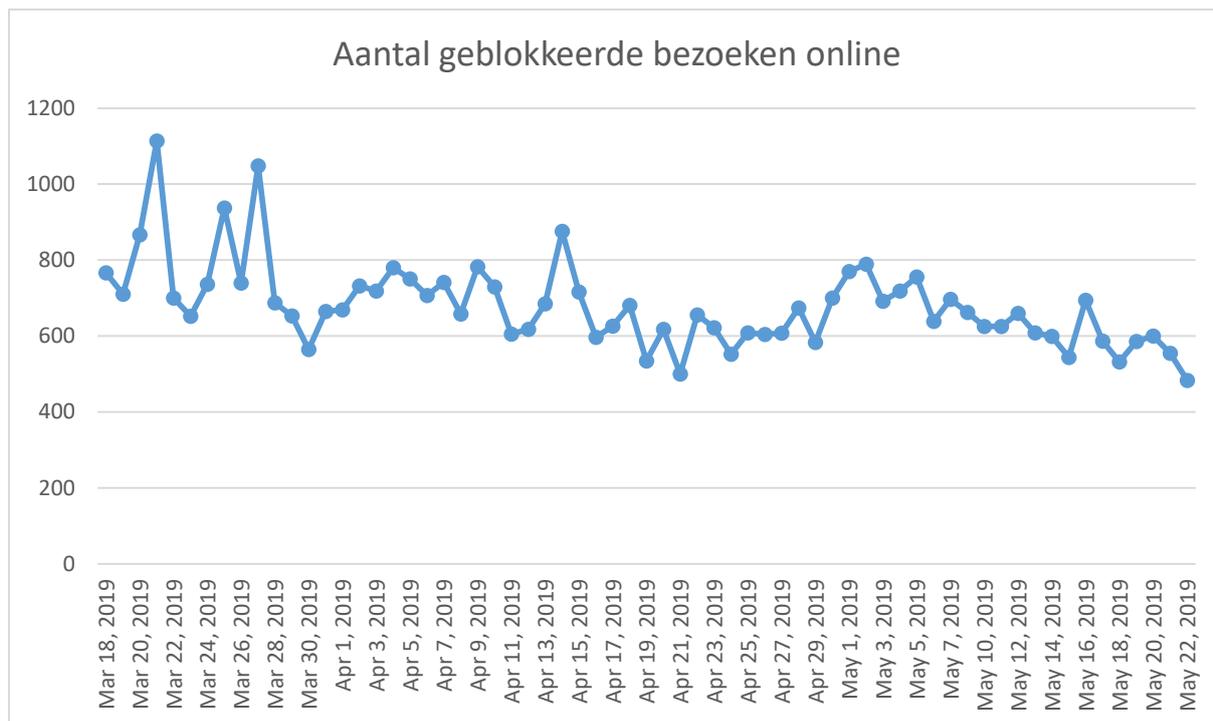
Datum	Dag van de week	Aantal geblokkeerde bezoeken online
Mar 18, 2019	maandag	767
Mar 19, 2019	dinsdag	710
Mar 20, 2019	woensdag	867

⁷¹ In deze berekening van het gemiddelde zijn de uitsluitingen op vraag van een derde niet meegeteld omdat de stijging of daling van deze cijfers te zeer afhankelijk is van de vergaderingen van de Kansspelcommissie.

Mar 21, 2019	donderdag	1.114
Mar 22, 2019	vrijdag	700
Mar 23, 2019	zaterdag	652
Mar 24, 2019	zondag	736
Mar 25, 2019	maandag	937
Mar 26, 2019	dinsdag	740
Mar 27, 2019	woensdag	1.048
Mar 28, 2019	donderdag	688
Mar 29, 2019	vrijdag	653
Mar 30, 2019	zaterdag	565
Mar 31, 2019	zondag	665
Apr 1, 2019	maandag	669
Apr 2, 2019	dinsdag	732
Apr 3, 2019	woensdag	719
Apr 4, 2019	donderdag	780
Apr 5, 2019	vrijdag	751
Apr 6, 2019	zaterdag	707
Apr 7, 2019	zondag	741
Apr 8, 2019	maandag	658
Apr 9, 2019	dinsdag	783
Apr 10, 2019	woensdag	730
Apr 11, 2019	donderdag	605
Apr 12, 2019	vrijdag	618
Apr 13, 2019	zaterdag	685
Apr 14, 2019	zondag	876
Apr 15, 2019	maandag	716
Apr 16, 2019	dinsdag	597
Apr 17, 2019	woensdag	626
Apr 18, 2019	donderdag	681
Apr 19, 2019	vrijdag	535
Apr 20, 2019	zaterdag	618
Apr 21, 2019	zondag	500
Apr 22, 2019	maandag	656

Apr 23, 2019	dinsdag	622
Apr 24, 2019	woensdag	552
Apr 25, 2019	donderdag	609
Apr 26, 2019	vrijdag	604
Apr 27, 2019	zaterdag	608
Apr 28, 2019	zondag	674
Apr 29, 2019	maandag	583
Apr 30, 2019	dinsdag	700
May 1, 2019	woensdag	770
May 2, 2019	donderdag	789
May 3, 2019	vrijdag	692
May 4, 2019	zaterdag	719
May 5, 2019	zondag	756
May 6, 2019	maandag	639
May 7, 2019	dinsdag	697
May 8, 2019 ⁷²	woensdag	662
May 10, 2019	vrijdag	625
May 11, 2019	zaterdag	625
May 12, 2019	zondag	660
May 13, 2019	maandag	609
May 14, 2019	dinsdag	599
May 15, 2019	woensdag	544
May 16, 2019	donderdag	694
May 17, 2019	vrijdag	587
May 18, 2019	zaterdag	532
May 19, 2019	zondag	586
May 20, 2019	maandag	600
May 21, 2019	dinsdag	555
May 22, 2019	woensdag	483

⁷² 9 mei is niet inbegrepen in de data omwille van foutieve registraties door een operator op die dag waardoor de gegevens niet betrouwbaar zijn.

De grafiek vertoont kleine pieken op drie van de vier data waarop er 2 of 3 matches van play-off 1 plaatsvonden (5 mei, 12 mei en 16 mei).

7) Samenvatting van het effect van de play-offs op de gokactiviteit

Er blijkt wel degelijk een effect van de play-offs op de gokactiviteit te zijn. Uit zowat elke grafiek blijkt een stijging op de data waarop er twee of drie wedstrijden van play-off 1 plaatsvonden.

- **Het aantal nieuwe registraties van spelers bij goksites:**
Op de 4 matchdagen met 2 of 3 wedstrijden van de play-offs kan er een piek in het aantal nieuwe registraties vastgesteld worden op 5, 12 en 19 mei.
- **Het aantal aanmeldingen op vergunde gokwebsites:**
Er kunnen pieken waargenomen worden in het aantal aanmeldingen op vergunde gokwebsites op alle data waarop er twee of drie matches van play-off 1 plaatsvonden (5 mei, 12 mei, 16 mei en 19 mei).
- **Activiteit op de gokaccounts:**
  - Er is in **alle leeftijdscategorieën** een **stijging in de activiteit op de gokaccounts** op de vier speeldata waarop er 2 of 3 matches van play-off 1 plaatsvinden (5/05, 12/05, 16/05 en 19/05). De enige uitzondering hierop is 16 mei in de leeftijdscategorie 'ouder dan 60'.
  - **Zowel bij vrouwen als mannen** wordt een **stijging in de activiteit op de gokaccounts** waargenomen op alle speeldata waarop er 2 of 3 matches van play-off 1 plaatsvinden (5/05, 12/05, 16/05 en 19/05).
  - In **alle drie de regio's** valt een gelijkaardige trend vast te stellen waarbij op **de dagen dat er twee of drie wedstrijden van play-off 1 plaatsvonden er een piek in de activiteit** op de gokaccounts gegenereerd werd (5/05, 12/05, 16/05 en 19/05).
- **Inzetten en uitbetaalde winsten:**
  - De grafiek van de **totale inzetten en totale uitbetaalde winsten** vertoont **duidelijke pieken** rond 5 mei, 16 mei en 19 mei. Dit zijn de speeldata waarop er respectievelijk 2, 3 en 3 matches van play-off 1 gespeeld werden.

- Er zijn **duidelijke pieken zichtbaar in het aantal geplaatste goktickets, de totale inzetten en de uitbetaalde winsten** op data waar er meerdere matches van de play-offs plaatsvonden. Op 5, 12, 16 en 19 mei (data waarop er 2 of 3 matches van PO1 plaatsvonden) is er viermaal een piek te zien, waarbij 16 mei bovendien een donderdag is en geen weekenddag, wat de invloed van de play-offs op het gokgedrag duidelijk weergeeft.
- Uit de data blijkt dat tijdens de periode van de play-offs een **stijging** waargenomen werd in het **gemiddeld aantal tickets per dag van 32.46%**. De **stijging van de inzet bedroeg 28.11%**. Hieruit blijkt dat er tijdens de play-offs meer weddenschappen geplaatst werden dan ervoor, maar dat er voor (iets) lagere bedragen gespeeld werd.
- De Gross Gaming Revenue (GGR) steeg met 90.88%, wat dus bijna een verdubbeling van de GGR in vergelijking met de periode voor de play-offs betekent. Dit percentage is eveneens het drievoudige van het stijgingspercentage van de inzetten en aantal tickets, wat er op neerkomt dat de gokkers meer verlieslatende weddenschappen plaatsten tijdens de play-offs dan in de periode ervoor.
- **Het aantal uitgesloten spelers via het Excluded Persons Information System (EPIS):**
Tijdens de periode van de play-offs van de Jupiler Pro League (29/03-19/05) werd **geen significante schommeling** van het aantal uitgesloten spelers op vrijwillige basis of op vraag van derden vastgesteld.
- **Aantal geblokkeerde bezoeken online:**
De grafiek vertoont **kleine pieken** op drie van de vier data waarop er 2 of 3 matches van play-off 1 plaatsvonden (5 mei, 12 mei en 16 mei).

5. Aanbevelingen

Uit de analyse van de gokreclame vertoont tijdens de play-offs voetbal en de analyse van de weddenschappendata blijkt enerzijds dat gokreclame alomtegenwoordig is in het voetbalgebeuren en anderzijds dat er een stijging van de gokactiviteit kan waargenomen worden op de speeldagen van de play-offs.

Dat het veelvuldig geconfronteerd worden met reclame niet onschuldig is, bleek recent nog uit wetenschappelijk onderzoek gevoerd aan de Universiteit van Gent met betrekking tot alcoholreclame. Het onderzoek stelde vast dat alcoholreclame ertoe leidt dat men eerder begint te drinken, dat men meer drinkt en dat men een positievere attitude ten opzichte van alcoholische dranken heeft.⁷³ Het effect van gokreclame op gokgedrag is minder expliciet gedocumenteerd. Voorgaande analyse uitgevoerd door het Secretariaat van de Kansspelcommissie toont een positieve relatie tussen beide aan, maar wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot gokreclame is nodig om deze stelling te onderbouwen. Daarnaast is er ook wetenschappelijk onderzoek nodig naar de relatie tussen reclame voor kansspelen en weddenschappen en het effect op de verschillende groepen die ermee geconfronteerd worden, zoals bijvoorbeeld minderjarigen, personen die nog geen enkele ervaring met kansspelen/gokken hebben, personen die reeds deelnemen aan online en/of offline kansspelen en weddenschappen (gaan zij bijvoorbeeld meer spelen door de reclame?), gokverslaafden in herstel (hoe groot is het hervalrisico?). Onderzoek dat bij het meten van het effect van gokreclame rekening houdt met differentiatie tussen verschillende doelgroepen zou inzichten kunnen opleveren die een meerwaarde betekenen voor de strijd van de Kansspelcommissie tegen gokverslavingen.

Bescherming van de spelers is de absolute prioriteit van de Kansspelcommissie. Vandaar ijvert zij ook voor regels ter bescherming van minderjarigen en andere kwetsbare personen zoals gokverslaafden en gokverslaafden in herstel. De overeenkomst tussen de Pro League en de Kansspelcommissie is een eerste stap in de juiste richting om voetbalclubs te leren op een verantwoordelijke wijze met kansspelen en gok sponsoring om te gaan, waarbij integriteit steeds vooropgesteld wordt. Zo zou er geen gokreclame mogen zijn op de tickets/t-shirts van minderjarigen, zou reclame in de stadions niet mogen aanzetten tot live betting en zouden voetbalclubs de supporters niet mogen oproepen om mee te spelen met de goksponsor van de club.⁷⁴ Andere maatregelen inzake spelersbescherming zijn het toevoegen van een preventieve boodschap die wijst op het risico dat gokken inhoudt (zoals bijvoorbeeld "*Heb je je spelgedrag niet meer onder controle, neem dan contact op met de gratis hulplijn SOS Spelen via 0800 35 777.*") en het niet-verwijzen naar speciale acties zoals een welkomstbonus of odds boost.

Een duidelijke politiek stellingname zou een structureel reclamebeleid van de Kansspelcommissie kunnen inleiden, die onder andere via engagementsverklaringen met sportfederaties toepassing vindt. Daartoe is het nodig om te weten of er kwantitatieve inperkingen inzake reclame kunnen worden geïmplementeerd. Dit kan gaan van een reclameverbod, een verbod tot sponsoring van sportclubs of product placement, over een puntensysteem tot een maximaal percentage van de publieke ruimte dat door dergelijke reclameboodschappen mag ingenomen worden. Op basis hiervan kan de Kansspelcommissie een gericht controle- en sanctiebeleid uitwerken.

Het is aangewezen de reclameproblematiek meer te bekijken vanuit het gezondheidsoogpunt omdat de gezondheidsrisico's nu lijken te worden gereduceerd en/of geminimaliseerd doordat de niet-ingeperkte associatie met sport bewust en onbewust een gezond lichaam oproept. Gezien de nog

⁷³ Informatie verkregen via <https://radio1.be/onderzoek-ugent-pleit-voor-totaalverbod-op-alcoholreclame-door-marketing-dranken-mensen-vroeger-en>, laatst geraadpleegd op 10 juli 2019

⁷⁴ Zoals nu het geval is op de sociale mediakanalen van de club.

grootschaligere aanwezigheid van alcoholreclame, de duidelijke verbinding van alcoholreclame met gokreclame en het feit dat alcohol aanzien kan worden als een serieus risico op controleverlies, wordt de beleidsvisie inzake gokreclame best niet beperkt tot gokreclame alleen. Indien alcohol - en gokreclame samen worden aangeboden, zijn bijzondere maatregelen vereist.

Bijlagen

Bijlage 1: overzicht geanalyseerde wedstrijden

Speeldag 1

Play-off 1

Standard de Liège	Antwerp	Vrijdag 29.03.2019 20:30
KRC Genk	RSC Anderlecht	Zaterdag 30.03.2019 20:30
Club Brugge	KAAs Gent	Zondag 31.03.2019 18:00

Play-off 2

KV Kortrijk	Moeskroen	Zaterdag 30.03.2019 18:00
KV Oostende	Eupen	Zaterdag 30.03.2019 20:00
Union SG	Cercle Brugge	Zaterdag 30.03.2019 20:00
Zulte Waregem	Waasland-Beveren	Zaterdag 30.03.2019 20:00
Sint-Truiden	Charleroi	Zondag 31.03.2019 15:30
Westerlo	KFCO Beerschot-Wilrijk	Zondag 31.03.2019 21:00

Speeldag 2

Play-off 1

Antwerp	KRC Genk	Dinsdag 02.04.2019 20:30
KAAs Gent	Standard de Liège	Woensdag 03.04.2019 20:30
RSC Anderlecht	Club Brugge	Donderdag 04.04.2019 20:30

Play-off 2

Cercle Brugge	Zulte Waregem	Dinsdag 02.04.2019 20:30
Moeskroen	Union SG	Dinsdag 02.04.2019 20:30
Waasland-Beveren	KV Kortrijk	Dinsdag 02.04.2019 20:30
Charleroi	KV Oostende	Woensdag 03.04.2019 20:30
KFCO Beerschot-Wilrijk	Sint-Truiden	Woensdag 03.04.2019 20:30
Eupen	Westerlo	Woensdag 03.04.2019 20:30

Speeldag 3

Play-off 1

KRC Genk	KAAs Gent	Zaterdag 06.04.2019 20:30
RSC Anderlecht	Antwerp	Zondag 07.04.2019 18:00
Club Brugge	Standard de Liège	Maandag 08.04.2019 20:30

Play-off 2

KV Kortrijk	Zulte Waregem	Vrijdag 05.04.2019 20:30
KV Oostende	KFCO Beerschot-Wilrijk	Zaterdag 06.04.2019 18:00
Westerlo	Sint-Truiden	Zaterdag 06.04.2019 20:00

Union SG	Waasland-Beveren	Zaterdag 06.04.2019 20:00
Moeskroen	Cercle Brugge	Zaterdag 06.04.2019 20:00
Eupen	Charleroi	Zondag 07.04.2019 20:00

Speeldag 4

Play-off 1

Standard de Liège	RSC Anderlecht	Vrijdag 12.04.2019 20:30
KA A Gent	Antwerp	Zaterdag 13.04.2019 20:30
KRC Genk	Club Brugge	Zondag 14.04.2019 18:00

Play-off 2

KFCO Beerschot-Wilrijk	Eupen	Zaterdag 13.04.2019 18:00
Zulte Waregem	Moeskroen	Zaterdag 13.04.2019 18:00
Sint-Truiden	KV Oostende	Zaterdag 13.04.2019 20:00
Cercle Brugge	Waasland-Beveren	Zaterdag 13.04.2019 20:00
KV Kortrijk	Union SG	Zaterdag 13.04.2019 20:00
Charleroi	Westerlo	Zondag 14.04.2019 20:00

Speeldag 5

Play-off 1

Standard de Liège	KRC Genk	Vrijdag 19.04.2019 20:30
RSC Anderlecht	KA A Gent	Zondag 21.04.2019 18:00
Antwerp	Club Brugge	Maandag 22.04.2019 14:30

Play-off 2

Union SG	Zulte Waregem	Zaterdag 20.04.2019 18:00
Westerlo	KV Oostende	Zaterdag 20.04.2019 20:00
Cercle Brugge	KV Kortrijk	Zaterdag 20.04.2019 20:00
Eupen	Sint-Truiden	Zaterdag 20.04.2019 20:30
Waasland-Beveren	Moeskroen	Zondag 21.04.2019 20:00
Charleroi	KFCO Beerschot-Wilrijk	Maandag 22.04.2019 18:00

Speeldag 6

Play-off 1

Antwerp	Standard de Liège	Vrijdag 26.04.2019 20:30
KA A Gent	KRC Genk	Zaterdag 27.04.2019 20:30
Club Brugge	RSC Anderlecht	Zondag 28.04.2019 18:00

Play-off 2

KV Oostende	Charleroi	Zaterdag 27.04.2019 18:00
Westerlo	Eupen	Zaterdag 27.04.2019 20:00
Moeskroen	KV Kortrijk	Zaterdag 27.04.2019 20:00
Waasland-Beveren	Union SG	Zaterdag 27.04.2019 20:00
Zulte Waregem	Cercle Brugge	Zaterdag 27.04.2019 20:00

Sint-Truiden	KFCO Beerschot-Wilrijk	Zondag 28.04.2019 20:00
--------------	------------------------	-------------------------

Speeldag 7

Play-off 1

KRC Genk	Antwerp	Vrijdag 03.05.2019 20:30
RSC Anderlecht	Standard de Liège	Zondag 05.05.2019 14:30
KAA Gent	Club Brugge	Zondag 05.05.2019 18:00

Play-off 2

Charleroi	Sint-Truiden	Zaterdag 04.05.2019 18:00
Eupen	KV Oostende	Zaterdag 04.05.2019 20:00
Cercle Brugge	Union SG	Zaterdag 04.05.2019 20:00
KV Kortrijk	Waasland-Beveren	Zaterdag 04.05.2019 20:00
KFCO Beerschot-Wilrijk	Westerlo	Zaterdag 04.05.2019 20:30
Moeskroen	Zulte Waregem	Zondag 05.05.2019 20:00

Speeldag 8

Play-off 1

Standard de Liège	KAA Gent	Vrijdag 10.05.2019 20:30
Antwerp	RSC Anderlecht	Zondag 12.05.2019 14:30
Club Brugge	KRC Genk	Zondag 12.05.2019 18:00

Play-off 2

KFCO Beerschot-Wilrijk	Charleroi	Zaterdag 11.05.2019 18:00
KV Oostende	Westerlo	Zaterdag 11.05.2019 20:00
Waasland-Beveren	Cercle Brugge	Zaterdag 11.05.2019 20:00
Zulte Waregem	KV Kortrijk	Zaterdag 11.05.2019 20:00
Union SG	Moeskroen	Zaterdag 11.05.2019 20:30
Sint-Truiden	Eupen	Zondag 12.05.2019 20:00

Speeldag 9

Play-off 1

RSC Anderlecht	KRC Genk	Donderdag 16.05.2019 20:30
Standard de Liège	Club Brugge	Donderdag 16.05.2019 20:30
Antwerp	KAA Gent	Donderdag 16.05.2019 20:30

Play-off 2

Union SG	KV Kortrijk	Dinsdag 14.05.2019 20:30
Cercle Brugge	Moeskroen	Dinsdag 14.05.2019 20:30
Waasland-Beveren	Zulte Waregem	Dinsdag 14.05.2019 20:30
KV Oostende	Sint-Truiden	Woensdag 15.05.2019 20:30
Westerlo	Charleroi	Woensdag 15.05.2019 20:30
Eupen	KFCO Beerschot-Wilrijk	Woensdag 15.05.2019 20:30

Speeldag 10

Play-off 1

Club Brugge	Antwerp	Zondag 19.05.2019 18:00
KAAs Gent	RSC Anderlecht	Zondag 19.05.2019 18:00
KRC Genk	Standard de Liège	Zondag 19.05.2019 18:00

Play-off 2

KV Kortrijk	Cercle Brugge	Vrijdag 17.05.2019 20:30
Moeskroen	Waasland-Beveren	Vrijdag 17.05.2019 20:30
Zulte Waregem	Union SG	Vrijdag 17.05.2019 20:30
Charleroi	Eupen	Zaterdag 18.05.2019 20:00
KFCO Beerschot-Wilrijk	KV Oostende	Zaterdag 18.05.2019 20:00
Sint-Truiden	Westerlo	Zaterdag 18.05.2019 20:00